

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

STR. 7-10
SNOVANJA

Rudi Šeligo

Vroč pisateljevo poletje 1988

232-letnici Linhartovega rojstva

Svobodna misel in Jožef na prestolu

70 ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske
Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

Kdo bo prodajal?

Kranj, 5. februarja - V kranjski občini se s kmečkim turizmom ukvarja deset kmetov, večji del strnjanih okrog Preddvora, Jezerskega in Gradu, kjer bi lahko zrasli močni centri kmečkega turizma, če... Če bi znali svojo ponudbo popestriti in tudi prodati. Zgradi-ti nekaj ličnih apartmajev in pripraviti jedilnik z domačo hrano, potem pa čakati, da bodo narave željni meščani kar drli, je otročje. Kompas je menda spočetka kazal dokaj zanimanja za kmečki turizem, ki pa mu očitno prinaša premalo. Lani se je skupina za kmečki turizem pri komisiji kranjske skupščine za delovanje krajevnih skupnosti povezala z zasebno turistično agencijo Odisej. Morda pa bo domiselni Odisej znal počitnice na kmetiji bolje prodati?

Zaželeno bi bilo, saj je 44 sob s 130 posteljami, kolikor jih je v kranjski občini, povprečno zasedenih le 30 noči v letu. Zanimivo je, da se zadnje čase vse več kmetov ogreva za turizem kot dopolnilno dejavnost, vendar se boje dragih posojil za gradnjo ali obnovo. Brez dejavnosti, vendar se boje dragih posojil za gradnjo ali obnovo. Brez dejavnosti, vendar se boje dragih posojil za gradnjo ali obnovo. Brez dejavnosti, vendar se boje dragih posojil za gradnjo ali obnovo.

Jasno je, da bodo kmečke postelje tudi v časih dragih revalorizacijskih posojil morali graditi predvsem kmetje sami, če jih bodo hoteli imeti. Lepo se sliši apel delovne skupine, da je "potrebna širša družbena podpora in zagotovitev materialnih možnosti za pospeševanje razvoja kmečkega turizma"; škoda je le, ker imajo nosilci razvoja turizma, gostinstva in trgovine v občini, ki bržčas predstavljajo pozvano "družbo", sami s seboj dovolj opraviti in so gotovo še v hujšem denarnem prizuhi kot kmetje.

Na spisku kmetij, kjer že gojijo ali pa nameravajo začeti kmečki turizem, je 33 naslovov. Delovna skupina za razvoj kmečkega turizma napoveduje v naslednjih letih 267 novih postelj in 460 sedežev za izletniški turizem na kmetijah. To bi ob današnjih cenah (okrog 32.000 dinarjev za prenočitev z zajtrkom) in povprečno stotimi prenočitvami na posteljo na leto prineslo 854,4 milijona dinarjev prihodka.

Kot smo zapisali že v uvodu, kmečke apartmaje bo treba tudi prodati. Ali pa se bo dobro zamišljena obrt kmečkega turizma zadržala na sedanji praksi, ko je kmečki turizem predvsem privlačna restavracija za okoliške sladokusce.

H. Jelovčan

Enodnevni zaslužek za otroke, obbolele za rakom

Kranj, februarja - Če boste v torek v Pizzeriji Romano v Kranju, zraven hotela Evropa, naročili pizzo, ne boste dali zaslužiti lastniku Romanu Prosenu, pač pa bo ves njegov zaslužek in zaslužek njegovih delavcev ta dan šel na račun pediatrične bolnišnice v Ljubljani, oddelku za zdravljenje raka pri otrocih, za plačilo dinarskih davkov pri uvozu opreme, ki so jo bolnišnici podarili zdomci.

Če še ne poznate te kranjske pizzerije, naj vam povemo, da jo najdete tik nad kanjonom Kokre, ob mostu čez Kokro, v neposredni bližini Eliitine sportne prodajalne, pečejo pa pet vrst pizz in sicer napolitano, dalmatinko, parane gal, gorenjsko in vrtno, znani pa so še po konjski plošči in žabjih krahkih ter palačinkah. Pizzerija je odprta od 9. do 2. ure, non stop, vsak dan.

Lepo bi bilo, ko bi se tej kranjski pizzeriji pridružil v dobro za rakom obolelih otrok še kdo. Zgled je tu.

D. Dolenc

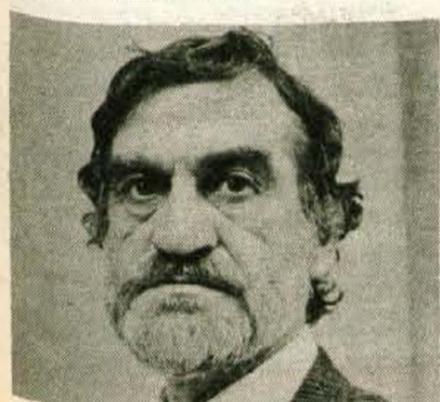
Maratonci iz Kranja do Vrbe

Kranj, 7. februarja - V počastitev slovenskega kulturnega praznika bodo kranjski maratonci spet po stari gorenjski cesti pretekli razdaljo med Kranjem in Vrbo. Pavel Močnik, Marko Dovjak, Dušan Hribernik, Dušan Mravljje, Franc Kaučič, Janez Umek, Marko Klemenčič in Goran Križnar bodo krenili iz Kranja jutri, 11. februarja, ob 10. uri izpred Prešernove hiše. Na 30 kilometrov dolg tek jih bodo pospremil pevski zbor. V Vrbi, pred Prešernovo rojstno hišo, bodo predvidoma okrog poldneva. Maratoncem pri kulturnošportnem de-panju pomagajo Turistični društvi Kranj in Žirovnica, Mladinski šerjanji iz Kranja in Biro 71 iz Domžal.

J. K.

Prešernove nagrade

Ljubljana - Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so v Cankarjevem domu podelili letošnje Prešernove nagrade, priznanja za kulturno ustvarjalnost v Sloveniji. Prešernove nagrade so prejeli: Alenka Bartl, kostumografka, Mojmir Lasan, plesalec, in Rudi Šeligo, pisatelj. Nagrade Prešernovega sklada pa so prejeli: Emil Baro- go, pisatelj, Harald Drašhaher, Maja Haderlap, Veronika nik, Milan Dekleva, Harald Drašhaher, Maja Haderlap, Veronika Drolec, Franci Slak, Franko Vecchiet, Marija Lucija Stupica, Vito Taufer in Maks Strmčnik.

Rudi Šeligo, pisatelj iz Kranja, je eden glavnih ustvarjalcev moderne slovenske literature, bistveno je moderniziral slovensko dramati-ko in prozo. Mnoga Šeligova dela pre-žema globlja sim- bolika, čeprav se dogajanje in pripo-vedovanje močno dotika stvari in problemov posa- meznikov v sodob- ni socialni, moral- ni in kulturni at- mosferi.

...želje, da zbudil bi Slovenšč'no celo...

Ne samo zunanji izrazi čaščenja pesnikove besede in sporočil, ki nam jih je s svojimi tudi za današnji in prihodnji čas veljavnim sporočilom zapustil v svojih poezijah naš preprosti, a veliki gorenjski rojak dr. Fran- ce Prešeren, so bili te dni tako na pesnikovem grobu in na drugih kra- jih povezani z njegovim spominom. Pesnik, ki smo ga poistovetili s temelji naše kulture, ostaja tudi v da- našnjem nemirnem in kulturi skoraj neprijetnem času tisti simbol, h ka- teremu so se vračale ne le prejšnje generacije Slovencev, pač pa tudi nove, mlade, katerih čas šele prihaja. - L. M. - Foto: Gorazd Šinik

Inštitutu na Golniku grozi zlom

Deseti brat med Gorenjsko in Ljubljano

Golnik, 8. februarja - Univerzitetni inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku leto 1988 zaključuje z rdečimi številkami. Lani so si nabrali za okoli 2 milijardi izgube, ob stalnem pomanjkanju likvidnih sredstev pa je primanjkljaj še enkrat večji. Zaradi nelikvidnosti so bili neprestano prisiljeni najemati kredite, zato jih tepejo obresti, ki so lani pojedle 1,2 milijarde - toliko kot plače za pol- drugi mesec.

Težak gmotni položaj inštituta na Golniku ni od včeraj. Ago- nija traja kako leto in pol, kar so začeli pripraviti pipe zdravstveni »porabi«. Sistem financiranja te dejavnosti je v največji meri kri- vec, da so se na Golniku znašli v

slepi ulici. Zdravstvene skupno- sti, ki financirajo del dejavnosti te ustanove, se vse bolj zapirajo za regionalne plotove. Ob kroni- čnem pomanjkanju denarja naj- prej poskrbe za svoje lokalne potrebe, medtem ko so račune

za zunanje ustanove (kot je Gol- nik, del UKC Ljubljana) odložili. Svoje finančne obveznosti so poravnale do »limita«, kar je Golnik prikrajšalo za lep kup- ček denarja. Plačevanje z dvo do štirimesečnim zamikom pa tudi stori veliko finančne škode usta- novi, ki ima danes stroške z nu- denjem zdravstvenih storitev. Največji dolžnik je Golniku lju- bljanska mestna zdravstvena skupnost, ki za lani dolguje mil- jardo, z letošnjimi obveznostmi vred pa še eno povrhu. Pol toliko dolguje tudi Gorenjska.

Lanka izguba in dva letošnja meseca neporavnanih obvezno- sti bodo znašali prek 5 milijard. Od 15. februarja bodo imeli blokiran ziro račun, banki ne bodo mogli vrniti kredita, najetega za februarje plače (to bi zmogli šele konec marca). Tedaj bodo obveznosti do banke že dve mili- jardi - kdove ali potem sploh še lahko pričakujejo kredit za mar- čevske plače! Če ga ne bo 14. marca ne bodo mogli izplačati osebnih dohodkov.

Golnik se je znašel v slepi uli- ci, zato je tudi docela razumeti njihovo odločenost, da tudi s tož- bo izterjajo pripadajoč denar od največjega dolžnika. Sami so v poldrugem letu storili vse, da bi si pomagali - varčevali, zmanjše- vali zmogljivosti, omejevali za- poslovanje, skoparili pri plačah. Kratkoročno bi jih rešil kak brezobrestni premostitveni kredit, a stanje terja dolgoročne terapi- je, drugače urejenega financira- nja, ki ustanove evropskega slo- vesca ne bo potiskalo v položaj desetega brata. Financiranje je zdaj za regijske ustanove, ki den- nar od zdravstvenih skupnosti prejemajo mesečno po dvanaj- stinah, dosti bolj varno, morda bi o takem sistemu kazalo raz- misliti tudi za »nadregijsko« zdravstvo!

D. Z. Žlebir

Med oznakami zaupnosti

Četverica pomiloščena?

Skupina delegatov za celovito proučitev okoliščin in posledic ljubljanskega procesa je na svoji zadnji seji v ponedeljek, 6. februarja, oblikovala informacijo o svojem dosedanjem delu in ugotovitvah, ki jo bodo posredovali na zasedanju slovenske skupščine 22. februarja.

V želji po poročanju o delu "Ravnikarjeve komisije" se mora novinar nujno sprizajzniti z načinom večinoma zaprtega dela skupine, odprtih delov, kjer so povezovalni člen razne ši- fre in tiskovnimi konferencami, kjer pač vsak predstavnik no- vinarke branje poskuša iz prisotnih izvleči čimveč uporab- nih podatkov.

Zaupnost bo tako kot praktično ves čas vse od 31. maja naprej, tudi osrednja rdeča nit poročila, ki ga bo posebna skupščinska skupina predložila delegatom slovenske skupšči- ne čez slaba dva tedna. Informacija bo sestavljena iz dveh de- lov, od katerih bo drugi del označen z oznako "vojaška taj- nost-strogo zaupno" in bo vseboval presojo spornega vojaške- ga povelja. V kontekstu zaupnosti bo potekal tudi postopek v skupščini, namreč vse do zasedanja zborov se bodo dosledno držali procedure, ki je predvidena za dokumente, ki nosijo oznake "strogo zaupno", na zasedanju skupščine pa bo od de- legatov odvisno kako bo z oznako, ki prikriva vpogled najširši javnosti, vnaprej.

Na skupini je bilo, že sredi lanskega novembra, govora o predlogu, da bi četverico pomiloštili, vprašanje pa postaja očitno zopet aktualno, tudi pri sprejemanju zaključnih predlo- gov skupine skupščine.

V. Bešter

Tekstilci pozivajo k splošni stavki

Beograd, 7. februarja - Pred- sedstvo jugoslovanskih sindika- tov je razpravljalo o neugodnem položaju delavcev v tekstilni in usnjarski industriji. Povod za razpravo je bil poziv sindikata tovarne preprog Proleter iz Zre- njanina jugoslovanskim tekstil- nim delavcem, naj začno s splo- šno stavko. Če namreč do 20. fe- bruarja ne bodo ugodili njihov- im zahtevam, med katerimi prednjačijo osebni dohodki, bo stavka, vodil pa naj bi jo sindi- kat. Plače tekstilnih delavcev so res porazno nizke, lani v prvih osmih mesecih je bil povprečni osebni dohodek 255.000 dinar-jev. Nezavidljivega položaja tek- stilne stroke pri nas so krive tu- di nekatere sistemske rešitve, največjo krivdo nosijo visoke ca- rine za uvoz surovin in repro- dukcijskih materialov, ki se gi- bljejo med 27 in 45 odstotki, če- ravno gre za blago, ki ga za do- mačimi mejami ni.

Tekstilni delavci so nedvomno v veliki stiski, je soglašal tudi Jože Antolin, predsednik sindi- kata v Kranju, kjer ima tradicio- nalna tekstilna industrija velike težave. Prav je, prav, da opozar- jajo na sistemske težave, ki jih bo morala prej ali slej obravna- vati skupščina.

D. Z.

OPRAVIČILO!

ZARADI OKVARE V RAČU-
NALNIŠKEM SISTEMU
FOTOSTAVKA V GOREN-
JSKEM TISKU JE TISKARSKI
SKRAT, POŠEL VEČINO
1. STRANI.
POMAGALISHO BI S
ČLANKI, KI SO OSTALI.
BRALCEM IN AVTORJEM
SE OPRAVIČUJEMO.
UREDNIŠTVO

Drevi na Laborah

Športniki zmoremo vse

Kranj, 9. februarja - Priredi- tev, ki jo organizirata Gorenjski glas in ZTKO Kranj, se bo začela ob 19. uri v dvorani Telemati- ke na Laborah. Sodelovali bodo najboljši gorenjski in kranjski športniki, ki jim bomo na prire- ditvi podelili pokale in prizna- nja. Več na športni strani.

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Zapoznalo posipanje s pepelom

Tisti, ki so ob sprejemanju dopolnjevanje zvezne ustave trdili, da Slovenija ni iztržila vsega, kar bi lahko, da je pristala na kompromis tudi na škodo samostojnosti in suverenosti v okviru republiške državnosti in da je prinesla bore malo naprednega, po merilih sodobnega demokratičnega in civiliziranega sveta, v politični sistem in človekove in državljanske svobode, so bili od uradne slovenske politike pokarani in odslovljeni s trditvijo, da se pač, tudi upoštevajoč jugoslovanske razmere, več ni dalo doseči. Vse, kar naj bi pri sedanjih ustavi zamudili, naj bi popravili pri novi ustavi republike in federacije.

Pičle tri mesece je od sprejema nove ustave, pa smo že naleteli na prvo oviro, vsaj v Sloveniji. Ljudem smo na široko obljubljali in obljubljamo neposredne volitve, prisegamo na več kandidatov, igramo na voljo ljudi, hkrati pa ugotavljamo, da nam prav ustava onemogoča. Rešujemo se s telovadbo na zelo omejenem prostoru, trairamo nekakšen volilni slalom med željami ljudi in ustavnimi ovrirami oziroma obstoječo volilno zakonodajo. Sedaj v Sloveniji izbiramo kandidate za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Žal, hočemo priznati ali ne, temeljne kandidacijske konference, na katerih se opredeljujejo kandidati in katere naj rečejo odločilno besedo, katerim imenom in programom gre zaupati, ne potekajo tako, kot bi morale. Smo komaj na pol poti, vsaj po besedah sekretarja republiške konference SZDL Dušana Semoliča, ki jih je izrekel v sredo zvečer na televiziji. Kandidacijsko konferenčno kolo bomo sicer v teh dneh na vse pretege pospeševali, vendar je vsaj nekaj razmišljanj jasnih in trdnih. Volilna baza, če jo smemo tako imenovati, ne verjame več popolnoma, da bo skozi filter res prišlo tisto, za kar se je ona odločila. Kandidate, izjema sta dva, premalo pozna, še manj pa njihove programe, vedno bolj neumno pa se ji tudi zdi, da potem kandidati odpadajo oziroma odstopajo kot zrele hruške po vnaprej pripravljem scenariju. Kako bomo v Sloveniji sploh izvolili člana zveznega predsedstva, še ni znano. Organi republiške skupščine trdijo, da se je treba držati zakona in ustave, da je treba bodočega prvega moža Jugoslavije izvoliti v republiški skupščini in da neposredne splošne volitve ne pridejo v poštev, socialistična zveza pa, tudi zavoljo odgovornosti do ljudi in svojih obljub, zagovarja neposredne splošne tajne volitve. SZDL jih bo, predvidoma 2. aprila, izpeljala. Pri tem ji je treba dati prav, prav tako pa tudi tistim, ki vztrajajo na hitri spremembi volilne zakonodaje, kakor jo je v republiški pristojnosti sploh mogoče spremeniti.

Zanesljivo bomo stvar poskušali rešiti tako, da bo volk sit in koza cela. Vendar to ni dobro za volitve in zaupanje vanje, končno pa tudi za samo udeležbo na volitvah, če jih bomo speljali. Samokritično posipanje s pepelom, da v ustavi načela neposrednosti volitev nismo dosledno izpeljali, pa tokrat ne pomaga.

LEJA COLNAR
POGLEDE ČEZ PLOT

Slava pridobitvam revolucije

"Rušitelje tekovin revolucije" imenuje Aleksandar Radovanović v **Politiki ekspres** zagovornike večstrankarskega sistema in jih "zmerja" z lovci v kalnem, ki ponujajo razne platforme s cinično zaskrbljenostjo za usodo Jugoslavije. Takšni povampirjeni dušebrižniki se v svojih javnih nastopih okoriščajo z upravičenim revoltom ljudstva, zlasti delavskega razreda. To pa je zaskrbljujoče, še zlasti zato, ker so v posameznih okoljih celo vzpostavili dialog s temi sovražniki ljudstva in sicer pod parolo demokracije in zahtev po sodobni civilni družbi. Nadaljuje pa z borbeno parolo, da pa se naše ljudstvo in naš delavski razred tem licemerjem ne bosta uklonila, temveč bosta neusmiljeno obračunala z njimi, faloti nersramnili.

Najbolj pa se avtor zgroza nad tem, da bi nas to lahko pripeljalo tja, kjer smo bili pred začetkom druge svetovne vojne...

Trda roka nad vzgojo mladih Albancev pa bi lahko podnaslovili članek objavljen v **Politiki**, v katerem piše, da so člani pokrajinskega komiteja za izobraževanje, znanost in kulturo Kosova z večino glasov sprejeli osnutek zakona o prenehanju delovnega razmerja oziroma predčasni upokojitvi delavcev, zaposlenih v izobraževalno vzgojnih ustanovah in institucijah te pokrajine, ki ne izpolnjujejo pogojev za delo. Z dvajsetletno delovno dobo bi se torej lahko upokojili tisti delavci, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, delovne sposobnosti in so moralno politično oporečni.

Eden osnovnih ciljev tega zakona je odstranitev tistih, ki so vplivali na indoktrinacijo učencev z ideologijo albanskega nacionalizma, separatizma in drugih nacionalizmov, še vedno pa delalo kot prosvetni delavci.

Bo Slobodan Milošević odlikovan z redom junaka socialističnega dela, se sprašuje prav tako v **Politiki**, saj bodo na predlog skupine delegatov delegati vseh treh zborov skupščine beograjske občine Savski Venac predlagali, da se Slobodanu Miloševiću podeli red junaka socialističnega dela.

V obrazložitvi predloga je rečeno, da naj bi Slobodan Milošević to odlikovanje dobil za svoje skupno delo in prispevek pri razvoju socialističnih samoupravnih odnosov, krepitvi bratstva in enotnosti vseh narodov in narodnosti SFRJ in pri reševanju aktualnih družbenopolitičnih vprašanj in programov v SR Srbiji in državi v celoti.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Volžič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Borci o političnem pluralizmu in strankarstvu

Odločajo naj argumenti

Ljubljana, 6. februarja - Prehod iz enopartijskega sistema v politični pluralizem ne bo enostaven, posebno še ne v kriznih časih, v katerih se nahajamo. Tu bo potrebno veliko znanja, politične zrelosti, odgovornosti in morale, so poudarili člani predsedstva Republiške organizacije ZB NOV Slovenije na svoji ponedeljkovi seji, katere glavna točka je bila Zveza borcev in prenova SZDL.

Prehod mora biti postopen, premissiljen, kajti vsega razvoja ne moremo predvideti, je na seji razmišljal dr. France Hočevar. Politični pluralizem bo tako imel svojo logiko. Ko mu postavljamo začetne kolesnice, moramo paziti, da ga ne blokiramo. Spušča mo se v nekaj, ker nam to narekuje želja, da spremenimo sedanje stanje, manj pa vemo, v kaj se podajamo. Zato bodimo opretni, premišljeni. Danes ugotavljamo, da nismo pripravljene. Manjka nam zakon o političnem združevanju, imamo le zakon o družtvih. Določeni bi morali biti pogoji za tako združevanje, kjer naj bi bilo osnovno spoštovanje ustave. Ne antagonizimi, temveč skupno dogovarjanje, je tu potrebno. Zveza komunistov se za začetek mora postaviti na enako stališče in skupaj z njimi iskati pravila delovanja, odgovore na krizna vprašanja. Pri tem zveza borcev ne sme biti transmisija partije. Mora povedati svoje stališče, do vseh zvez, ne le do ZK,

social demokratov, kmečke zveze. Zveza borcev je organizacija, ki lahko in ima tudi pravico povedati vsakemu, kar mu gre, in to tudi mora povedati. Vztrajati mora na dogovarjanju, prav ona je legitimna, poklicana da dela na koheziji in integraciji tega našega pluralizma. Voljo borcev pri sooblikovanju naše prihodnje družbe moramo razumeti kot ponudbo ljudi, katerih izkušnje so v političnem življenju bogate, ki poznajo tradicijo pluralizma že izpred vojne in pomalem tudi po vojni. SZDL je ovek okvir, v katerega bo treba zajeti vse nove pojave. Izredno bo treba razširiti ta okvir. Postaviti pa je treba osnovne temelje za sožitje. Vztrajati je treba na tem, da ostane slovenski narod kot narod in subjekt v federativni ureditvi Jugoslavije. Ker smo mi ta narod kot subjekt ves čas uspešno uveljavljali v času NOB, ga moramo tudi danes. Tudi vnaprej hočemo socializem, ki mora biti so-

doben, odprt v svet, in ki ne sme bežati od lastnih izkušenj.

Smo pred svobodnimi volitvami, je poudaril Bogdan Osolnik in ni vseeno kako se bo vršil ta proces, kako kandidacije, nominacije, volitve same. O dejanskem pluralizmu lahko govorimo le, če se lahko srečujemo na demokratičnih volitvah. Zavzeti se moramo za višjo politično kulturo, spoštovanje človeka, čeprav je drugačnega mnenja, čeprav je politični nasprotnik.

Jolanda Kos se je zavzela za mlade, češ, da so resnično lahko slabe volje, saj se jim piše slaba prihodnost in da upravičeno terjajo hitre spremembe. Janez Vinkler pa je poudaril, da ne bi hotel sodelovati pri oblikovanju kakršnegakoli dokumenta, ki bi mladim zapiral pot. Sprašuje se, če smo mar teh 40 let živeli svobodno, če smo živeli s 133. členom? Ali je pametno govoriti o spremembah v naši družbi, ko je ta člen še vedno tu in ne dovolji drugačnega mišljenja. "Te stvari so prve, ki jih moramo rešiti. Tudi nas, borce, omejujejo v drugem razmišljanju. Prva bi morala biti Zveza borcev tista, ki bi morala zahtevati ukini-

tev tega člena. In v tem novem dokumentu o prenovi SZDL naj ne bo preveč paternizma, naj si mladi ustvarijo svoj svet, kot smo si ga mi v prepričanju, da ustvarjamo najboljše. Zaradi naše preteklosti nam ne more biti nič nerodno. Če je kje greh te organizacije, je v tem, da je predolgo pustila nekaterim vlogo paternizma. Zato ne zapirati mladih v ograje, ki je tudi nas utesnjevala."

Predsedstvo Republiškega odbora ZB NOV bo s to bogato diskusijo dopolnjen predlog o prenovi SZDL te dni poslalo v pravo oziroma po osnovnih organizacijah, marca pa naj bi ga na seji republiškega odbora dokončno sprejeli, in sicer še pred sejo Republiške konference SZDL, da bodo na tej konferenci imeli tudi mišljenje slovenske borčevske organizacije. Še enkrat pa poudarjajo, da je treba vedno v ospredje postavljati človeka, da je pri tako zahtevnih stvareh, kot je prehod na politični pluralizem, potrebna kultura dialoga. Povsod morajo odločiti argumenti, ne pa napadi na prehojeno pot, na pridobitve NOB.

D. Dolenc

Delovno srečanje v Tržiču

Tržič, februarja - V okviru priprav na konferenco o ekologiji in varčevanju sklicuje Občinska konferenca SZDL Tržič v ponedeljek, 13. februarja, ob 16. uri v Tržič v Paviljon NOB vse predsednike krajevnih konferenc SZDL in krajevnih skupnosti, da si bodo skupno ogledali razstavo Komunalnega podjetja Tržič, nato pa še centralno deponijo odpadkov v Kovorju. Sledil bo delovni razgovor v prostorih Doma družbenih organizacij na Brezjah pri Tržiču, kjer bodo na konkretna vprašanja odgovarjali predstavniki skupščine občine, SKIS in komunale.

D. D.

Šolo v Železnikih je treba dokončati!

Ob letu sedem milijard dinarjev dolga

Škofja Loka, 8. februarja - Zadnjega dostikrat palica tepe. Tako nekako bi lahko dejali za osnovno šolo Železniki, ki je bila med zadnjimi na referendumskem seznamu gradnje in obnove šol v škofje-lški občini. Samoprispevek se je namreč iztekel že pred leti, prostorske težave šole v Železnikih pa so ostale nerešene. Pred dvema letoma so šolo, kjer je pouk celo v treh izmenah, vendarle začeli dograjevati.

Seveda zanesljivega vira denarja iz plač zaposlenih ni bilo več. Nadomestili so ga s stopnjo pri občinski cestni komunalni skupnosti 0,4 odstotka iz kosmatih osebnih dohodkov ter z manj zanesljivim virom iz čistega dohodka združenega dela, za kar je samoupravni sporazum podpisalo 80 odstotkov delovnih organizacij. No, tu je še združena amortizacija šol, ki pa v skupni vreči ne pomeni veliko.

Šola v Železnikih ima že nov večnamenski prostor, končana je tudi kuhinja, prizidek učilnic naj bi bil pod streho do konca maja in jeseni predan pouku. Vprašanje pa je, ali bo načrt uspel ali ne. Ob začetku gradnje, ki je bila ocenjena na tri milijarde dinarjev, je bilo namreč zbranega le petino denarja. Torej malo, premalo za avanse, s katerimi bi si lahko zagotovili trdno ceno.

Tudi v gradbeništvu inflacija diriga hitro rastoče cene. Letos odbor za gradnjo šol pri občinski skupščini pričakuje iz omenjenih treh virov vsega 3,6 milijarde dinarjev. Izračunal je, da bo ob koncu leta kar 7 milijard dinarjev dolga, če se v občini ne bodo uspeli dogovoriti za nov, zanesljiv dotok denarja.

Škofje-lški izvršni svet je sicer dal pobudo delovnim organizacijam, da obveznosti po sporazumu čim hitreje in obilneje izpolnijo, vendar s tem denarnih zadreg ne bo konec. Razmišljati bo kazalo predvsem v dveh smereh: da bi nezanesljiv vir iz čistega dohodka, s čimer siromašijo lastno akumulacijo, nadomestili s zanesljivejšim prispevkom iz kosmatih osebnih dohodkov zaposlenih, kar bi bilo za gospodarstvo bistveno ceneje; zato najbrž proti takemu predlogu niti ne bi ugovarjalo. Druga smer razmišljanja pa gre v prestrukturiranje znotraj skupne porabe. Vprašanje je namreč, ali ne bi namesto za kakšen kilometer ne tako krvavo nujnega asfalta vendarle dali denar raje za dokončanje šole v Železnikih. Šolo je treba dokončati! Je dolg cele občine, ne samo Železnikarjev!

H. Jelovčan

Radovljiški žulji, težave in sitnosti

Neživljenjski zakon in turistična taksa

Radovljica, 7. februarja - Zakon o komunalni taksi, ki je bil sprejet 1965. leta, je za današnje čase neuporaben in neživljenjski, saj med drugim določa, da je treba do konca marca v tekočem letu določiti višino turistične takse za naslednje leto.

Ker nikomur v državi ni prav jasno, kolikšna bo letošnja inflacija, kaj šele, da bi jo lahko realno napovedal za prihodnje leto, so se v radovljiški občini odločili, da v nasprotju z zakonom predlagajo delegatom občinske skupščine takšno spremembo občinskega odloka o komunalnih taksah, ki bo omogočala povečevanje turistične takse večkrat na leto. Izvršni svet je sprejel takšno odločitev na pobudo Turistične poslovne skupnosti Bled ter turističnih društev Bled in Lesce, kjer ugotavljajo, da je taksa, ki je bila določena lani marca, letos nerealna in da ne zagotavlja uresničevanja sprejetih načrtov.

Enkratne pomoči

Radovljica, 7. februarja - V radovljiški skupnosti socialnega skrbstva ugotavljajo, da se v občini zadnja tri leta zmanjšuje šte-

vilo uslih, ki prejemale stalne denarne pomoči, narašča pa število občanov, ki kljub temu, da so zaposleni, ne morejo zagotavljati družinskim članom socialne varnosti in zato prosijo za enkratne pomoči za nakup ozimnice, kurjave, šolskih potrebščin, za plačilo elektrike... Vse več je tudi družin, ki ne vedo, kako iz težav; družin, ki potrebujejo strokovno pomoč pri reševanju eksistenčnih problemov in problemov, ki izhajajo iz medosebnih odnosov in vzgoje otrok. Ker je v občini zaposlovanje omejeno in se delovne organizacije bolj kot s pomanjkanjem delavcev ubadajo s presežki, je vse težje najti zaposlitev za ljudi, ki so bili zaprti, in za (zdravljene) alkoholike.

V skupnosti otroškega varstva ugotavljajo, da se realna vrednost družbenih pomoči otrokom znižuje in da je bilo število tistih, ki so lani prejemale tovrstno pomoč, približno enako kot predlani. Pomoč je pre-

Rdeči križ zbira krvodajalce

Kaplja, ki pomeni življenje

Kranj, februarja - Te dni bodo aktivisti Rdečega križa spet hodili po domovih in zbirali krvodajalce za letošnje akcije. Prva gorenjska bo konec marca v Kranju, zato naj spet potrkamo na solidarnost in humanost, ki sta že desetletja temelja prostovoljnega krvodajalstva.

Bolniki v slovenskih bolnišnicah na leto potrebujejo okoli 45.000 litrov krvi, toliko je da letno prek sto tisoč krvodajalcev, se pravi okoli tristo vsak dan. V bolnišnicah iz darovane krvi pripravljajo različne krvne pripravke, tako da bolniki dobi le tisto sestavino, ki jo potrebujejo. Preden bolnik dobi kri, jo še testirajo, da ne bi z njo prenašali bolezni, določijo pa tudi krvno skupino. Največ Slovencev, 40,3 odstotka, ima krvno skupino A, skupino 0 ima 38 odstotkov prebivalcev, B skupino 15,5 odstotka in AB 8,2 odstotka. Več kot 80 odstotkov ljudi je RH pozitivnih. Bolnik sme dobiti le kri enake skupine, kot jo ima sam, sicer je zanj lahko usodno. Bolnišnice morajo imeti neprestano na voljo svežo kri vseh krvnih skupin, da lahko opravljajo številne medicinske posege. Kri potrebujejo ob operacijskih mizah, v porodnih sobah, pri zdravljenju raznih bolezni, med njimi tudi hemofilije.

Prva letošnja akcija na Gorenjskem je bila sredi januarja v Škofji Loki. Za konec marca je predvidena druga, v Kranju. Potekala bo kar 13 dni, od 29. marca do 14. aprila, o natančnem razporedu po krajih in urah bomo pravi čas objavili. V Škofji Loki bo ponovna akcija od 27. junija do 12. julija, 14. julija bo za Radovljico, konec avgusta pa za Jesenice, in sicer od 29. avgusta do 5. septembra, 18. in 19. septembra bodo kri darovali Tržičani, Radovljičani pa spet od 2. do 10. novembra.

Dolgoletni krvodajalci vse to že dobro vedo, saj so mnogi darovali kri več desetkrat, med njimi so tudi pravcati rekorderji. Rdeči križ Slovenije, organizator krvodajalskih akcij, pa si želi vrste veteranov okrepiti s »svežo krvjo«. Pa ne mislijo s tem le mladih, čeprav je sila razveseljiv ponekod množični odziv na krvodajalske akcije (v Kranju se nanje prijavljajo kar polnoštevilni srednješolski razredi), prav vsi zdravi polnoletni ljudje se povabljeni k temu solidarnemu dejanju. Zdrav moški lahko daruje do pol litra krvi vsake tri mesece, zdrava ženska vsake štiri mesece, vse krvodajalce pred odvzemom pregleda tudi zdravnik. Naj še enkrat potrkamo na vest morebitnim jutrišnjim krvodajalcem s sloganom slovenskega Rdečega križa: darujmo kri danes, morda jo bomo že jutri potrebovali.

D. Z. Žlebir

jemalo 1372 otrok, med njimi tretjina iz drugih republik.

Štirideset "smradnih dni"

Brezje, 7. februarja - Ko so v krajevni skupnosti Brezje obravnavali načrtovane spremembe srednjeročnega in dolgoročnega družbenega plana radovljiške občine, so dokaj na dolgo in široko govorili tudi o smetišču na Črnicu. Razumljivo in upravičeno! S smetiščem, za katerega je ugotovljeno, da je ekološko vprašljivo, je lani smrdelo več kot štirideset dni. Razlog pa ni le lokacija, so menili krajani, temveč tudi nestrokovno delo: smetišče se namreč ne zasipa sproti in ne po terasah, kot bi bilo potrebno. Ker delegatska vprašanja, pobude in zahteve ne zaležejo in ker je časna lokacija "prerasla" že več kot eno desetletje, je eden od krajanov na nedavnem zboru menil, da uradna pot za rešitev problema vodi v nedogled in da "bodo potrebne druge akcije".

C. Zaplotnik

Bojan Starman, direktor žirovske Alpine:

Visoka inflacija pogubnejša od dveh zelenih zim

Žiri, 8. februarja - Že lanska zima se je spogledovala s pomladjo, letošnja, vsaj tako kaže, pa bo še bolj zelena. Za Alpino, ki kar sedem desetih vrednosti celotnega prihodka ustvari bodisi z modno ali športno zimsko obutvijo, je takšno vreme prava naravna katastrofa. Žal pri nas solidarnostno pomagamo le prizadetim v poplavi, potresu, suši ali lomečih viharjih, ne pa tudi delavcem (tu so tudi hotelirji, žičničarji in drugi), ki trpe škodo zaradi "nikakršne" zime. Kako se otepajo s težavami te in drugih vrst v Alpini, smo se pogovarjali z direktorjem Bojanom Starmanom.

Zanima me še primerjava v parih.

»Lani smo naredili 1,9 milijona parov vseh vrst obutve, leto prej 2,1 milijona parov. Ob tem moram povedati, da je bila produktivnost lani za dva odstotka nižja. Leto smo sklenili s približno sto manj zaposlenimi. Delavcev, ki so med letom odhajali, največ v pokoj, nismo nadomeščali.«

»Sezonska proizvodnja, kakršna je predvsem tekstilna in obutvena, ne prenese inflacije. Kakšno škodo vašim financam povzroča visoka inflacija?»

»Prenesla bi jo že oziroma jo bo morala z drugačnim oblikovanjem cene obutve. Res pa je, da je bilo minulo leto predvsem zaradi inflacije za nas izjemno težko. Kdo bi vedel, da se bodo obrestni s 57 odstotkov povzpeli do 950? Smo za realno ceno denarja in drugih produktivskih stroškov (tudi dela), nismo pa za take nemogoče nepredvidljive smoke. Samo za obresti smo, pretežno v drugi polovici leta, dali 34 milijard dinarjev, kar je dobra dvajsetina našega celonega prihodka in nekaj več kot smo v enem letu pridelali dohodka. Kot delovno intenzivna panoga smo za kosmate osebne dohodke plačali nekaj manj kot 20 milijard dinarjev.«

Kakšne so plače?
»Poprečje za december je bilo 89,5 milijona dinarjev, kar je precej za povprečjem panoge. Zdjaj smo plače popravili za 35 odstotkov.«

Se bojite štrajka?
»Ne. Mislim, da je poglavitno zaupanje med delavci in vodstvom in da pri nas to zaupanje obstaja.«

Ste izplačali vse, kar ste mogli ali pa je še kakšna rezerva? V kranjskih tovarnah, kjer so delavci zadnje čase štrajkali, se je denar nenadoma našel.

»V Alpini smo postrgali vse, kar se je dalo.«

Koliko imate trenutno še dolga?
»Približno 30 milijard dinarjev, od tega polovico v bankah in polovico na sivem trgu.«

Leta 1980 je delež akumulacije (za sklade, brez amortizacije) v dohodku Alpine znašal 36 odstotkov, leta 1986 16, predlani in lani pa nič več. Nekritični revalorizacijski odhodki 3,6 oziroma 14 milijard v bistvu pomenijo osiromašenje lastnega premoženja. In še pogled na delež kosmatih osebnih dohodkov v dohodku: leta 1980 40 odstotkov, leta 1988 po oceni 64 odstotkov. Delež obveznosti v dohodku se je s 24 odstotkov v letu 1980 povzpela na 36 odstotkov v minulem letu.

Kaj menite o velikih bančnih presežkih iz obresti, ki jih bodo menda deležni predvsem zgubaši?

»Prvič to niso presežki, ampak samo povečana naša kreditna sposobnost pri banki in drugič, kakršnakoli pomoč zunaj običajnih poslovnih pravil banke je vedno potuha za tistega, ki jo dobiva. Vendar so trenutki, ko se nekdo, ne (samo) po svoji krivdi, znajde v brezizhodnem položaju in bolj potrebuje pomoč banke kot kdo drug.«

Očitno peljete vodo na svoj mlin?

»Čimprej se želimo znebiti pretirane zadolženosti, vendar iščemo načine naprej pri sebi, v lastnem poslovanju. Osredotočamo se predvsem na vmesno pot med proizvodnjo in prodajo, na zmanjšanje različnih stroškov, režije, na večjo produktivnost, črtanje netržnih programov; tisoč drobnih stvari je med "začetkom" in "koncem", ki vplivajo na uspeh poslovanja. Obračanje za log, denimo, smo lani izboljšali za 25 odstotkov, letos ga bomo še za tretjino. Vemo, kako. Vemo tudi, da ne bomo prišli daleč, če bomo samo tarnali. Treba je delati, treba je naprejš.«

Ali to pomeni, da ne računate na odpis dela obresti pri banki?

»V Ljubljanski banki prav gotovo ne. Za prosili pa smo pri Jugobanki.«

Maja bo leto, kar ste prevzeli direktorsko mesto za Tomažem Koširjem. Kako se počutite?

»Teško bi delal, če že deset let prej ne bi bil član kolegija, največ za področje prodaje; probleme poslovanja poznam, vem, kaj moramo doseči in kako. Iščem vzporednice z uspešnimi sorodnimi zahodnimi firmami in se ne obremenjujem s tem, da je kakšna stvar nemogoča pri nas. Vse se da, če je želja in volja. Res pa je problem, ker smo zadnja leta predvsem s povečevanjem konvertibilnega izvoza zniževali vrednost kapitala in ker kot podjetje na listi "odpisanih" branž nismo uspeli privabiti toliko novih delavcev, kot bi jih rabili za nove pogoje poslovanja.«

Kaj pričakujete od nove Markovičeve vlade?

»Veliko. Novi predsednik govori z našimi usti. V kolikšni meri bo zamišljeno lahko speljal, ne vem, vendar pa druge poti za našo družbo sploh ni. Rad pa bi, da bi se v raznih samoupravnih in političnih telesih dolgovne diskusije o političnih temah, nacionalnih problemih in vprašanjih delitve končno preusmerile v bolj plodne vode: kako povečati našo proizvodnjo in s tem narodni dohodek.«

H. Jelovčan

Sto tisoč postelj na napačnem mestu

Nekajurno kramljanje s predstavniki Kompas, ene vodilnih turističnih organizacij v Jugoslaviji, je bilo za vse, ki sicer živimo v turističnem okolju, a se le nekajkrat na leto "prelevimo" v turistično nadzvo koristno. Koristno že zato, ker smo zvedeli za marsikatero bridko resnico o našem turizmu. Teh pa je kar precej. Če smo še do nedavnega verjeli politikom in gospodarstvenikom, da so največje zgrešene naložbe veliki industrijski giganti, kot so Feni, Obrovac, Dina in še nekateri drugi, in da jih v turizmu ni, potem je podatek, da je v Jugoslaviji kar sto tisoč postelj na napačnem mestu in da je po preprostem izračunu napačno vloženi deset milijonov dolarjev, še toliko bolj presenetljivo. Če je napake iz preteklosti težko popraviti in še težje odpraviti, potem velja iz neumnosti potegniti vsaj nauk za naprej: s turizmom naj se ukvarjajo tisti, ki to znajo in so za to usposobljeni. Hotel pravzaprav zna zgraditi vsak, a kje ga postaviti - to je že drugo vprašanje. V svetu se ne odločajo na pamet, ampak temeljito študirajo "turistične tokove", navade turistov, njihove potrebe in želje...

In druga resnica! Domala vse gostinske-turistične organizacije snujejo prihodni razvoj na tujih sovlaganjih, na deležih tujega kapitala. Nekatere med njimi si celo domišljajo, da tuja podjetja ali naši zdenci komaj čakajo, kdaj jim bo naša zakonodaja "odprla vrata" in omogočila, da svoj denar naložijo pri nas. Resnica je namreč drugačna: tujci bodo bolj radodarni vlagali v naš turizem šele tedaj, ko bodo dobili zaupanje, da bo njihov denar varno naložen, in ko bo jugoslovanska vlada začela vlagati v ceste, telefonsko omrežje in v vse drugo, kar je osnovno za kakovostni razvoj gostinsko-turistične dejavnosti.

In tretje, prav tako bridko spoznanje! Naša birokratska počasnost, naše "jugo" posebnosti in balkanske navade grede svetovljanom in tistim, ki veliko potujejo po svetu in vedo, kaj pomeni Evropa 1992, že rahlo na živce. Naj nastejemo le nekaj primerov! V Ljubljani je namreč domala vse pripravljeno za gradnjo luksuznega hotela, v katerega bo vložil denar tudi tuji partner - le mesto se mora še zganiti in odločiti, kje bo hotel stal. Ali drugi primer: le kako naj ameriški turist pokliče prek javne telefonske govornice domače, če pa pri nas nimamo kovanca, ki bi bil vreden več kot sto dinarjev. In še tretji primer: v hotelih razvitega zahoda so receptije pravi "tabernakliji", "lekarne", pri nas pa steklenice na pultu in neprijazno osebje s "polomljeno" govornico tujega jezika niso nobena redkost.

C. Zaplotnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Iskra v minulem letu

Rekordni uvoz, v izvozu več le na Zahod

Ljubljana, 7. februarja - Iskra je lani prodala na tuje za 309,5 milijona dolarjev "blaga", kar je približno za 24 milijonov dolarjev manj, kot je načrtovala. Izvozni načrt je uresničila le pri trženju v Zahodnem, kamor je prodala za 165 milijonov dolarjev (predvsem elementov in posameznih delov) oziroma za pet milijonov dolarjev več, kot je predvidevala, medtem ko je pri prodaji v države SEV in v dežele v razvoju zaostala za načrti. Na Vzhod je izvozila za 94,5 milijona dolarjev "blaga", predvsem zahtevnejših naprav in sistemov, ali 87 odstotkov načrtovanega, v dežele v razvoju pa za 50 milijonov dolarjev, kar predstavlja 78-odstotno izpolnitev načrta. Največji Iskrin kupec je bila lani Sovjetska zveza (60 milijonov dolarjev), na drugem mestu je bila Zvezna republika Nemčija (50 milijonov) in na tretjem Italija (30 milijonov dolarjev). Med Iskrinimi delovnimi organizacijami je bila največji izvoznik Telematika z 42,5 milijona dolarjev (od tega 22,5 milijona dolarjev konvertibilnega izvoza), druga je Kibernetika z 41 milijoni dolarjev (34 milijonov na Zahod) in tretja Avtomatika z 38,6 dolarji izvoza. V delovni organizaciji Elektromotorji železniki je znašal skupni izvoz 23 milijonov dolarjev, med organizacijami, ki so presegle deset milijonov dolarjev izvoza, pa je tudi Iskra ERO.

Koliko je Iskra lani uvozila, ni še zanesljivega podatka; ocena, da je vrednost uvoza znašala nekaj več kot 180 milijonov dolarjev, pa je tudi blizu realne številke. Uvoz je bil rekorden, predvsem na račun kooperacij.

Trgovski center razprodan 63-odstotno

Radovljica, 2. februarja - Na seji občinskega komiteja ZKS Radovljica so pri "pometanju pred lastnim pragom" govorili tudi o trgovsko-turističnem centru na Bledu, ki naj bi ga predvidoma odprli letos poleti. Pavel Žerovnik, predsednik izvršnega sveta, je ob tem dejal: "Ta čas je prodane 63 odstotkov površine poslovnih prostorov." "Vsebinski" stavbe za zdaj še odgovarja dogovoru, vendar z enako ne bi smeli nadaljevati, ampak bi jo morali dopolniti z bolj kakovostno ponudbo."

Industrijska proizvodnja - ponoven padec

Kranj, 7. februarja - Industrijska proizvodnja na Gorenjskem je bila lani še za 4,9 odstotke manjša kot leto prej. V kranjski občini je bila manjša kar za 7,6 odstotka, v jeseniški in triški za nekaj več kot pet odstotkov, v radovljski za 2,3 odstotka, v škofjelški pa je bila na domala enaki ravni kot predlani. Med desetimi panogami, ki predstavljajo 90 odstotkov vrednosti gorenjske industrijske proizvodnje, so le v dveh naredili več kot leto prej, največje nazadovanje pa beležijo v proizvodnji obutve, tkanin, tekstilnih izdelkov ter električnih strojev in aparatov. V Sloveniji je bila industrijska proizvodnja lani v primerjavi z letom prej manjša za 2,8 odstotka.

Ko je delavec preveč...

Jesenice, 7. februarja - Analiza, ki jo je izdelala delovna skupina izvršnega sveta, kaže, da se bodo v občini tudi letos ubadali s kadrovskimi presežki. V Izolirki ocenjujejo, da bo odveč 31 delavcev, od katerih sedemnajstih ne bodo mogli zaposeliti v novi proizvodnji zunaj občine. V Golici je 20 delavcev, ki predstavljajo kadrovski presežek. Problem bodo reševali z (predčasnimi) upokojitvami, odpiranjem novih delovnih mest in z zaposlovanjem v drugih delovnih organizacijah v okviru sozda ABC Pomurka. V kemični čistilnici in pralnici Jesenice so novo leto začeli s štirimi odvečnimi delavci, v Tehničnem biroju Jesenice pa ugotavljajo, da jih bo skoraj tretjina preveč, če ne bodo dobili posla za podjetje iz Nemške demokratične republike...Podobne probleme imajo tudi v Železarni, Kovinski opremi Mojstrana, Elimu, železniškem gospodarstvu, v vrtech...

Eden manj na seznamu jeseniških gospodarskih bolnikov

Kovin brez prisilne uprave

Jesenice, 7. februarja - Začasni ukrep družbenega varstva ali kratko prisilna uprava, ki je bila v jeseniškem Koinu uvedena septembra leta 1987 in nato septembra lani spet podaljšana za tri mesece, po oceni časovnega poslovodnega organa z inž. Miroslavom Nočem na čelu in jeseniškega izvršnega sveta ni več potrebna. 111 članski kolektiv, ki ima že novega direktorja inž. Branka Cepiča, lahko sam gospodari in pridobi dejavnosti, ki ne bodo pomembne samo za Koin, ampak za vso jeseniško občino.

Nekateri člani izvršnega sveta so sicer dvomili, ali so za ukinitve prisilne uprave res izpolnjeni vsi pogoji, ker Koin gospodari na pozitivni niči in novi direktor še ni kompletiral vse vodstvene ekipe, delavci pa so se

tavne in realne programe, da se kolektiv z obsegom sedanje dejavnosti lahko preživi, da mora izvršni svet še naprej spremljati poslovanje Kovina, vendar je treba kolektiv zaupati in mu vrniti vodenje podjetja, saj je preživel in vztrajal v težkih časih, ob nizkih plačah, ki so šele decembra lani dosegle povprečno milijon dinarjev. Osebnih dohodki so se od uvedbe prisilne uprave do konca leta 1988 povečali za skoraj šestkrat, mesečna realizacija pa za več kot trikrat. Izvršni svet tako predlaga občinski skupščini, da ukine ukrep družbenega varstva.

Kovinov osnovni proizvodni program, ki v preteklosti ni bil uresničevan in je zato prišlo do motenj v poslovanju in ukrepa družbenega varstva, temelji na petih programih. Prvi, vendar ne najvažnejši, je izdelava sodobne hlevske opreme. Drugi temelji na sodelovanju z Železarno Jesenice pri izdelovanju kolutov za varilno žico, tretji program je sodelovanje z Black & Deckerjem, obsega pa izdelovanje orodnih mizic (letno jih Koin izdela okrog 20.000), četrta je zasnovana na osnovi sodelovanja z Donitom (sestavni deli za oljne filtre, kjer je sedaj zastoj na račun manjših naročil za BMW), peti program pa je sodelovanje s Tikijem pri izdelovanju bojljev.

J. Košnjek

Elanovi delavci iz proizvodnje smuči bili na kolektivnem dopustu

Nejasne tržne razmere

Begunje, 3. februarja - Novica, da so bili zaposleni begunjskega Elana, ki delajo v proizvodnji smuči, zadnji januarski teden na kolektivnem dopustu, je mnoge presenetila, še toliko bolj, ker je Elan v javnosti zapisan kot izjemno dobra delovna organizacija. Ko smo v petek poklicali v tovarno, smo zvedeli, da to pravzaprav ni nič posebnega in da so se v delovni organizaciji v preteklosti že odločili za tak korak. Razlog za takratni kolektivni dopust je preprosto: nejasne tržne razmere, ki so postale zaradi dveh slabih zim še bolj zapletene. Koliko bo na postale zaradi dveh slabih zim še bolj zapletene. Koliko bo na ročil, bo namreč bolj znano šele po sejmju ISPO v Munchnu, ročil, ki bo ob koncu februarja. Da bi delali na zalogo, pa ni smiselno. Kot je dejal Blaž Jakopič, imajo delavci Elana poleti še tri tedne kolektivnega dopusta, sicer pa bodo januarski dopust bržčas nadomestili z delom ob sobotah. C. Z.

KRATKE Z GORENJSKE

Gasilci med najbolj delavnimi - Med obiskom v krajevni skupnosti Rateče-Planica v jeseniški občini sta predsednik skupščine krajevne skupnosti Vinko Šumi in tajnik Jože Brudar povedala, da so med najbolj delavnimi v krajevni skupnosti člani gasilskega društva. Lani so rateški gasilci praznovali 90-letnico obstoja. Še posebej svečano je bilo septembra. Sicer pa so ob 90-letnici dobili novo brizgalno, uredili oziroma povečali pa so tudi gasilski dom v Ratečah (na sliki). Seveda pa ne smemo biti krivični tudi ostalih v krajevni skupnosti. Tako so na primer aktivni tudi člani Smučarskega društva, ki redno trenirajo v zimskem času v trim kabinetu v bivši osnovni šoli, kjer je tudi vrtec. Smučarsko društvo ima štiri sekcije in sicer kegljače na ledu, skakalce, tekače in igralce basketbola. - A. Ž.

Občni zbor Hortikulturnega društva

Kranj - Po letošnjem okvirnem delovnem programu Hortikulturnega društva Kranj se bodo člani društva prihodnji teden v četrtek (16. februarja) zbrali na rednem letnem občnem zboru. Občni zbor bo v sejni sobi občinske skupščine ob 17. uri. Pred zborom bodo prikazali tudi slike o lanskem delu. Vodstvo društva pa vabi vse, ki imajo morda z raznih akcij ali izletov barvne diapozitive, da jih prinesejo s seboj. Zanimivi bodo tudi posnetki o vrtnarjenju v vrtu, delu v krajevni skupnosti in podobno. A. Ž.

Jeseniški kurirji v ospredju

Kranj - Kurirji 41. rejelejnih kurirskih postaj, ki so na območju Gorenjske delovali kot krvne arterije osvobodilnega boja, so danes med najaktivnejši skupnostni borec. Še 289 je živih na območju od Bohinje do Domžal. V ospredju pa so danes še posebej Jeseničani, kot so ugotovili na letošnjem letnem srečanju. Predsednik Janez Kavčič-Orlov je na razširjeni seji odbora skupnosti rejelejnih kurirjev Gorenjske poročal, da je na primer njihova obsežna monografija (knjiga) razprodana, da so zaradi številnih pohodnikov po njihovi transverzali pošle že vse značke, da je bila kurirčkova pošta povsod dobro organizirana in da imajo dobro sodelovanje s pionirskimi odredi v Lomu pod Storžičem in v Bukovščici v Selški dolini. Kar zadeva letošnje naloge, so se dogovorili, da bodo organizatorji Jeseničani. Tako je že 12. februarja predviden 35. Smuk karavanških kurirjev na Javorniškem Rovtu. Septembra bo že šestični pohod Po poteh partizanskih kurirjev v Mojstrani. 1. maja pa jeseniški kurirji vabijo na srečanje na Poljano. (km)

Izobraževanje odraslih

Radovljica - Delavska univerza Radovljica ponuja za spomladanski semester oziroma drugo šolsko polletje 1988/89 več zanimivih možnosti usposabljanja odraslih. V svojih učilnicah bodo organizirali jezikovne tečaje nemščine in angleščine od 1. do 5. stopnje, italijanščine in francoščine od 1. do 4. stopnje ter tečaj slovenščine za pripadnike drugih narodov in narodnosti, ki so zaposleni v radovljiški občini. Za tajnice pripravljajo tečaj poslovne korespondence v slovenskem jeziku, za dekleta in žene pa tečaje šivanja in krojenja 1. in 2. stopnje. Razen tega načrtujejo tečaje za voznike viličarjev, tečaje požarne varnosti in varstva pri delu. Priredili bodo tudi tečaje higienskega minimuma za vse živalce ter osnovno šolo za odrasle od 5. do 8. razreda. Ocenjujejo, da je kandidatov za tovrstno dopolnilno izobraževanje še vedno dovolj v občini. Zato pričakujejo večji odziv in udeležbo kot prejšnja leta. (jr)

Kanalizacija in toplovod

Jesenice - Ob graditvi parkirnega prostora za tovornjake, ki se ustavljajo na Jesenicah, so ugotovili, da hudournik, ki priteka čez Kopavnik, nima pravega odtoka. Kanal pod Koroško proggo so namreč prekrili s smetmi, ko je bilo tam še staro smetišče. Zdej nameravajo ta del urediti, zato delavci Kovinarja teren že urejajo in bodo na ta način podaljšali odtok proti Savi. Ker so na tem opuščnem smetišču zdaj vrtnički, v Kovinarju objublajo, da bodo po končanih delih spet teren uredili, kot je bil prej. Hkrati pa zdaj delavci Kovinarja gradijo tudi vod za ogrevanje od Klavnice do Hrušice. Toplovod bo ogreval nove stanovanjske in poslovne prostore. Pred začetkom teh del pa so odstranili tudi del divjih vrtničkov za hodno od Žvagnovega mostu. (bb)

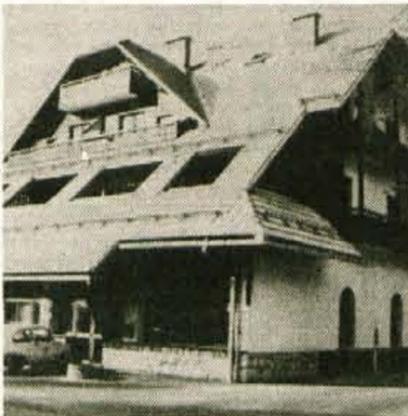
»Najcenejša« harmonika

Kranj - V domu Društva upokoencev v Tomšičevi ulici v Kranju že nekaj časa igra na harmoniko Milan Zura. Naučil se je igranja harmonike v Glasbeni šoli in sicer klavirske. Zdej pa igra na diatonično. Pravi, da člani oziroma starejši obiskovalci, ki pridejo v dom, raje poslušajo tovrstno domačo glasbo. Sicer pa se je Milana nekako prijelo ime, da je njegova harmonika najcenejša, saj se za njegovo igranje v domu ne pobira nikakršen prispevek. Na veselicah, zabavah in različnih prireditvah so namreč včasih (pa tudi še zdaj) pobirali naokrog s klobukom za muzikanta. (ip)

Tudi Jezerjani (delovno) praznovali

Kraj brez kulture, kot človek brez srca...

Jezerško, 8. februarja - ...brez hrama, kjer naj to srca bije in živi, pa kot otrok brez matere... Želja po domu, po kulturnem domu, je bila med Jezerjani živa že davno. Prvič so jo uresničili pred vojno, ko so sami zgradili dom Korotan. Dolga leta je bil to potem in služil tudi drugim potrebam in življenju v kraju. Po vojni pa je tudi Korotan doletela usoda, kot mnoge podobne domove. Romal je iz rok v roke. In čeprav so se nekateri trudili, da bi Korotanu spet dali dušo, so bili takšni naporji bolj ali manj brezuspešni. In tako je pred petimi leti prišlo do strokovne ocene: Korotan je treba porušiti ali pa obnoviti. Takrat pa so se Jezerjani spet odločno oglašili: Korotan je treba obnoviti!

Jesenji naj bi v kulturnem delu obnovljena Korotana manjkala samo še oprema...

Murijeva Tinca je prinesla čaj in svečila krofe...

Potrebna je bila odločitev širše skupnosti, najprej pa seveda presoja, ali je zahteva Jezerjanov sploh (po tolikem zobu časa) še izvedljiva. Tehnica se je potem prevesila njim v zadovoljstvo in hkrati zadoščenje. Po načrtih inž. arh. Marka Šenka je investitorstvo za prenovu prevzela občinska samoupravna stanovanjska skupnost skupaj z delovnimi organizacijami oziroma soinvestitorji Živila, GG Kranj, PTT Kranj, JLA in krajevno skupnostjo Jezerško.

Pred približno letom dni je bila glavna obnova celotnega objekta končana in tudi tistega dela s stanovanji, pošto, krajevnim

uradom in pisarno za krajevno skupnost. Slednji so se selili pred dnevi. Čaka pa še vedno notranja ureditev prostora namenjenega oživitvi kulture in za druge dejavnosti, katerih nenazadnje na Jezerškem tudi ni tako malo.

V krajevni skupnosti, kjer je predsednik Milan Kocjan, so že kmalu po začetku obnavljanja sklenili, da se bodo kulturnega dela in notranjega urejanja teh prostorov lotili z delom in s prispevki sami. Takšen program, si je ob izvolitvi tudi zadal Milan Kocjan. Najprej so, kot so sklenili že na začetku, po dveh letih dela in prispevkov zgradili vodovod. Ta del programa, ki so ga z velikim uspehom uresničili, je skoraj že končan.

»Zdej pa je prišla na vrsto dvorana s prostori v Korotanu. V 19-članskem gradbenem odboru računamo z uresničitvijo obljube širše skupnosti, zato smo se tudi lo-

Za preskrbo oziroma malico, ko so podirali les, je poskrbel Dušan Semrov. Vsak je nekaj dal in Mimi ter Minka sta skuhalo golaž...

tili te akcije. Res je. V podiranju lesa, kjer je v akciji sodelovalo skoraj 30 domačinov, je tudi precej praznične simbolike. Les smo v teh prazničnih dnevih kulture podirali za uresničitev želje po kulturi v kraju. Nikomur ni bilo treba dvakrat reči. Sami so prišli, vzeli dopust in s svojimi stroji trdo delali. Nihče se ni vprašal, koliko bo dobil; tudi lastnik stroja, katerega obratovalna ura velja skoraj 150.000 dinarjev. Ko bo les razžagan v Preddvoru, ga bomo najprej zložili, potem pa nas čakajo notranja dela. Vse bomo naredili in še letos naj bi v urejenih prostorih manjkala samo še oprema,« je med akcijo v gozdu razlagal predsednik Milan Kocjan.

Akcije, ki jo je vodil Milan Kocjan, se je s težkim delovnim strojem udeležil tudi kmet Mare Šinkovec-Roblekov.

Delo, ki ga zdaj vodi odbor pod nadzorstvom inž. Marka Šenka in Jureta Markoviča, ne bo majhno. Vrednost vseh del je bila namreč 1. decembra lani ocenjena na 309 milijonov dinarjev brez opreme. Vendar takšni, kot so bili ob nedavni akciji podiranja lesa, enotni in sposobni organizatorji, se Jezerjani z gradbenim odborom, ki ga vodi njihov predsednik krajevne skupnosti, ne bojijo. Ko so gradili vodovod, so tudi, če je bilo še tako težko, znali zavihati rokave in stisniti zobe. Zato verjamem, da bodo kos tudi tej nalogi. Škoda pa bi bilo, če bi vsi tisti, ki jim je ali pa naj bi jim bila kultura blizu v širši skupnosti pozabili na dano besedo, o pomoči, o obljubljenem deležu. Pravzaprav gre samo za korak od besed k dejanjem; Jezerjani so ga že naredili pred dnevi s simboličnim delovnim praznovanjem. Bo pa to velik korak. Kajti že jeseni naj bi na Jezerškem zagorela lučka kulture. Ne smemo pa pozabiti, da bo zasvetila tudi Slovincem onkraj meje, ki so že večkrat vprašali, kdaj bo spet na Jezerškem lahko skupno zavzela slovenska pesem in se na predstavi pozdravila domača beseda.

A. Žalar

V Suši ne manjka vode

Suša nad Hotavljami, februarja - Vaščani Suše so pred kratkim končali z gradnjo svojega blizu 3,5 km dolgega vodovoda, za katerega so zajetje zgradili na Jelovici. Z dobro vodo je zdaj preskrbljenih vseh 9 hiš.

Dve leti je že tega, odkar so se Sušani, prebivalci 9 domačij ob vnožju Blegoša v Poljanski dolini odločili, da si zgradijo svoj vodovod. Prej je vsaka hiša po svoje skrbelo za vodo, večina je imela svoj studenec napeljan v hišo, vendar včasih je vode manjkalo, ni bila čista, niso imeli požarne vode, pa so se dogovorili za skupno akcijo izgradnje skupnega vodovoda z zajetjem na robu Jelovice, nad vasjo Zakobiljek, nad 700 m visoko. Zgradili so tri rezervoarje, dva po 50.000 in enega za 20.000 litrov vode, razbremenilnike, položili preko 3500 m cevi, pri vsaki hiši so postavili hidrant. Vsaka hiša je prispevala po 700 delovnih ur in po 100 starih milijonov dinarjev, pa tudi potrebne deske za delo. Z mehanizacijo in uslugami sta pomagala tudi žirovski rudnik urana in Marmor Hotavlje, predvsem pa seveda krajevna skupnost Gorenja vas, kamor Suša spada. Vsi vaščani so bili silno prizadeti pri tej za majhno vas tako veliki investiciji, posebno pohvala pa gre predsedniku gradbenega odbora Ivanu Miklavčiču in članu odbora Alojzu Kržišniku, pravijo vaščani. Da so se dobro odločili, ko so se odločili za zajetje Blegošice, potrjujejo prav ti sušni dnevi, ko povsod še manjka vode, pri njihovem zajetju pa je opaziti še vedno višek vode.

D. Dolenc

Glasbeni večer

Preddvor - KUD Matija Valjavec prireja jutri, v soboto, ob 19. uri glasbeni večer v počastitev kulturnega praznika. Obiskovalce bodo prireditev s pesmijo, zvoki citer in frulic ter diapozitivov popeljali v svet glasbe in narave.

Koncert slovenskih pesmi

Tržič - V Lomu pod Storžičem bo v nedeljo, 12. februarja, ob 16. uri v Domu družbenih organizacij koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Na prireditvi nastopajo Tržiški citraši, razen tega pa še recitatorka Marina Bohinc, Franc Zore iz Kranja na havajski kitari, Matej Dolenc na koncertnih citrah ter domači harmonikarji. Koncert bodo ponovili še v nekaterih drugih krajih občine.

Sklenili praznovanje jubilejnega leta

Šenčur - Gasilsko društvo Šenčur je zadnjo soboto v januarju na letni konferenci, ki se je je udeležilo 98 članov poleg pregleda dela in načrtov za naprej hkrati sklenilo tudi praznovanje 90-letnice v lanskem jubilejnem letu. Lani so pripravili parado, proslavo, dve veselic, razstavo gasilskega orodja in opreme, več vaj, pregledali hidrante in vodna zajetja, na gasilskem domu obnovili fasado, prepleskali okna, vrata in žlebove, dobili pa so tudi avtosterno. Letos, so sklenili, aktivnost v društvu ne bo nič manjša. Obnoviti nameravajo dva vodna bazena, streho na stolpu gasilskega doma in prepleskati sejno sobo ter ostale prostore v domu. Tudi letos bodo pripravili veselico, udeležili pa se bodo tudi tekmovanja desetini v okviru občinske gasilske zveze Kranj. Na konferenci sta predsednik društva Andrej Celjar in član upravnega odbora Peter Pirc dobila republiško odlikovanje II. stopnje, poveljnik Jože Kristanc pa odlikovanje I. stopnje. Franc Grilc je dobil zlato plaketo. Društvena priznanja pa so podelili Ivanu Lanišku, Ivanu Benedičiču, Petru Sušniku, Pavlu Drakserju in Pavlu Gorencu. Podelili pa so tudi odlikovanja članom za večletno delo: za 60 let petim, za 50 enemu, za 40 šestnajstim, za 30 devetim, za 20 osmim in za 10 let trem gasilcem.

Skupna akcija za telefonijo

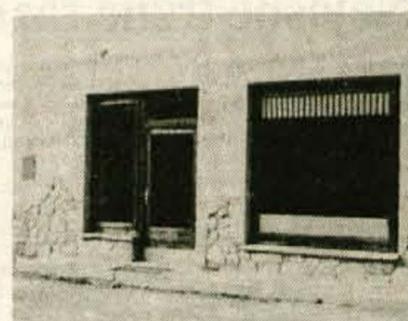
Bitnje - Danes teden sem v Gorenjskem glasu pisali o pripravah na telefonsko akcijo v krajevni skupnosti Stražišče v kranjski občini in hkrati napovedali, če ne bo posebnih zapletov pri soglasjih lastnikov zemljišč, da bodo najbrž od že zgrajene centrale v Bitnjah proti Stražišču zakopali že aprila meseca. O tem, kako poteka akcija v sosednji krajevni skupnosti Bitnje pa smo povprašali tudi predsednika gradbenega odbora za izgradnjo telefonije v tej krajevni skupnosti Vilija Kneza. Povedal je, da njihov odbor že nekaj časa zelo dobro sodeluje s sosednjima gradbenima odboroma v Stražišču in v krajevni skupnosti Jošt. Medtem, ko so v Stražišču izvajalca že izbrali, ga bodo v Bitnjah prihodnji teden. Ko bo znana cena za izgradnjo omrežja, bodo v Bitnjah začeli pobirati tudi denar; tako imenovano drugo akontacijo. Kar zadeva pripravo dokumentacije za lokacijsko in gradbeno dovoljenje pa imajo v krajevni skupnosti Bitnje v glavnem že vsa soglasja lastnikov zemljišč in s tem v zvezi ni bilo posebnih težav. Zato, kot je povedal Vili Knez, upajo, da bodo tudi v njihovi krajevni skupnosti spomladi letos zakopali. Potreben material za izgradnjo omrežja tudi že imajo. Dolžni smo tudi pojasniti, da imajo na skladišču v Puškarni Kranj material za izgradnjo omrežja za Bitnje in Stražišče. Stražiški gradbeni odbor ima namreč večji del že kupljenega materiala še pri dobavitelju.

A. Ž.

Milo rečeno: Grdo

Tudi letos se je izkazalo, da smo napačno razmišljali in ugotavljali, da Živila Kranj z novim letom (izjemoma) vendarle ni ponovila že nekaj letne prakse zapiranja manjših trgovin. Vendar, kot da ne morejo iz svoje kože (prakse), so tako na hitro (da bi bilo čimmanj razburjivo) z novim letom zaprli galanterijsko trgovino na Jezerškem. Uradno so o tem obvestili krajevno skupnost 26. decembra. Ker pa se je pred tem že nekaj šušljalo in so Jezerjani na skupščini postavili delegatsko vprašanje, je bil nazadnje odgovor direktorja, da so računski pokazali, da se jim ta trgovina ne izplača in da bodo v obstoječi živilski trgovini na Jezerškem poslej zagotavljali okrog 90 odstotkov izbora tistega blaga oziroma izdelkov, ki so bili pred tem v galanterijski trgovini. To se seveda (po praksi) ni zgodilo. Na srečo pa v krajevni skupnosti potem, ob nezadovoljstvu in ogorčenju krajanov, niso držali križem rok. Dogovorili so se, da bo v istem prostoru zasebna trgovina, ponudba v njej pa predvsem takšna, kot si jo bodo želeli domačini; od galanterije, špecerije, kozmetike in drugih izdelkov. Novi trgovec je tudi že zagotovil, da bo kupcem blago (po potrebi) dostavljalo na dom - še posebej ostarelim domačinom in tudi kmetovalcem ne bo treba po vsako najmanjšo reč v dolino oziroma v Kranj.

O tem, da se bo novemu trgovcu računica izšla, skoraj ne dvomimo; saj to ne bo prvi takšen primer. Milo rečeno grdo pri tej (pravzaprav nič kaj nenavadno hitri) odločitvi Živila Kranj pa je še nekaj; ko so se »poslavljali« iz te trgovine na Jezerškem, so prostor domala opustošili, da bo novi lastnik imel ja več dela in da ne bi po naključju ostalo v prostoru kaj uporabnega...

A. Žalar

SERVIS ZA OBČASNO VARSTVO OTROK NA DOMU - PEDENJPED

Vam nudi možnost zaposlitve v popoldanskih in večernih urah.

- če vas delo z otroki veseli in imate že določene izkušnje pri varovanju malčkov
- če ste dosegljivi po telefonu
- če ste polnoletna, odgovorna in zaupanja vredna oseba

se nam oglasite osebno v prostorih SO Kranj, soba 196 (3. nadstr.), ali po telefonu na številko: 26-388. Vaše ponudbe bomo sprejemali vsak dan od 7. do 15. ure; prednost pri izbiri imajo študentke.

OK ZSMS Kranj

PODOKNICE VELIKEMU PESNIKU

Kokrica - Ni bilo šole, ki ne bi v teh dneh pripravila kulturnega dneva, na katerem so učenci nastopali sami, neredko pa so imeli tudi obiske slovenskih pesnikov in pisateljev. Na osnovni šoli na Kokrici so v goste povabili pesnico Nežo Maurer, letošnjo gorenjsko Prešernovo nagrajenko.

Kranj - Prostor Galerije starih mojstrov v Gorenjskem muzeju so bili pretesni za vse obiskovalce literarnega večera posvečenega Prešernovemu Sonetnemu vencu v prevodih. O briljantnosti tega pesniškega dosežka, ki ga omenjajo vse svetovne književnosti, ta oblika pa seveda ni pozabljena in tudi v modernem času dobiva svoj izraz, je govoril dr. Boris Paternu. Sonetni venec v slovenskem, italijanskem, angleškem, francoskem, nemškem in ruskem jeziku so predstavili slovenski dramski igralci Polde Bibič, Majda Grbac, Brane Ivanc, Alja Tkačev, Alenka Bole - Vrabec in prevajalec dr. Olof Klau Detlef.

Kranj - Mesto, kjer je pesnik našel svoj večni mir, se je tako vedno s pesmijo spomnilo velikega Vrbljana. Pesem je zvenela na pesnikovem grobu, kjer počiva ob Simonu Jenku, pred hišo, kjer je zadnja leta živel in umrl in ima zdaj svoj muzej ter pred spomenikom pred gledališčem, ki nosi njegovo ime.

Radovljica - V soju sveč mladih radovljiških gasilcev - pionirjev so pevci Komornega moškega zbora Anton Tomaž Linhart zapeli pred radovljiško knjižnico nekaj pesmi za podoknico v spomin Prešernu. Z recitalom španske ljubezenske poezije pa so recitatorji Linhartovega odra dopolnili lep kulturni večer.

Cerklje - Kulturni praznik so pri Temeljni banki Gorenjske in Združeni banki izbrali za otvoritev Hribarjeve hiše v Cerkljah in to povsem upravičeno, saj sodi hiša, predvsem pa obnovljena notranjost med izredno lepe kulturne spomenike pri nas. Po idejnih načrtih prof. Fistra je načrte za obnovo opreme pripravila arhitektka Katarina Langus, svetovalno nalogo pa je opravila Nika Leben z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Prešernovi nagrajenci 1977 - 1979*. V stebrišni dvorani Mestne hiše je odprta razstava *Fosilne in arheološke najdbe iz Bobovka*. V galeriji Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi 43 razstavlja akad. slikar Nikolaj Beer.

V *Domu JLA* je na ogled razstava ilustracij Krst pri Savici akad. slikarja *Ivana Seljaka - Čopiča*.

Danes, v petek, ob 19. uri prireja *oktet Vigred* ob svoji desetletnici celovečerni koncert v Kulturnem domu Predoslje.

Jutri, v soboto, ob 9.30 bodo izpred *Prešernove hiše* v Prešernovi ulici startali tekači na *6. spominskem teku v Vrbo*. Ob tej priložnosti bo tudi kratek pevski nastop mešanega pevskega zbora KUD Primskovo.

Jutri, v soboto, ob 19. uri bodo v *Kulturnem domu v Predosljah* uprizorili komedijo Petra Turinnija *Najbolj nori dan*.

V *Carniumu*, Mladinskem kulturnem centru v Delavskem domu, bo danes, v petek, ob 20. uri *glasbeno tematski večer - Tuxedomoon*.

V *galeriji Dom v Stražišču* razstavlja akad. slikar *Zmago Puhar*.

Jutri, v soboto, bo ob 19. uri v *Kulturnem domu na Kokrici* proslava ob kulturnem prazniku.

Še danes in v ponedeljek, 13. februarja, v *prostorih ZKO Kranj* v gradu Kieselstein vpisujejo v abonmaje za *lutkovni četrtak*.

ADERGAS - Mladinski pevski zbor KUD Velesovo bo imel jutri, v soboto, ob 19. uri *koncert ljudskih in umetnih pesmi* v Kulturnem domu v Adergasu. Obenem bo na ogled tudi razstava grafik likovne sekcije KUD Moste, ki jo ob mentorstvu Stane Pibernikove vodi Vida Pibernik.

JESENICE - Danes, v petek, ob 19.30 bo v Gledališču Tone Čufar v okviru koncertnega abonmaja nastopil *Oktet LIP Bled* pod vodstvom prof. Matevža Fabijana. Vstopnice so še na voljo.

V *galeriji Kosove graščine* je na ogled razstava grafičnih listov *Favna in flora* iz Grafičnega muzeja Zdravilišča Rogaška Slatina.

V razstavnem salonu *Dolik* je na ogled *skupinska razstava slik* članov Dolika.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše odpirajo danes, v petek, ob 18. uri *razstavo bronastih, lesenih in keramičnih plastik akad. kiparja Petra Černeteta*. Ob otvoritvi bo nastopil tudi pozavnist Božidar Lotrič, član Slovenske filharmonije.

V *fotogaleriji Pasaža* radovljiške graščine odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo fotografij *Ivana Pipana* na temo *Viharni veter (katastrofa v gozdovih pred petimi leti)*.

BLED - V prostorih Centra za inženiring in marketing LIP Bled je odprta razstava slik akad. slikarja *Poldeta Oblaka*, letošnjega gorenjskega Prešernovega nagrajenca.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar *Boris Zaplatil*.

Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka se je iz Puštalskega gradu preselila v nove prostore na Loškem gradu, Grajska pot 13. Telefon ostaja isti 821-535.

ŽELEZNIKI - V Kulturnem domu Železniki bo jutri, v soboto, ob 19.30 prireditev *Ali smo še zvesti Prešernovemu izročilu*. Nastopa dramska skupina DPD Svoboda, moški nonet Ratitovec, kot gosti pa še mešani pevski zbor Rupa - Peč iz goriške pokrajine v Italiji in ženski nonet Dekleta z Bukovice.

V salonu pohaštva *Alpes* razstavlja *Vinko Podobnik*.

ŽIRI - Danes, v petek, ob 20. uri bo v kinodvorani v Žireh *projekcija treh filmov iz serije Slovenija režiserja Andreja Mlakarja: Jesen, Zima in Peti letni čas*. To bo prva javna predstavitev filmov.

SORA - Danes, v petek, ob 19. uri bo v Domu KUD Oton Zupančič v Sori *Večer ljudskih običajev*. Nastopajo folklorna skupina, tamburaši Bisernica iz Reteč. Gost večera bo Dušica Kunaver. Prireditev povezuje Simona Juvan.

KAMNIK - V razstavišču Veronika razstavlja malo plastiko *Leon Homar*.

V *kinu Dom Kamnik* bo dramska skupina DPD Svoboda Duplica uprizorila danes, v petek, ob 20. uri satirični kabaret Miloša Mikelna *Zaradi inventure odprto*.

DOMŽALE - V likovnem razstavišču Domžale odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo akad. slikarja *Bogoslava Kalaša*. V kulturnem programu nastopajo mešani pevski zbor Domžale in člani Literarnega društva.

Jutri, v soboto, ob 19.30 bo v dvorani *Glasbene šole Domžale* prireditev *Slovenci smo odprtih src*. Nastopajo mešani pevski zbor Domžale, zborovodja Darinka Bole, otroški zbor SKD OŠ Josip Broz Tito, zborovodja Metka Pichler, dramska igralka Jerca Mrzelova in pesnik ter dramski igralec Tone Kuntner.

SLOVENSKI KULTURNI VEČER V PODNARTU IN KROPI

Kropa, Podnart - Jutri, v soboto, 11. februarja, ob 17. uri bo v Sindikalnem domu v Kropi večer slovenske govornice in pete besede, ki ga pripravlja DPD Svoboda Podnart. Prireditev bodo ponovili tudi v Podnartu in sicer ob 19. uri, nanjo pa povabili tudi pesnika Toneta Pavčka kot slavnostnega govornika. V koncertnem delu je na sporedu instrumentalno zborovski koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Pela jih bosta združena moška pevška zbor DPD Svoboda Podnart in KUD Stane Žagar Kropa pod vodstvom Egija Gašperšiča. Pevce bo spremljal Trobilni kvartet Galus iz Ljubljane, ki ga sestavljajo Stanko Praprotnik - trobenta, Jože Žitnik - trobenta, Jože Kocjančič - rog in Dare Lotrič - pozavna.

Stane Mihelič

TRŽIČ POJE '89

Tržič - Danes, v petek, 10. februarja, ob 18. uri bo v Osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici tradicionalna pevška revija Tržič poje '89. Letos sodeluje šest odraslih pevskih zborov: moški zbor Tokos, ki ga vodi Heda Ogris, moški zbor BPT pod vodstvom Francija Šarabona, kvintet bratov Zupan, mešani pevski zbor KUD Lom, ki ga vodi Tone Soklič, zbor Društva upokojencev pod vodstvom Francija Šarabona in komorni zbor Peško pod vodstvom Jožefa Močnika. Vsak zbor se bo predstavil s tremi skladbami po lastnem izboru.

Ob tej priložnosti bodo podelili tudi nagrade Občinske kulturne skupnosti Tržič - Kurnikove nagrade. Prejmejo jih Slavko Primožič za življenjsko delo na področju ljubiteljske kulture, Edo Lorenčič za dolgoletno prizadevno delo v ljubiteljski kulturi, Brigita Zore za vlogo vdove Rošlinke v gledališki predstavi KUD Jelendol, Marija in Mihael Petek za knjigo Kronika tržiške župnije in Kamilo Legat za likovno opremo Stezic, glasila učencev OŠ heroja Bračiča.

Boris Kuburič

VAŠA NAŠA MATINEJA

Jesenice - V nedeljo, 12. februarja, ob 10. uri bo v Gledališču Tone Čufar predstava lutkovne igrice Janeza Bitenca Palček Piskalček, ki so jo pripravili mladi iz Osnovne šole Žirovnica. Na predstavo pa bo prišla tudi Miša Molč. Po predstavi bodo zavrtili tudi risani film, otroci pa bodo lahko risali v avli.

ureja LEA MENCINGER

Teden slovenske drame 89

Sergej Verč: EVANGELIJ PO JUDI

Uprizoritev lani nagrajene drame Sergeja Verča.

Na lanskoletnem Tednu slovenske drame je Sergej Verč prejel za dramo *Evangelij po Judi* Nagrado Slavka Gruma, ki jo vsako leto podeljujejo najboljši dramati. Tekst je avtor napisal leta 1986. Najprej naj bi tekst uprizorili v Mestnem gledališču ljubljanskem, vendar so se v Ljubljani odločili, da uprizoritev prepustijo avtorjevemu domačemu gledališču.

Ob uvrstitvi v repertoar Stalnega slovenskega gledališča v Trstu pa je edino zamejsko poklicno slovensko gledališče doživelo vrsto silovitih nasprotovanj. Nagrada nič ne pomaga in krstno uprizoritev je drama doživela konec lanskega leta v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici.

Novogoriško uprizoritev so pripravili režiser Boris Kobal, dramaturg Igor Lampret, scenograf Andrej Pisani, kostumografka Marija Vidau, lektor Srečko Fišer in avtor glasbe Gian Paolo Coral. Nastopajo pa Radoš Bolčina, Janez Starina, Stane Leban, Boris Kerč, Jože Horvat, Iztok Mlakar, Sandi Krošl in Mira Lampe-Vujičič.

ar

Knjiga o Bledu

UMETNIŠKI RAZGLED PO KRAJU

Bled - V založbi trajne delovne skupnosti Feniks je te dni izšla monografija o Bledu, delo fotografa Dušana Arzenška. Podobno kot pred časom pogled na Bohinj skozi fotoaparata Joca Znidaršiča, je tudi fotografska predstavitev Bleda Dušana Arzenška umetniško fotografska pripoved o kraju.

Knjiga s 175 fotografijami, ki jih je urednik Stane Bernik odbral iz tisočnice že izbranih Arzenškovih fotografij, oblikoval pa Bronislav Fajon, je ne le po vsebini, pač pa tudi po obliki in izdelavi ugleden izdelek italijanskih tiskarjev. Polovica celotne naklade - 10.000 - je izšla v slovenščini, ostalo pa v angleškem in nemškem jeziku.

Bled skozi Arzenškovo fotografsko lečo ni Bled, kot ga poznamo z razglednic - z modrino neba in vode ter rdečimi strehami gradu in gorenjskimi marelemi. V nekajletnem spremljanju obraza te pokrajine - »podobe raja« - je fotograf izoblikoval svoj osebni odnos bo blejske lepote, ki se mu kaže kot malce temačna, skrivnostna, večsah celo nekoliko nestvarna.

Vrednost monografije pa ni le v slikovni podobi Bleda, pač pa tudi v spremni besedi, ki so jo prispevali dr. Matjaž Kmecl, dr. Franc Rozman, Božo Benedik in Aleksander Bassin.

L. M.

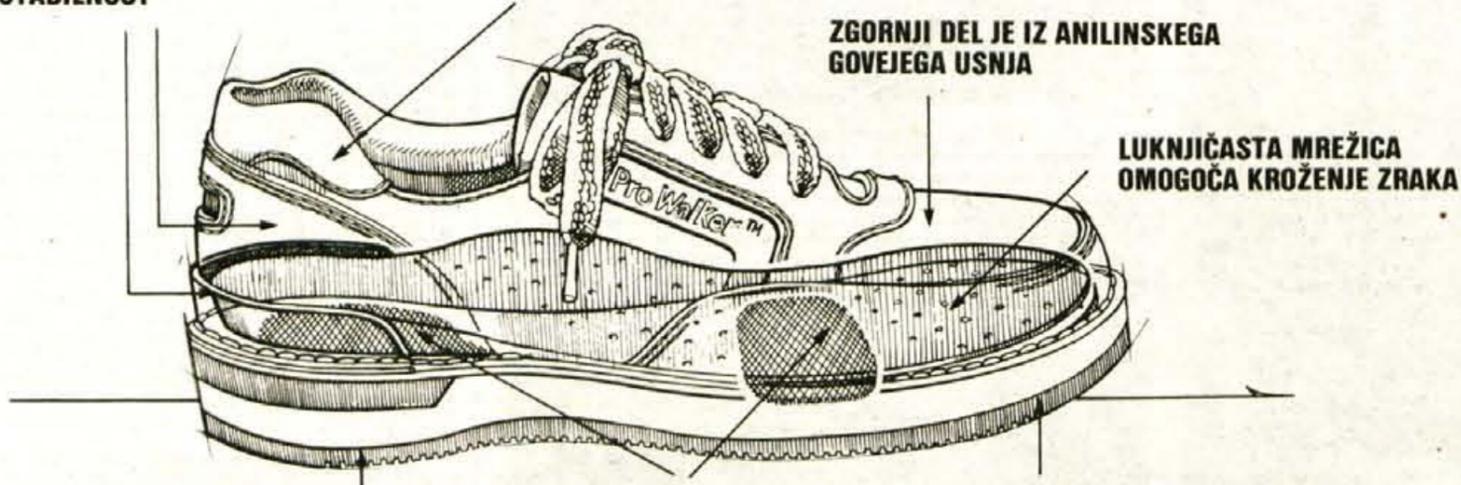
ČEVELJ, KI GOVORI VSE JEZIKE

ROCSPORTS® ProWalkers™

**EDINSTVEN MNOGOVRSTEN
SISTEM PETNEGA OPETNIKA
OMOGOČA MAKSIMALNO
STABILNOST**

**OBLAZINJEN IN V - OBLIKOVAN
ZGORNJI DEL ČEVLJA OMOGOČA
USTREZNO NAMESTITEV
AHILOVE PETE**

**ZGORNJI DEL JE IZ ANILINSKEGA
GOVEJEGA USNJA**

**LUKNIČASTA MREŽICA
OMOGOČA KROŽENJE ZRAKA**

**TRAJEN VIBRAM SUPERFLEX
PODPLAT, Z VISOKO SPEC.
GOSTOTO, JE REBRAST IN
PREPREČUJE DRSENJE**

**OBLAZINJENJE S PORON-PENO
NA NAJBOLJ OBREMENJENIH
TOČKAH NOGE**

**UPOGNJEN PROFILNI PODPLAT,
KI DAJE OBCUTEK NARAVNE HOJE**

Proizvaja in prodaja tovarna obutve Peko. Prodaja tudi na domačem tržišču.

**murka
STARO
ZA NOVO**

**ocenjevanje starih
vozil v LESCAH
od 15. do 17. ure**

RENAULT

GOSTILNA

**STARI
MAYR**

V prenovljenih pritličnih prostorih gostilne vam vsak dan od 8. do 22. ure nudimo divjačino, konjske specialitete ter širok izbor ostalih jedi.

V prvem nadstropju si lahko v kavarni dopoldan od 7. do 14. ure oddahnete od nakupov in poslovnih opravkov in prelistate časopise, ki so vam na voljo.

V večernih urah pa je od 18. do 24. ure odprta restavracija, kamor lahko pridete v manjši ali večji družbi, kajti organiziramo tudi poslovne večerje, obletnice, poroke in sploh vsakršna srečanja po vaših željah z bogato izbiro jedi, izbranimi pijačami in postrežbo na nivoju.

Obiščite nas in sami preverite naše trditve

AKCIJSKA PRODAJA

KOVINOTEHNA

Kovinotehna Celje je v blagovnici FUŽINAR pripravila VELIKO AKCIJSKO PRODAJO Italijanske nerjaveče posode Lagostino. Saj je skoraj neverjetno, toda v blagovnici Fužinar jo lahko kupite na 4 mesečno obročno odplačevanje in to brez obresti. Ob plačilu z gotovino pa vam priznamo 15 % popusta. Pomislite: po takih pogojih posode Lagostino ne morete kupiti niti v Italiji. Ne pozabite: Nemogoče je mogoče - v blagovnici Fužinar na Jesenicah.

Slavka Šarčević

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

19

In morda ti bom, prijatelj, drugič kaj več povedala o Francki ali pa me bodo prehiteli novinarji, ki se bodo prizadeto spraševali »Kje je bila SOCIALE?«

Jaz bom takrat najbrž kar tiho, saj jim vsega, kar bi prikazalo čisto resnico, le ne bom mogla povedati, ker bi bilo to za javnost preveč, za Francko preobremenjujoče, a za otroke preboleče.

Tiho bom najbrž tudi zato, ker bi morala, če bi govorila, povedati, da so nekateri primeri tako nerešljivi, da bi bilo morda najbolje, če bi se zaprla vrata SOCIALE.

A kaj, ko pa na vrata SOCIALE tako boječe potrkajo tudi otroci, kot je bil

Tomažek,

ko je tistega temačnega, megleneja jesenskega dne potrkal na moja vrata.

Potrkal je in stopil predme, tako majhen in nežen, tako bled in prestrašen in besede so se mu tr-

gale iz grla, ko je v eni sapi povedal: »Prosim, reci- te mojemu stricu, da mi mora dovoliti, da bom imel na njegovi mizi risalno desko in da bom na njegovi mizi lahko pisal domače naloge.« Ustavil se je, stiskal k sebi aktovko, me gledal in s težavo zadrževal solze.

Gledala sem ga pred seboj tako majhnega, tako ubogega v suknjiču s prekratimi rokavi, z enim edinim še preostalim gumbom, ki je stiskal že tako šibke prsi. Zadrževal je dih in se počasi umirjal.

Stopila sem k njemu, ga pobožala po laseh in ga prosila, naj mi pove, kaj je narobe.

Pogovarjala sem se z njim, še boljše spraševala sem ga in tako sem zvedela, da nima bratov in sestra, da nima očeta in da ima samo mamo, a mama ga ne razume in nima zanj nikoli časa. Da ga mama ne razume, mi je povedal prizadeto in tiho, brez sledu obtožbe v glasu — stiskalo me je pri srcu, ko mi je pripovedoval dalje.

Tomažek mi je povedal, da ga mama največkrat ne posluša, ko ji pripoveduje, da se mora uč-

ti, a da mu stric ne pusti imeti knjig in zvezkov v kuhinji na mizi in da ga noče razumeti, ko mu govori, da mora narediti domačo nalogo. Mama ga ne posluša in tudi strica noče prositi, da bi mu dovolil dati na mizo risalno desko, knjige in zvezke.

Ves v solzah je pripovedoval še in še, da ga mama ne posluša, da ga stric nima rad, a zakaj, ne ve, saj mu ni nič naredil.

Tomažek je zajokal, in nadaljeval: »Stric mi vedno, ko ga prosim, naj mi dovoli sedeti za mizo v kuhinji, reče: Pojdi k materi, pojdi k mami in mi ne delaj težav.«

Tomažek je povesil glavo in komaj slšno iztisnil iz sebe: »Stric mi pravi, naj grem k mami, a kako naj grem, če pa vem, da je mama pijana v gostilni.«

Kako neizmerno mi je bilo težko, ko sem gledala pred seboj šibkega dečka, ki se je topil v solzah, si jih z rokavom brisal in se izgubljal v vse tišjem hlipanju.

Kaj vse sem na redila, koliko truda sem vložila v to, da sem vse razčistila in da je Tomažek dobil prostor za risalno desko, za knjige, za zvezke, a ne pri stricu ali mami, temveč pri ljudeh, ki so ga sprejeli z odprtimi rokami, ki so ga imeli radi. Ti tuji ljudje so bili tako ponosni na Tomažka, ker se je tako rad učil, ker z njim niso imeli nobenih težav in ti tuji ljudje so toliko naredili za Tomažka in bili ob njem še, ko je postal Tomaž.

Tomaž je ostal le še v mojem spominu. Ko je odrastel, ni več potreboval SOCIALE in prepričana sem, da je srečen, ker nisem nikoli več srečala tistih njegovih nesrečnih, vame uprtih, objokanih oči.

Verjetno malokdo ve in najbrž ne veš niti ti, prijatelj, koliko truda je potrebno vlagati v delu SOCIALE, da se za vse Tomažke najde topel topla.

Vidim, da si misliš, da hočem samo sebe malo pohvaliti. Morda je res, a tebe prosim, da mi še naprej pomagaš, da se bodo vse bolj odpirala vrata za številne Tomažke, ki jih je vse več in več. In če mi boš tudi ti resnično pomagal in če mi bodo pomagali tudi drugi, bom našla vse več takih, kot je bila

Stanislava,

ki je vzela v rejo deklico brez staršev, da je pri njej dobila topel dom, tako topel, kot si ga vsak otrok lahko želi. Stanislava je imela »svojo« deklico tako rada kot lastne otroke in je svojo ljubezen prenesla tudi na otroke »svoje« deklice in ni o njih nikoli drugače razmišljala kot o svojih otrocih.

Še danes jo vidim, kako hiti k »svoji« deklici, k svojim vnukom in kako je zaskrbljena, če se kje pojavijo težave. Takrat je takoj pripravljena pomagati in se vključiti v razreševanje z vso ljubeznijo, prizadevnostjo in razsodnostjo.

In kadar so težave prerastle družinske okvire, ji ni bilo odveč ali »pod častjo« potrkati na vrata SOCIALE in zaprositi za nasvet. Kako sem vedno zaupala v Stanislavo, kako sem jo spoštovala

tega ti, prijatelj moj, ne morem povedati. Lahko rečem le na kratko, če bi bilo na svetu veliko ljudi, kot je Stanislava, bi bil svet lep, bi bilo življenje lepo.

(SE NADALJUJE)

Odperte strani

1

SNOVANJA

Urednikova beseda

Po skoraj desetletnem premoru vam ponujamo v pokušino Snovanja, kulturno prilogo Gorenjskega glasa. Izhajala bo enkrat mesečno v okviru redne priloge Odperte strani. Takšna bo tudi njena vsebinska zasnova — odprta za kulturna snovanja na Gorenjskem. Uredjala jih bo urednica kulturne strani v Gorenjskem glasu Lea Mencinger ob pomoči uredniškega odbora, v katerem sodelujejo pisatelj Edo Torkar z Jesenic, pesnica Neža Maurer iz Škofje Loke, kustos Gorenjskega muzeja iz Kranja France Benedik, za posamezne številke pa bomo glede na vsebino povabili tudi druge kulturne ustvarjalce in strokovnjake. Veseli bomo vsake pobude in mnenja o Snovanjih kot tudi prispevkov s katerega koli področja. Vabimo k sodelovanju.

Prvo številko smo odprli razmišljanjem o gledališču pred Tednom slovenske drame v Kranju. Druga številka Snovanj bo izšla 10. marca. V njej bomo predstavili delo letošnjih gorenjskih Prešernovih nagajencev in na zadnji strani najnovejša dogajanja v literaturi. Leopoldina Bogataj

Slovensko gledališče med skrajnostmi

Od Lepe Vide do Dachauskih procesov

Po vsej verjetnosti v zgodovini slovenskega gledališča doslej ni bilo sezone ali leta, v katerem bi bili programi tako intenzivno »angažirani« kot v minulem (1988) letu, ali nekoliko širše vzeto, v sezoni 87/88 in 88/89, ki pa še ni končana. Pri tem je mišljen tudi segment gledališkega repertoarja, ki ga sestavljajo predvsem domača izvorna dela, pa tudi na novo uprizorjeni starejši slovenski teksti. V čem se kaže ta »angažirana«, ta miselno analitična in izpovedna zavzetost? Predvsem na področju etike, čeprav kategoriji literarnosti in gledališke estetike nista zanemarljivi ali zapostavljene. Skupni imenovalec večine novih dramskih besedil v širšem pomenu zajema analizo in obračun s preteklostjo, pa ne z neko daljno preteklostjo, marveč s tisto, s katero smo Slovenci in vsi tisti narodi, ki so na lastni koži občutili sam proces in posledice spreminjanja sveta v obliki družbenih in političnih revolucij, menjave oblasti in oblastnikov, doživeli in še ne preživeli globoke travme, ki ne pomenijo le osebnih, marveč kar skupne nacionalne razvojne blokade. Vse bolj postaja očitno, da se prav v gledališču zgošča proces očiščenja za storjene krivice, nasilja, smrti in boju za oblast in volontarističnem preoblikovanju družbenih razmerij, mišljenja in človeških duš (nismo še pozabili na »inženirje človeških duš«).

Da trditve ne bi obvisela v zraku, naj navedem predstave, ki so večinoma še na sporedu (čeprav je življenje predstav na slovenskih odrih praviloma dokaj kratko, z redkimi izjemami ne vzdrži več kot eno sezono). V ta krog sodijo: Dedalus Draga Jančarja, ki ga uprizorjajo v Drami SNG v Ljubljani in Volčji čas ljubezni Rudija Seliga na istem odru; Vojaki zgodovine Borisa A. Novaka v mariborski Drami, ki pa so jih že umaknili z repertoarja; Kozakova Afera, ki so jo kratak čas uprizorjali v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu lani spomladi; Dachauski procesi, ki jih je za mali oder MGL tekstovno in režijsko pripravil Zarko Petan; končno sodi v ta krog tudi groteskna fantazmagorija Atlantida Emila Filipčiča, ki jo uprizorjajo v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Vsekakor sodi v ta krog tudi lanska uprizoritev Smoletove Antigone v Prešernovem gledališču v Kranju; ta že dolgo pomeni najboljši primer sodobne predelave antičnega mita, prek katerega je avtor ponazoril politično oblastniške dileme slovenske povojne družbe. Hkrati pomeni Smoletova Antigona tudi začetek značilnega dramsko pesniškega toka na Slovenskem, ki še teče, prav zdaj pa sta na sporedu dve takšni deli: Medeja Daneta Zajca v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju in Elektrino maščevanje Mirka Zupančiča na odru Mestnega gledališča ljubljanskega. Iz mitološkega izročila, iz Kristusovega pasijona se je izvila tudi kozakovski intonirana politična drama Evangelij po Judu tržaškemu režiserja in dramatika Sergeja Verčca; delo uprizorjajo v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici. In da bo okvir sklenjen; v razmislek se vključuje še nekaj predstav, ki niso politično obarvane in segajo v svet človekove intimne. Kot skrajnost se kaže zlasti Cankarjeva Lepa Vida, uprizorjena kot četrta v ciklu uprizoritev Cankarjevih dram na slovenskem tržaškem odru, v ta sklop pa sodita vsaj še Klementov padec Draga Jančarja v MGL in Pravljica o Vesni Eme Kurent na odru Prešernovega gledališča v Kranju. In ne nazadnje še dve komediji, ki povezujeta začetek in sedanost, na eni strani Linhartov Matiček na mariborskem odru, na drugi aktualna satira Peter in Pavel Toneta Peršaka na celjskem odru.

Ko se je vsaj fiktivno in nekako sam po sebi oblikoval enotni slovenski kulturni prostor, so bile poudarjene predvsem njegove skupne lastnosti, ne pa toliko različnosti. Te pa nam odkrivata ne samo literatura, marveč predvsem gledališče s svojo nazornostjo. Kozakova Afera, ki so jo v SSG Trst uprizorjali kratak čas v programu nekakšne šolske prezentacije ne nekakšne šolske prezentacije ne nekakšne šolske prezentacije, očitno ni korespondirala s prostorom nastanka, medtem ko bi v sedanjih razmerah v jugoslovanskem prostoru nedvomno zelo intenzivno odmevala. Dileme in politične konflikte, ki so se izostrili na tri-dnevni seji jugoslovanske partijskega cekaja, je namreč Kozak

zajel že leta 1961 celo po njihovi idejno politični vsebini, razpeti med enoviti totalitarizem ter individualno zasnovanimi pogledi, ki pa služijo skupni stvari, v bistvu pa gre v obeh primerih, v Kozakovem dramskem in v temle partijsko stvarnem zgolj in samo za boj za oblast, ki pa je v sedanjih razmerah zgolj navidezna, saj se odigrava v sferi, ki je že preteklost, družbeni razvojni tokovi pa ubirajo druge struge, ki vodijo v prihodnost, ne pa v ideološko blokado razvoja. Zato je prava škoda, da slovenski Tržačani ne igrajo več Kozakove Afer, vendar razumljivo, ker žive v povsem drugačni družbeni in miselni klimi. O tem priča tudi uprizoritev Cankarjeve Lepe Vide v režiji Mete Hočvar, kakršna je lahko nastala samo na tržaškem odru. V deželi relativnega, vendar kar opaznega blagostanja sta družbena problematika in človekov doživljajski svet bistveno drugačna; vsekakor omogočata »hojo za rožo čudotvornosti«, prisluskovanje intimnim vzgibom in hrepenenju, kakor ga je iz otrple in razbolele stvarnosti izsanjal Ivan Cankar v času francjožefovske avstroogrške monarhije, ko je slovenski narod že zorel kot nacionalni subjekt. Mišljenjski impulzi, ki prek literature in gledališča prihajajo od tako imenovanih zamejskih Slovencev, pomenijo za nadaljnji slovenski duhovni razvoj nadvse dragoceno duhovno infuzijo.

Vsekakor najmočnejši dramski besedili v krogu političnih dram sta Jančarjev Dedalus in Seligov Volčji čas ljubezni. Aantični motiv izdelovalca kril iz perja in voska (Dedala), da je njegov sim Ikar (poletel s Krete, pa se je vosek raztopil v soncu, da je Ikar padel v morje, je le delna prisposoba za kiparja in revolucionarja, ki mu nova oblast naloži izdelavo sodobnega zaporja, pa se stavba zaradi površno preverjenega zemljišča in neupoštevanja statičnih računov podre, kar oblast v osebi voditelja nekega obrazloži kot sabotažo. Tu di za Dedala velja kot za vse Jančarjeve drame (Disident Arnož in njegovi, Veliki briljantni valček, Klementov padec), da so osebe v njih liki in simboli hkrati, da se v primerjavi s Seligom in Zajcem ukvarja predvsem z »moškimi« za-

devami, z akcijo, ideologijami, in konfliktu med njihovimi nosilci. Dedalus je nekdanji revolucionar in kipar, nekakšen individualist v gibanju. Revolucionarni spreminjevalci sveta, kakršni je Marek (ki je po svoji funkciji in miselnosti podoben udbovskemu polkovniku v drami Ko so cvetele buče Dragoslava Mihailoviča, ki jo po dvajsetih letih od nastanka tudi igrajo v Drami SNG v Ljubljani), ga po svojih potrebah vključujejo v svoje akcije in projekte, pa tudi žrtvujejo, če razvoj dogodkov tako zahteva. Jančar je v spreminjasti usodi Dedala prikazal neskrupulozno »uporabo človeka« v ideološke in politične namene, pri čemer seveda posameznik ne velja nič več kot »človeški material« za ustvarjanje zgodovine. Oznake so razvidne in sodijo v arsenal stalinistične terminologije, kakor tudi metode, ki jih Jančar v svoji drami razgalja in s tem razblinja mit o pomenu, upravičenosti in smislu spreminjanja sveta na politični ravni z ideološkimi utemeljitvami.

Na specifično področje medčloveških odnosov in intimnega doživljanja pa sega Rudi Seligo v Volčjem času ljubezni. Problem tako imenovane svobodne ljubezni, ki je bila spremni pojav revolucionarnega preoblikovanja družbe in odnosov v njej (mišljena je oktobrška revolucija), je Rudi Seligo prikazal v usodi teoretičarke Olge (gospe Kolontaj) in njene hčerke Geni, ki v praksi uresničuje materine zamisli, kar pomeni popolno človeško in etično degradacijo njenih teoretičnih zamisli. Skratka, v eruptivnih scenah nakaže avtor absurdnost in neživljenjskost ideološko pogojenega preusmerjanja intimnih razmerij, kar se vključuje v proces razkrivanja nemožnosti ideološko volontarističnega preurejanja in preoblikovanja sveta, ki ga očitno uravnava in usmerjajo drugačne sile in zakonitosti, kot jih zmore dojeti materialistična revolucionarna teorija.

Medtem ko sta Dedalus in Volčji čas ljubezni vezana na posamična obdobja in problemske segmente v procesu idejno volontarističnega spreminjanja sveta, pa Novakovi Vojaki zgodovine kronikalno zajemajo časovno obdobje od razpada Avstrije prek nastanka kraljevine

Jugoslavije, okupacije, pa do povojnega obračunavanja med domoljubno uporniškimi akterji skozi družinsko optiko in kroniko. Ob zgodovinskem zaporedju se je avtor pomudil pri bistvenih, prelomnih situacijah in zapletih; v pravo težno dramo pa se njegova družinska kronika razvije na koncu pri razčiščevanju obtožb glede izdaje in sodelovanje z okupatorjem: kako da se je bivša revolucionarka in partijka mogla živa vrniti iz Dachaua? To pa je tema, s katero se je v specifični »dokumentarni« obliki spoprijel tudi režiser Zarko Petan, ki pa kljub nekaterim dosedanjim poskusom (D. Rupel, Job; Igor Torkar, Umiranje na obroke) v svoji moralno politični kompleksnosti še zdaleč ni izčrpana.

In vendar: naj bo dramska literatura pe tako pesniška in njena odrska realizacija domiselno ugledališčena, prav Petanovi Dachauski procesi, ki prikazujejo en sam primer izmed enajst trpinov, ki so bili na montiranem stalinističnem procesu leta 1948 obojeni na smrt in tudi justificirani, dokazujejo, kako problemska teža resničnosti učinkuje na odru s svojo etično vsebino. Petanovi Dachauski procesi so zgolj skica, v kateri pa je zajeta dovolj izvorna in dovolj ključna slovenska tragedija političnega hlapčevstva in cinizma, v kakršnem se Cankarju še sanjalo ni. Volontaristični spremljevalci sveta so žrtvovali intelektualce najvišje ravni iz lastnih vrst, da bi v času, ko nas je Stalin začel odpisovati iz svojega tabora, dokazali najbolj hlapčevsko lojalnost do kremejskega morilca svojih namišljenih nasprotnikov, oziroma rivalov z njegovimi preskušeniimi metodami. Ali pa je bila priložnost, da se znebijo potencialnih političnih rivalov? Kakorkoli že, in o tem bosta literatura in zgodovinske pisave prav gotovo še raziskovali, dachauski procesi, kakor jih gledališko reproducira Petan z dokumentarnim gradivom, slek ko prej ostajajo travmatična tema v zgodbi oblikovanja slovenske nacionalne identitete, oziroma zadržena značaja ideološko zamejene in samozvane politične strukture.

Za literarne teoretike in zgodovinarje pa seveda pomenijo vabljivo snov zlasti drame, ki so nastale po antičnih mitih, kot sta Zajčeva Medeja in Elektrino maščevanje Mirka Zupančiča.

Obe deli se odlikujeta po uglajeni pesniški govorici, medtem ko v njunem dogajalnem in sporočilnem tkivu ne moremo razbrati ta-

ko intenzivne in razvidne odzivnosti na aktualna dogajanja, kot jih je ob svojem času prinesla Smoletova Antigona. V Zajčevi Medeji stopa v ospredje poudarjena ženska maščevalnost, ki je seveda jedro Medejevinega mita, v Elektrinem maščevanju pa upiranje in zgroženost med dogodki, ki jih je določila usoda, v tem primeru boj za oblast.

Kot druga skrajnost se nasproti prepesnjevanju antičnih dramskih mitov pojavlja groteskna dramska fantastika z Atlantido Emila Filipčiča; delo uprizorjajo v Slovenskem mladinskem gledališču v režiji Vita Tauferja. Gre za utopično vizijo plovbe skozi čas in prostor, pri kateri odpovedo smeri plovbe in velika barka nasede na čeri in se razbije. Vodji odpovedo živci, njegovim oprčnikom pa tudi, skratka, katastrofa je neizogibna. Ob domiselni teatralnosti je Filipčičeva Atlantida kar zgovoren simbol za povsem razvidno stanje neke družbe, v kateri so odpovedali vrednostni mehanizmi in kriteriji. Različnost dramskih oblik potemtakem zajema tako rekoč isto temo, ki se sredobežno zgošča v različnih preteklostih, katere rezultate doživljamo kot sedanost.

Seveda je takšna snov primerna in že kar izzivalna tudi za komedijo, ki pa je vsaj v izvorni obliki kar redek gost na slovenskih odrih. Po Ribiški komediji Toneta Partličiča, ki je že kar donkichotovski vztrajen avtor te, tako rekoč fudicitarne vrsti, so v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju uprizorili »naroceno komedijo« Peter in Pavel pisatelja in gledališkega teoretika Toneta Peršaka. Kot poznavalec dramske literature in sodobnih družbenih razmer je v kar duhovito komedijo povezoval motiv Plautovih dvojčkov in Gogoljevega Revizorja ter organski povezal različnih sestavin razkril »provincionalno« moralo naših dni in naše samoupravne družbe.

Po vsem tem, kar je bilo zapisano ali zgolj nakazano v tem sestavku, lahko ugotovimo, da se slovensko gledališče v tem trenutku še vedno ukvarja predvsem s travmatično preteklostjo in njenimi družbenimi in moralnimi posledicami v različnih dramskih oblikah; da se navezuje na klasične in tradicionalne dramske motive, da pa je pri iskanju izrazito sodobnih tem manj iznajdljivo in ne pretirano inovativno. Toda očitno je, da je potrebno najprej opraviti z usidranimi časovi, da bi se našli in ujeli svoj čas.

France Vurnik

Ob 232-letnici Linhartovega rojstva

Svobodna misel in Jožef na prestolu

Nikdar poprej kakor v tem trenutku si nisem želel s takšnim hrepenenjem, tako goreče, deroči reki podobne, nezadržane zgovornosti... Ponosen sem na čast, da sem Vaš govornik, ali še bolj na čast, da sem Vaš pooblaščenec...

... Pustimo, naj se ... prijatelji neumnosti, ti sovražniki razsvetljenstva sami uženejo, po lastni zavesti svoje nevednosti — Niti ozrli se ne bomo, da bi videli, če ne sopiha kak predsodek za nami — delati hočemo velikanske korake...

Dajmo, hitimo z vročim hrepenenjem za ciljem; neutrudno iščimo resnico po njenih najbolj skrivnih potih, in ko jo bomo našli, planimo nanjo za lakomnostjo skopuha, zato da bi jo trosili z radodarnostjo zapraviljiva v blagor domovine! Česa naj se bojimo ali — bolje povedano — na kaj ne bi smeli upati? Kaj bi se nam moglo zoperstavljati na naši poti? Saj smemo vendar svobodno misliti...

To so besede, ki jih je Anton Tomaž Linhart govoril na slavnostni seji obnovljene Ljubljanske Akademije delavnih dne 5. aprila 1781. Sveže in aktualne zvenijo, čeprav so stare več kot dve stoletja. In prav tako se nam zdi nekam dobro znan sklep, ki sledi iz zadnjih besed našega citata. Linhart je rekel: »Saj smemo vendar svobodno misliti in imamo Jožefa na prestolu« (podčrtal D. R.).

V navedeni zvezi ima izjava, da »smemo svobodno misliti«, značaj komplimentarne avstrijske cesarju Jožefu II. Jožef je tisti, ki nam dovoljuje svobodno misliti, pravi Linhart. Kako pogosto izjavljamo in kako pogosto nas nagovarjajo, naj izjavljamo, da je zasluga prosvetljene oblasti, da je tako rekoč dar oblasti, če svobodno mislimo oz. živimo; to pa seveda pomeni, da dejansko svobodno ne mislimo in da smo tudi glede našega življenja na pogojni svobodi. Prizanesljivi ljudje bodo rekli, da se zgodovina ponavlja in da se tako ali tako nikoli nič ne spremeni, medtem ko bodo nestrpni kritiki — s parafrazo Marxovih besed — rekli, da se zgodovina ponavlja, ampak kot farsa.

Res je dvesto let predolga doba, da bi morali ob svobodnih mislih ponavljati še zahvalne besede cesarju. Predolga doba za trajanje načina govora, ki ga imenujemo podaniški govor, za vedenje, ki ga je že Cankar imenoval hlapčevsko. Toda vrnimo se k Linhartu.

Linhart v svojem nagovoru Akademiji rabi sintagme kot »svobodna misel«, »neutrudno iskane resnice« in »blagor domovine«. Čeprav je — deloma iz previdnosti, deloma iz formalizma — svobodno omenjal v isti sapi z imenom vladarja, Linhart seveda ni bil preprost oportunista, po vrhu vsega pa bi se morali za razumevanje njegove vloge zvesti v razmere in navade osemnajstega stoletja. Navedene in druge Linhartove sintagme bi morali prevesti v tri zelo aktualne ideološke sklope: v sklop človekovih, v sklop kulturnih in sklop nacionalnih pravic; torej v sklope, ki so v francoski revoluciji dobili mesto v Deklaraciji o državljanjskih in človekovih pravicah.

dr. Mirko Zupančič

Literarno delo mladega A. T. Linharta

Življenje Antona Tomaža Linharta je bilo kratko, a zelo intenzivno. Raznorodnost njegovega duhovnega življenja, tistega, ki se kaže v njegovih spisih, tudi tistega, ki ga je uveljavljal v dnevnih situacijah kot študent, slovenski preporoditelj in državni uradnik, naravnost zahteva posebnih obravnav. Linhartova osebnost je bila spremenljiva in nikakor ne iz enega kosa ulita. V takšno spremenljivost so ga vodile dnevne stiske, predvsem pa široke področje njegovega dela in njegovih ustvarjalnih interesov.

Pregledali smo literarno miselnost in pojave, ki so odločujoče vplivali na nastanek in oblikovanje tradicije »Miss Jenny Love« in pa na del pesmi v zbirki »Blumen aus Krain«. V obeh delih smo odkrivali elemente predromantičnih literarnih struj in naziranj, z njimi v zvezi pa tudi poteze, ki so nasprotovale dunajski razsvetljenski miselnosti in njenemu ideologu Josephu von Sonnenfelsu.

Predromantika je pomensko dokaj razsežna oznaka; vključuje obdobje postopnega razkrajanja ideoloških in estetskih vrednot klasičnega ter dvomov v apriorno avtoriteto razuma. Predromantika je tedaj prehodno obdobje, ki je sicer rušilo staro miselnost, a ni še oblikovalo novega, romantičnega odnosa do življenja. Osemnajsto stoletje se nam zato ne kaže kot zaključena celota, v njem se borijo nasprotujoče si sile, ki zlasti do 60. let dalje prehajajo v nove smeri in pripravljajo romantiko naslednjega stoletja. — Ni tu mesta, da bi pregledovali navdse zapleten problem evropske predromantike. Opozorimo le na tiste njene pojave, ki so v tesnejši zvezi z našo težmo. Za Nemčijo so Young (ter poezija noči in grobov), Macpherson, Rousseau in Shakespeare imena temeljnega pomena. Youngove »Nočne misli« so dobili Nemci v Ebertovem prevodu (1760-1771) in so povzročile pravo poplavo youngiziranja. Youngove misli o originalnosti pesniškega genija so inspirirale Herderja in viharneke. Macphersonov Ossian je vnašal v Nemčijo nova občutja za naravo, zanimanje za stare nordijske sage in sprožal Klopstocku, Herderju in viharnikom njihovo zanosno govornico. Odmev Rousseauja je bil v Nemčiji zelo močan. Omrtvil je racionalizem razsvetljenstva, preganjal iz Nemčije Voltairea in navduševal Herderja in viharneke. Nje-

gova filozofija je spodbujala revolucionarne težnje nemškega meščanstva, ki si je dajalo duška bodisi v viharneškem literarnem zagonu »zoper tirane«, bodisi v Lessingovi dramski formi. Rousseaujeva dela so sprožala čustvenost in sentimentalizem ter narekovala Klingerjevo izjavo, da je »Julie ou la nouvelle Héloïse« prva knjiga novega časa. — Ob teh spontanijah je treba omeniti še odpor zoper francosko klasičistično literarno nadvlado, ki jo je najbolj uspešno spodjedala Shakespeareova dramatika.

Analiza pesniške zbirke »Blumen aus Krain« nam je pokazala poteze ossianizma v zvezi z Denisovim prevodom, narodno, nočno in celo grobno motiviko; vse to se prepleta z Linhartovo napeto, viharneško govornico. Zbirka v celoti ni izraz enovite ustvarjalne volje, njena vsebinska podoba je dokaj električna. Vendar sta v njej razvidna dva tako osrednja pojva predromantike, kot sta ossianizem in nemško viharneško gibanje. — Narava, ki postopoma postaja moralni in čustveni agens, brez katerega romantiki naslednjega stoletja skoraj niso mogli več živeti, je v obeh Linhartovih delih intenzivno prisotna. Ta narava ima različne obsebnosti in pomene, v večini primerov pa v skladu s pesnikovo razločeno čustvenostjo in melanholično-retorično meditativnostjo. Narava opozarja na smiselnost veselja in na obstoj Boga, je pa tudi plastična narava, ki ne proži filozofskih idej. V človeku deluje že kot občutek sveta, kot primarna moč in končno je kot panteistično enačenje Boga z naravo. R. Pascal je karakteriziral ta pojav v zvezi z nemškim viharneštvom: »Eine unio mystica zwischen Natur und Individuum wird entdeckt, die der Disharmonie und Unnatürlichkeit der gesellschaft-

Temeljni pomen Linhartove zgodovine je pač v tem, da skuša identificirati slovenski narod, ga čim bolj plastično opisati in odgovoriti na vprašanje: »zakaj je kak narod postal to, kar je in ne nekaj drugega...« (Poskus 1981, str. 10). Linhart je — z drugimi besedami — dobavil slovenskemu narodu enega prvih temeljnih dokumentov o njegovih izvori, kulturnih posebnostih in njegovih pravicah. Izrazito kritičen je do odnosa, ki ga do Kranjcev oz. slovenskega življa kaže uradna Avstrija, pri čemer je tako rekoč začetnik modernega pojmovanja slovenskega naroda, ki ga vidi v njegovi posebni identiteti nasproti formalnemu državnemu okviru, in neposredni predhodnik oz. utemeljitelj nacionalnega gibanja, ki se je pol stoletja kasneje politično predstavilo v Zedinjeni Sloveniji. Poskus zgodovine Kranjske seveda ne bi bil mogoč brez nove miselnosti meščanske epohe, katere zgledni slovenski predstavnik je bil ravno Linhart. Brez te miselnosti in brez Linhartovega dela ne bi bil mogoč nacionalni program iz leta 1848, in brez tega program ne bi bil mogoč kasnejši slovenski razvoj. Začetek tega razvoja je — pač v razsvetljenskem stilu — pri Linhartu!

Tu bi zdaj lahko začeli razpravo o vlogi posameznika in elit v zgodovini, in predvsem o vlogi intelektualcev in še posebej literatov v slovenski zgodovini. Kot pove že sama beseda razsvetljenstvo, je šlo za težnjo po poučevanju neukih, po ozaveščenju neozaveščenih. Elita izobraženih in modrih naj bi bila pooblaščenca pripeljati preprosto ljudstvo iz mraka k svetlobi. Nasprotniki razsvetljenstva so ga želeli zadržati v temi.

Današnja, še posebej pa t. i. napredna sociološka in politična misel ne ceni (elitističnega) razsvetljenstva. Posebej v dvajsetem stoletju smo imeli preveč slabih izkušenj z vodji in elitami, ki so vodile množice v tragedijo z najboljšimi nameni in v imenu svobode. Ta razmišljanja so bila Linhartu vsekakor tuja, in čudili bi se, ko bi bilo drugače.

Linhart ni doživel terorja francoske revolucije.

V svoji komediji Ta veseli dan ali Matiček se ženi (iz leta 1790) je Linhart povzel svobodno, če ne že kar prevratno miselnost Pierra Augustina Beaumarchaisa, ki je bil v Avstriji prepovedan avtor. Enako nemogoča je bila — menda celih 58 let po prvotnem knjižnem natisu — tudi uprizoritev Linhartove variante Figara, ki pač govori o isti stvari: o sporu med fevdalcem in njegovim služabnikom, ki se konča z uspehom slednjega, kar lahko razumemo kot napoved poloma aristokratskega sveta, kot napoved nove družbene resničnosti in seveda kot napoved meščanske revolucije, z njo pa tistega procesa, ki ga imenujemo evropska gospodarska in kulturna racionalizacija oz. modernizacija.

Že spet bi lahko obžalovali takšen družbeni razvoj, saj je, kot vidimo dandanašnji, prinesel tudi uničevanje okolja in dresuro ljudi v proizvajalce v združenem delu. Danes takšna kritika, skupaj s kritiko revolucije, ni več nič posebnega. Lahko bi obžalovali razvoj, ki je uveljavil duha razsvetljenstva Montesquieuja, Rousseauja in Beaumarchaisa, Zoisla, Linharta in Vodnika; po drugi strani pa bi lahko obžalovali razvoj, ki je — v revolucionarnem terorju — tega duha tudi pogazil. Po Mozartu, ki se je lotil iste snovi kot Linhart, nobena gibanja ne zveni več tako visoko in skladno.

Kot je Linhart glasbenik družbenega prevrata, je seveda tudi še glasnik visoke kulture, zbrani in skladnosti, duhovitega in igrivega, plemenitega dialoga; samozavesti in optimizma. Prešeren je sicer zbran in kultiviran, v čemer je še razsvetljenec, ne razpolaga pa več s humorjem, sijajem in vzvišenostjo, ki so značilni za Linharta. In v tem smislu bi bilo mogoče trditi, da je Linhartov pojav za slovensko intelektualno in literarno zgodovino — prežeto s tragičnostjo in jedkostjo — nekaj čisto posebnega.

Čeprav poklicni zgodovinarji oporekajo marsikateri Linharto-

vi domislici v Poskusu, in čeprav sta njegovi igri Zupanova Micka in Matiček se ženi zgolj nekakšni predelavi tujih izvirnikov, kar jima na literarni »borzi« znižuje ceno, je pač neizpodbitno, da je Linhart začetnik slovenskega zgodovinskega in slovenske dramatične. Čeprav je njegov delom mogoče tudi ugovarjati, jih je mogoče še danes brati z užitkom. In naj se še tako pritožujemo nad omejenostjo teh del, so naša dela vendar v sorodu z njimi. Današnji čas vsebuje marsikatero komponento razsvetljenstva, zato pa se tudi ukvarjamo z njim in skupaj z njim preganjamo naše lastne utvare in zmote. Naš čas in še posebej slovenska družbeno realnost je pač v zvezi s prosvetlenskimi ideali in z njihovim uresničevanjem v »revolucionarni praksi«. Prosvetlenskemu modelu, modernizmu in racionalizmu se bo — če se bo — izognila šele realnost po-industrijske in po-moderne družbe oz. kulture. Če rečem s primerom: Linhart je stal tik pred prepadom, iz katerega leže evropska družba, in od koder se precej neuspešno kopljemo Slovenci šele danes. Rad bi rekel, da stojimo danes Slovenci na drugem bregu in da se gledamo z Linhartom iz oči v oči preko tega prepada; vendar nisem čisto prepričan, da je to res. Linhart je sprožil vprašanje slovenske suverenosti. Je mogoče reči, da smo danes to vprašanje že rešili?

Linhart govori (v Poskusu) o slovenskem narodnem značaju, ki ga utemeljuje s pomanjkanjem smisla za »patriotstvo«, ki bi ga (Kranjca, op. D. R.) ločilo od njegovega naroda. Po Linhartu naj bi bili Slovenci od nekdanj mlačni zagovorniki državnega okvira, v katerem živijo, bili pa naj bi obenem strastni bojovníki za narod:

Na Kranjskem je vsak nabor mladega moštva za v vojsko vojska in nalem. Na stotine oboroženih gre pod vodstvom svojih županov, da ujame za vojsko določeno moža. Ne spravljajo ga v upor bo-dolče nevarnosti vojne, ne

njene nadloge. Mož, ki tvega svoje življenje, da bi rešil skromni ostanek svoje prostosti, se ne boji nikakršne nevarnosti ali nadloge. Toda boleči občutek ločitve od svojcev in prezir do tuje prisile ga v odločilnem trenutku dela neukrotljivega in mu daje jekleni pogum proti napadalcem.

Linhart tu opisuje stare slovenske čase, vendar njegov opis velja tudi za slovensko (revolucionarno) upornost zoper okupatorja v drugi svetovni vojni, in navsezadnje tudi za malodušen odnos današnjih Slovencev za službo v jugoslovanski armadi. Linhart pravi, da je »ta narod« »čutil svojo veljavo«, ljubil je prostost in jo branil zoper zatiralce z obupom... Z obupom!

Ugnali so jih in ponižali. A zavest lastne vrednosti in ljubezen do svobode je v njih še budna; še se kaže v njihovi ljubezni do zatirane domovine.

Besede, ki pričajo, da Linhartovi in današnji Slovenci — klub omenjenemu prepadu in marsikateri »empirični« razliki — spadajo v isto zgodovinsko poglavje!

Ni čisto zanesljivo, ali imeni Radovljica in Radovna res izvirata iz imena boga Radegasta, zanesljivo pa je, da je Linhart eden prvih in poglavitnih utemeljiteljev slovenske kulturne avtonomije. Zanj so si prizadevali in jo uspešno vzpostavili in ohranili — po Linhartu — novejši pisatelji, ki se z istimi problemi ukvarjajo še danes. Kulturna avtonomija je pri Slovencih nekako na varnem, česar ni mogoče reči za politično avtonomijo. Skozi dvesto let so slovenski kulturni delavci uspeli zavarovati kulturno avtonomijo, in gotovo je, da se slovenski politični delavci ne morejo postaviti v enako dobri rezultat. Predvsem njim velja izrek, ki ga je Linhart uporabil na že omenjeni seji Akademije: »Več korakov in manj besed!«

Dimitrij Rupel

dija. Vse kaže, da je Linhart še dalje vztrajal pri svojem viharneštvu. Njegovo pisateljsko pozornost je verjetno pritegnilo burno in pustolovsko življenje Johna Andreja, ki je vsebovalo prav vse motive za oblikovanje tragedije viharneške smeri: nesrečna ljubezen je mladega moža privedla do dejanja obupanca. Pridružil se je namreč angleški kolonialni vojski in v Ameriko preživel junaško in razburljivo vojaško življenje vse do tragične smrti. Obesili so ga na Washingtonov ukaz. — Ne glede na politično ozadje tega dogodka, je bil John André vsekakor primer junaka, kakršne so ljubili viharneki. Tudi Klinger je v svoji dram »Sturm und Drang« izbral za prizorišče »dogodkov Ameriko in na ozadju osvobodilnih bojov zgradil svojo ljubezensko zgodbo. — Težko ugibamo, kakšno konkretno podobo je Linhart zarisal v svoja junaka, lahko pa sklepamo, da je tudi iz te snovi nastala tragedija »Črna kot Shakespeare«. Dovolj jasno je tudi, da takšna gledališka dela niso bila v skladu z dunajsko razsvetljensko mentaliteto, da niso bila po volji Sonnenfelsu in celo cesarju samemu. Še tako nagla Linhartova preorientacija ni mogla čez noč izbrisati iz njegovega spomina dunajskih vzorov in izkušenj.

Tako nam Linhartovo kratko dunajsko obdobje in njegovi nemški literarni prvenci razodevajo dovolj zanimivih dejstev, ki po svoje dopolnjuje biografijo tega izjemnega moža. Opozarjajo na njegovo razgledanost, na svetovljansko težnjo, da bi se s svojim delom vključil kar v evropsko literarno ob-

močje, predvsem pa na bistrino njegovega duha in na instinkt, ki ga je prek provincialne dunajske atmosfere vodil v živo in tvorno duhovno vrenje Evrope tistega časa. Kakor se vse te stvari kažejo v njegovem delu samo obrobno in umetniško nedomišljeno, je »Miss Jenny Love« vendarle prvi dramski poskus, ki noče biti zamudniški v odnosu do Evrope. — Linhartove ambicije so bile previsoke, za tedanj stopnjo našega nacionalnega in družbenega razvoja celo neorganske. Čeprav se je vrnil v Ljubljano še z ambicijami nemškega literata, pa je že v predgovoru v »Blumen aus Krain« opozoril na ljubezen do »gorate«, nemške domovine, ki zasluži ljubezen klub »trnju in osatu«. V procesu k nacionalni preusmeritvi je pač utegnil delovati najj Sonnenfelsov spis »Über die Liebe des Vaterlandes«, a spet — v drugo smer! Sonnenfels piše o kultiviranju in ljubezni do nemškega jezika, Linhart se je odločil za slovensčino. Zavestno je pokopal svoje nekdanje ambicije in razgledel, kdignil se je h konkretnim nalogam slovenskega preporoditelja.

Evropa je hitela v romantiko, Linhart se je vrnil v razsvetljenstvo. Za njegov korak je bil v razvoju slovenske kulture nujen in edino organski. A brez posebnega tveganja lahko sklenemo z mislijo, da Linhart tudi kot slovenski razsvetljenec ni sledil jožefizmu in dunajskim nazorom, ki smo jih popisali v prejšnjih poglavjih. O tem dovolj nazorno pripoveduje podatek: Karl Hägelin je leta 1785 na osebno intervencijo Jožefa II. prepovedal uprizorjanje tistega Beaumarchaisa, ki ga je Linhart tako imenitno podomacil in iz Figaroja ustvaril prvo slovensko komedijo. Matiček je z odra spregovoril vse tisto, česar Sonnenfels ni ljubil, in se obnašal natančno tako, kot se po njegovem ne bi smel. Kajti: »Služabnik na odrju je lahko le stvar, ki je uporabna za prenašanje stolov in pisem, nikakor pa ne sme biti gonilo dejanja in bogudnjaj, da bi se po domače obnašal s svojim gospodom.«

Matija Logar

Med ilegalnim in legalnim

»... Da bi krmarili svojo barko mimo vseh čeri nerazumevanja in pomankanja, skozi vse neprijazne vetrove krivih prerokovanj, da bi zares ubrali pravo smer in se je vedno držali, pa naj Vas tudi premetava sem in tja celo nazaj — Vi plovite naprej. Nezmotljivo ozvezdje zanesljivih stalnic Vam nakazuje plovbo: resnica slovenske umetnosti, lepota polnokrvne glumaške igrivosti, ustvarjalna moč graditeljstva jugoslovanske domovine.«

Herbert Grün

Tako je svoje razmišljanje ob desetletnici ustanovitve kranjskega Prešernovega gledališča zaključil Herbert Grün, ki je v začetku petdesetih let, torej takoj po oblikovanju poklicnega kranjskega gledališča, za kratek čas prevzel njegovo umetniško vodstvo.

Kranjsko gledališče ima v povojnem vsemogočem gledališkem življenju posebno mesto, kar je seveda razumljivo: v zanosu zmage in ob poudarjanju oblikovanja novega se je gledališče v začetku »dograjevalo«, pravoverni »graditelji« nove družbene ureditve pa so ga kmalu začeli razgrajevati.

Mesto z dokaj bogato gledališko tradicijo je v letu zmage združilo predvojno strankarsko razdeljene gledališke skupine v Mestnem gledališču, ki pa se je kmalu preimenovalo v Prešernovo gledališče. Do leta 1950 je številne predstave oblikoval amaterski gledališki kader. To seveda ni bil amaterizem, ki izhaja iz večje ali manjše naključnosti in poljubnosti. Ustvarjalno gledališko delo, opravljeno v tem času, je zasledovalo tisto delovno metodo in tiste cilje, ki so bili in so značilni za poklicno gledališko delo. Nič nenavadnega se v bistvu ni zgodilo leta 1950 - povsem naravno in delovno utemeljeno je Prešernovo gledališče prerasio v poklicno gledališko ustanovo. Nenaravno in protustvarjalno pa je bilo leta 1957 poklicno gledališče ukinjeno oziroma reorganizirano. Smo pač že sredi burnih reorganizacij, ki jih doživljamo vse do danes. (O dogodkih leta 57 je Gorenjski glas pred kratkim izdatno poročal skozi spominske beležke in dnevniške zapise Franceta Trefalta).

Kljub ukinitvi, ki so jo spremljali številni odločni protesti, pa je latentna sla po lastnem gledališkem ustvarjanju ostala. V letih po ukinitvi se je v različnih časovnih intervalih z večjo ali manjšo prebojnostjo vedno znova pojavljala. Seveda na različne načine...

nje, za eno samo razdejanje gledališča. Morda se bo kdo vprašal, čemu je potrebno še kar naprej brskati in se »oplajati« ob teh neljubih letnicah kranjskega gledališča. Dejstvo je, da so generacije tistega časa po svoje prebolele nerazumno početje ukinjevalcev. Ob tem pa je nesporno tudi dejstvo, da je perspektiva prihodnosti kranjskega gledališča še vedno v zraku. Občinska oblast je v zadnjem obdobju brez dvoma z dejanj in ne samo z dobro voljo izkazala nujno in potrebno pozornost ob ponovnem ustanavljanju poklicne gledališke hiše. Vendar: ni zadostno samo ustanavljanje gledališča, Kranj se mora ponovno ustanoviti kot mesto. Razdejanje gledališča je bilo le neljub in nepotreben alarm ob razmeščanju Kranja. Neljub in nepotreben je bil ta alarm seveda za tiste, ki so kar naprej poudarjali karakter Kranja kot delavskega mesta. Nesporno solistično vlogo pri tej reorganizaciji mesta je imel delavski razred oziroma njegovi predstavniki, z rojevanjem nove elite se je meglil zgodovinski spomin, včerajšnja inteligenca se je znašla v ilegali ali pa se je prepačila v cinizem z dovoljenjem, da se predstavlja kot dekoracija, ki jo pač vsako mesto potrebuje.

Scenarij ukinitve gledališča je uresničen, toda za obdobje po ukinitvi scenarija ni. Predvideni razcvet amaterizma, ki naj bi ga profesionalizem dušil (!?), se morda v teh letih res dogaja, toda gledalcev (tako pišejo kronike) ta razcvet ne vznemirja kaj prida. Prehitro se stvarnost reorganiziranega gledališča vreče izpostavi: izpraznjenega mesta profesionalcev še tako zagnani amaterji ne zmorejo napolniti. Po ukinitvi gledališča je na dnevnem redu poudarjanje dviga kvalitete. Absurd je dokončen, del včeraj izgnanih profesionalcev se je znašlo pri »popravlilu« razbitega gledališkega organizma. Profesionalci se vračajo, toda o novem gledališču ni zaželeno glasno razmišljanje, čeprav je večinsko, a neizgovorjeno mnenje jasno: gledališče

Vsem travmam navkljub pa v šestdesetih letih gledališče začne preraščati kompleks ukinitve. Sledovi tistih poklicnih samoustvarjalcev predstav (režiserji), ki so bili poklicani k obnovi gledališča, so pustili neizbrisne sledove. Pred vstopom v novo desetletje so celo adaptirali tisti del gledališča, ki je namenjen gledalstvu, počasi se premika. Razbiti gledališki duh se ponovno vzpostavlja skozi materijo toplih barv podov (danes že precej »znucanih«), novih sedežev, lestencev in bogato uokvirjenih zrcal ter gledališkega bifeja, ki se brez sramu spogleduje z meščansko kavarno. Ob materiji, ki ima seveda prednost v legalnosti našega življenja, se iz ilegale prebija tudi duh in želja nedvoumno zastavljenega cilja.

Leta 1971 je kranjsko gledališče prvič organiziralo Teden slovenske drame. Z adaptirano dvorano gledališče vsaj delno ne bo več gostujočim kazalo svojega zanikrnega obraza. S premajhnega in predpotopnega odra je pogled v novo dvorano seveda blagodejen. Je bil Teden slovenske drame ustanovljen kot zavora za ponovno prebujajoče se gledališče ali kot spodbuda za čimprejšnjo kompletno duhovno in materialno adaptacijo gleda-

resnim razmišljanjem, da bi se v okviru svojih lastnih predstav gledališče močneje povežalo s poklicnimi igralci, pa je načelo pojem »polpoklicnega« se spravevalo, kakšno je sploh kranjsko gledališče. Vsaj na videz postaja gledališče odgovorno sebi, svojemu občinstvu, omejujejo le še finance. Seveda je ta »malenkost« pri nadaljnjem razvoju gledališča precej bistvena. Gledališče legalno oznanja svoj cilj po ponovnem poklicnem statusu in to je vse. Finančno blagostanje družbe v prejšnjem desetletju se gledališču ne pozna kaj prida. Rekel bi, da so krizni časi gledališču bolj naklonjeni.

V začetku novega desetletja, ki je nabito z vsemogočimi samospiraševanji in konfrontacijami je začelo kranjsko gledališče s svojo kadrovske prenovo. To je čas burnega razcveta kulturnih skupnosti, ki smo se jih komaj doobra navadili, pa so že doživljale svojo preobrazbo. To je čas pričakovanj, da bo, seveda dobro zamišljen delegatski sistem zaživel, to je čas vsakršne nove organiziranosti in čas »nove pisarije« pravilnikov, statustov, skratka: to je čas uničevanja slovenskih gozdov. V teh res bogatih časih je gledališče brez

cnim igralskim kadrom. Prehod iz enega stanja v drugo stanje za gledališče niti približno ni zaključeno, pomembno pa je legaliziranje tega stanja. Zadnje obdobje levitve gledališča je bilo na trenutke tudi mučno, neprijetno in popestrno s provokacijami in tudi žalitvami, ki so lahko le posledica zaplankanosti. Prepričevanje o smiselosti gledališča ter potrežljivost bosta tudi v prihodnje sopotnika kranjskim gledališčnikom. Toda zavest, da gledališki cilj ni več zamaskiran v temi ilegale, da se mu približujemo po majavi, toda javni poti, ohrabruje, toda obenem je iz dneva v dan jasnejše, da je lastna gledališka usoda vse bolj v rokah gledališčnikov. Gledališče je rezultat ustvarjalnega dela številnega moštva, v katerem se vsak peha in poti za svojo kariero, za svoj individualni, morda tudi egoistično zastavljeni cilj. Pravico do uspeha ima vsak, tudi pravico do zavisti, vseeno pa se nikdar ne sme pozabiti, da je ob spoštovanju vsega, kar je enkratnega v posameznem ustvarjalcu, gledališče v prvi vrsti umetniška ustanova. Za igralca in za gledalca. Ponovno vzpostavitev poklicnega gledališča v Kranju razumem predvsem z nujnostjo vseobče revitalizacije našega mesta. V tem smislu globoko upam, da je cilj politike v prihodnosti »novega« mesta. Samo v taki povezavi vidim smiselnost poklicnega gledališča. Revitalizacija našega življenja, našega mesta je nujna, ne ustavimo se pri fasadah. Ponovno vzpostavimo nabite tišine kvalitete našega mesta. Brez tega je gledališče obsojeno na klavirno vegetiranje.

Ta trenutek se ponovno vračam k citatu iz Grünovega pisma. V njem je ves strah in ves up...

večjega pomišljanja, vendar še ne povsem legalno, redno zaposlilo prvega poklicnega igralca. Nekaj let zatem je mimo legalne, dnevno sprotne omejitvene zakonodaje gledališče končno adaptiralo svoj oder. Da ne bi bil krivičen tistim, ki so deset let pred tem omogočili »razširitev« gledališča, moram seveda omeniti tudi nov prizidek gledališču. Kranjsko gledališče se nanovo vzpostavlja.

Polemike, kakršno je pravzaprav kranjsko gledališče, so postajale legalne. Vse bolj prevladuje prepričanje, da ima Kranj pravico do lastne poklicne gleda-

liške ustvarjalnosti. V repertoar-nemu in seveda izvedbenemu načrtu kranjsko gledališče intenzivneje začena z uprizarjanjem novitet oziroma krstnih uprizoritev. Še vedno se ga sicer drži vzdevek »polpoklicno«, toda celo skrajno okostenela institucija Borštnikovega srečanja mu mukotrpno dovoljuje sodelovanje na tistem delu festivala, ki je rezerviran izključno za poklicne igralske ansamble. To dovoljenje si je gledališče izborilo s kvaliteto svojega dela in si šele lani pridobilo vse tiste pravice, ki pripadajo poklicnim gledališčnikom. V letošnji sezoni pa bo prvič po ukinitvi gledališče realiziralo svoje delo v celoti s pokli-

Da je bilo kranjsko gledališče življenje konec petdesetih let skoraj povsem dotolčeno in ponizano, je jasno. Oblikovanje odmevnega gledališča ni kratkotrajen posel, nespametna in protitehnično nastrojena politika in oblast pa je seveda sposobna na nekaj mitingih komornega značaja skalpirati misel in um na tisto mero, ko se zdita kramparski pameti nenevarna. Tak razvoj oziroma zastoj kranjskega gledališča je danes seveda možno opravičevati z »objektivno danostjo«, z razmišljanjem, da nobena oblast ni brezmadežna, da so bili lokalni interesi podrejeni republiškim... Veliko opravičil za eno samo de-

kot gledališče je možno le kot poklicno, v nasprotnem primeru je gledališče le stavba s servisom za pomoč amaterizmu, posredniška organizacija... Že v prvi polovici šestdesetih let so razmišljali, da bi Kranj s posredovanjem in sodelovanjem Mestnega gledališča ljubljanskega počasi ponovno zaokrožil svoj lasten igralski ansambel. Ostalo je pri ideji, slabih nekaj let po ukinitvi tako »podtaknjeno« gledališče v Kranju ni moglo dobiti domovinske pravice. Vse-splošen pohod amaterizma v vsej družbi pa je bil na svojem dolgem in pomembnem pohodu. Od tega pohoda smo danes praktično vsi izžrpani.

lišča? Z analizo vseh pripetljajev in dogodkov okrog kranjskega gledališča ne dobimo nobenega pametnega odgovora. Brez dvoma pa je Teden slovenske drame gledališke apetite povečal, toda kaj več kot priznanje, da je kranjsko gledališče polpoklicno in da naj tako ostane, se v sedemdesetih letih in izcimilo. Pač, gledališče brez posebnih prošelj, naslovljenih na oblast, poizkuša začeti s predstavami, ki jih ustvarja s poklicnim igralskim kadrom. Ta odločitev je sicer nalezljiva in pritenjena nezadovoljstvo neposredno prizade-tih, toda »prepovedi«, ki bi to možnost kranjskem gledališču preprečila, ni bilo od nikoder. Z

Program tedna slovenske drame v Kranju

od 16. do 25. februarja 1989

16. 2. ob 19.30 Otvoritev
Podelitev Nagrade Slavka Gruma
Emil Filipčič: Božanska tragedija — v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj

17. 2. ob 19.30 Dane Zajc: Medeja SLG Celje

18. 2. ob 19.30 Sergej Verč: Evangelij po judi PDG Nova Gorica

19. 2. ob 19.30 Ane Monro: 1492 — Ali lahko predvojna striptizeta danes sploh še kaj pokaže — Gledališče Ane Monro (predstava v Carniumu, Delavski dom)

ob 21.30 ponovitev
ob 19.30 Borivoj Wudler: Perpetuum mobile — KUD Janko Premrl Vojko Spodnja Idrija

20. 2. ob 19.30 A. T. Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi — SNG Drama Maribor

21. 2. ob 19.30 Slavko Grum: De profundis — Koreodrama Ljubljana

22. 2. ob 19.30 Emil Filipčič: Atlantida — SMG Ljubljana (predstava v Zadrugnem domu Primsko)

23. 2. ob 19.30 Rudi Šeligo: Svatba — Narodni teatar Bitola

24. 2. ob 19.30 Rudi Šeligo: Voljki čas ljubezni — SNG Drama Ljubljana

25. 2. ob 19.30 Drago Jančar: Klementov padec — MGL Ljubljana

Rudi Šeligo

Vročje pisateljevo poletje 1988

Dne 7. junija 1988 je Društvo slovenskih pisateljev pričelo na pobudo svojega UO z nepretrgano serijo »izrednih literarnih večerov«, ki so jih občila pozneje preimenovala v »protestne večere«. Napoved se je glasila: »Kot odgovor na pritiske in grožnje slovenski demokratični javnosti se Društvo slovenskih pisateljev odziva s prirejanjem izrednih literarnih večerov, ki bodo potekali od 7. junija do predklica vsak dan ob 19. uri v prostorih DSP. Tam bodo slovenski pesniki, pisatelji, publicisti, filozofi in povabljeni gostje brali dela iz slovenske, jugoslovanske in svetovne literature po lastni izbiri. Vabimo svobodno javnost in svobodno občinstvo, da se nam pridruži.«

Politična temperatura je bila tiste dni tako visoka, da ni bilo potrebno omenjati niti imen zapornikov (Janez Janša je bil aretiran 31. maja, približno takrat tudi Borštner, David Tasič pa 4. junija) niti »operativnega« namena prireditelj. Preskok v artikulacijo, da gre za »pritiske in grožnje slovenski demokratični javnosti«, je bil utemeljen s posebno izjavo (ki jo je DSP naslovlilo na organe oblasti in Zvezo pisateljev Jugoslavije skupaj s slovenskim centrom PEN):

Že Kongresu jugoslovanskih pisateljev v Novem Sadu je Stipe Suvar grozil s »četico vojakov«. Sledila je izjava Branka Mikulića v Spleglu in potem še podobne izjave vrste vodilnih jugoslovanskih politikov in vojaških poveljnikov. Zdal se govori, da se je v SR Sloveniji pripravljala vojaški udar z aretacijami itd. Republiški komite za informiranje v svojem Obvestilu javnosti s splošnim jezikom in brez konkretnih odgovorov govorice ne zanika, temveč dopušča pritrdilen odgovor, saj potrjuje, da so bile v poročilu o seji Vojaškega sveta (25. marca 1988) »med drugim ocene, da gre za posebno vojno, pa tudi to, da je niso začele redakcije posameznih listov in revij, marveč so le-te izvršili dejavniki«.

Navsezgodaj, 31. maja 1988, so organi za notranje zadeve preiskali stanovanje in službene prostore Janeza Janše, znanega javnega delavca in enega od kandidatov za predsednika ZSMS, ki je tudi predložil program za prenovo te organizacije. Po izjavah uradno povabljenih prič so se uslužbenci UNZ zanimali izključno za besede zapisane, natipkane, natisnjene. Priči sta vztrajali, da se v zapisniku zapiše, da na nobenem od najdenih in zaseženih papirjev ni bilo oznake: **zaupno!**

Po zaslišanju so Janeza Janšo priprli. Istega dne so priprli zastavniko Ivana Borštnerja. 4. junija 1988 so po enakem postopku kot Janšo priprli in priprli novinarka in urednika tednika Mladina Davida Tasiča. 5. junija 1988 so organi UNZ naredili preiskavo na uredništvu tednika Mladina. Čaka jih vojaško sodišče.

Slovenski pisatelji se pridružujemo že izraženi in na Zboru slovenskih kulturnih delavcev (2. junija 1983) z aklamacijsko sprejetim zahtevam.

Sprašujemo, kdo je sprožil aretacije in dal ukaz UNZ?

Aretacije občutimo kot akt zastraševanja in torej kot kršitev ene od temeljnih človekovih svoboščin: svobode do strahu.

Civilno tožilstvo o dogodkih nič ne ve. Če za aretacijami ne stoji civilno javno tožilstvo, so bile po naši presoji kršene tudi druge pravne norme.

Zaradi tega ravnanja, ki v Sloveniji uvaža vzdušje izrednega stanja, smo ogorčeni. Utemeljeno smo — človeško in državljansko — zaskrbljeni za naš ustavni red in svobodo javne besede.

Zahtevamo:

1. da Janeza Janšo, Ivana Borštnerja in Davida Tasiča takoj izpustijo iz pripora;
2. če bodo na podlagi zaplenjenih papirjev obtoženim, naj se jim omogoči, da se branijo s svobodo;
3. od predsedstva SR Slovenije javno in natančno pojasnilo takega postopanja;
4. od skupščine SR Slovenije, da

vilo prireditelj tvoritva dva bloka. Prvi je potekal od 7. junija do vključno 7. julija, ko smo kontinuum prekinili z naslednjim obvestilom javnosti:

Z današnjim, sedmim dnem v juliju 1988. leta Društvo slovenskih pisateljev zaključuje z dosedanjo obliko izrednih, protestnih literarnih večerov.

Od 7. junija, ko smo iz protesta zoper aretacije in nastale razmere v SR Sloveniji z njimi pričeli, se jih je zvrstilo 28.

Celoten blok prireditelj — literarnih, publicističnih, dramskih, glasbenih — je preveval duh žive rezistence zoper slepoto sil, ki obračajo kolo zgodovine in sivo ravnino, in je izžareval voljo do življenja, ki se more urediti samo pod okriljem radikalnih političnih reform. Godila se je neposredna prisotnost slovenske kulture, izpričana je bila njena samobitnost in hkrati zakoreninjenost v občelovske tokove. Sadovi združevanja tovrstnih energij — ki pač niso bile samo pisateljske — v našem Društvu so za zdaj nevidni, nepregledni in mogoče celo nedojemljivi.

Ko zapuščamo dosedanje, nepretrgano obliko nenasilne akcije in občasno selimo svoje izredne večere v prireditelje »Stare Ljubljane«, literarne prispevke svojih članov pa usmerjamo v slovenske dnevnike, moramo poudariti vsaj troje:

1. Se zmeraj so naše zahteve glede jetnikov tiste, ki jih je bil sprejel tudi Zbor slovenskih kulturnih delavcev 2. 6. Te pa se nanašajo na izpustitev priporikov, na obrambo iz svobode s pomočjo civilnih odvetočnikov, na usklajitev nelegitimnih zakonov z ustavo SR Slovenije. To so stališča tudi Odbora za človekove pravice, zato njegovo dejavnost v celoti podpiramo.

2. Glede na potek ali splet posameznih dogodkov vsaj zadnjega pol leta, glede na nekatera uradna pojasnila in tudi glede na odsotnost relevantnih pojasnil globalno ocenjujemo, da gre v »nastali situaciji« za napad na rojevanje demokratične civilne družbe v Sloveniji — a ne samo v Sloveniji —, za grožnjo porajajočih se razčlenjeni javnosti, ki se ne zadovoljuje le z »glasnostjo«, marveč teži v udeleževanje. S tega vidika so aretirani žrtve, ne pa krivci.

3. Ko izrekamo svoje globoko nestrinjanje s tistimi redkimi in za »redna« stanja manj pomembnimi izrazi nestrinjanja do posameznih pripadnikov JLA, zavračamo tudi vsakršno gesto nacionalistične arogance in oholosti do pripadnikov drugih narodov in narodnosti. »Pomlad naroda«, ki more v danih razmerah potovati skupaj z zmetki civilne družbe, v svoji spreženi obliki postane usodna tako za njeno porajanje kot tudi rojevanje demokratične.

Na predvečer glavne obravnave na vojaškem sodišču v Ljubljani, torej 17. julija, smo s protestnimi večeri nadaljevali vse do 27. julija, ko so bile tam izrečene kazni.

V tem opisu poletnega dogajanja na DSP se ni mogoče izogniti sporočilu o slovenskem jeziku, ki ga je UO DSP sprejel 25. julija, občela pa so ga objavila naslednjega dne, 26. julija:

Na predvečer slovenske državnosti, 22. julija 1988. leta, smo Slovenci doživeli simbolno in realno enega največjih napadov na svojo samobitnost, kulturo in zgodovinsko legitimiteto, odkar prebivamo v skupni jugoslovanski državi. Ne le obe sodišči — vojaško sodišče v Ljubljani in vrhovno vojaško sodišče v Beogradu — marveč je tudi pred-

sedstvo SFRJ avtoritativno in na predvečer praznovanja slovenske suverenosti — zaradi česar dobiva to stališče predsedstva nepredvidljiv, neizmerjen pomen in tudi simbolni sij — izreklo obsodbo, da je slovenski jezik v Sloveniji nedržavni in brezpravni jezik. Izjava, ki zatrjuje, da je postopek, ki teče v Ljubljani, legalen in legitimen, saj poteka »v enem od jugoslovanskih jezikov«, kar da je v skladu s 3. členom o vojaških sodiščih (negira celo nepravniški pametl jasno dikcijo vojaškega zakonika, ki ne more pomeniti drugega kot to, da mora razprava potekati v jeziku naroda, v katerega je proces uperjen) ne priča o ničemer drugem kot o demonstraciji nelegitimne in nihilistične volje do moči nad narodom, ki si je s svojo vstajo izbojeval svobodo in s svobodno odločitvijo vstopil v skupnost jugoslovanskih narodov. Priča torej o eskalaciji centralistične in unitaristične volje, ki je pripravila zbrisati ne le zgodovinsko utemeljeno različnost narodov, temveč tudi njihove jezike.

Ob upoštevanju spleta in sekvence dogodkov od letošnjega marca naprej je zmerom bolj jasno, da gre za stopnjevano represijo nad demokratičnimi in po volji do življenja zaznamovanimi idejami in ljudmi (na isti predvečer smo tudi zvedeli, da je zvezni javni tožilec zagrozil z vložitvijo obtožnice zoper pisca Nove revije — ni se še končal prvi sramotni proces, že je napovedan drugi!), pa tudi za zapiranje obroča okrog samobitnosti, kulture, ponosa in časti slovenskega naroda kot takšnega.

Slovenski jezik, ki za nas ni le eden od jugoslovanskih jezikov, marveč je za vse Slovence temelj zgodovinskega razvoja, državnostnosti in obstoja v prihodnosti, po letu 1941 ni doživel večjega ponižanja in sramotivne. Z izjavo Predsedstva je bil zadan tudi nepopravljiv udarec prizadevanjem Slovencev, ki živijo v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, za njihove narodnostne pravice, s čimer je usodno prizadeta tudi ideja o slovenskem skupnem kulturnem prostoru.

Kolikor sprejememo teorijo in prakso o nedržavnostnem, brezpravnem, družbeno političnem nesuverenem slovenskem jeziku, ukinjamo tudi zgodovinsko in sedanjo digniteto slovenske literature. Preostane ji ponižanje in sedanjo folklorne posebnosti in ponovno tihotapljenje slovenskih knjig »iz Tübingena v Ljubljano« kot v Trubarjevih časih.

Iz stiske za slovenski jezik in ob odobravanju tistega, kar sta v tem trenutku že storila Predsedstvo SRS in družbeno politični zbor slovenske skupščine zato pozivamo:

- slovenske predstavnike in funkcionarje v federaciji, da dosledno govorijo slovensko (in zahtevajo kvalificirano prevajalce, ko je to nujno);
- vodstva in samoupravne organe delovnih organizacij, ki zapostujejo neslovensko govoreče delavce, da v besedilih delovnih nalog in siceršnjih komunikacijah (ne samo v stikih z javnostjo) dosledno uporabljajo slovensko (kar pomeni, da je treba za delavce, ki ne znajo slovenske, nemudoma organizirati ustrezne jezikovne tečaje);
- državljane SR Slovenije, da prek delegatov in funkcionarjev družbeno političnih organizacij zahtevajo dosledno spoštovanje zakonitosti in ustavnih določb, ki že zagotavljajo uresničitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin ter takojšnjo spre-

membo zakonov, ki omogočajo tretiranje slovenskega jezika v Sloveniji in Jugoslaviji kot nekakšnega neobveznega narečja nekakšne »banovine«;

- skupščino SRS, da uveljavi na vseh javnih, tudi vojaških poslopih napise samo v slovenski — z izjemo dvojezičnih področij (enako velja tudi za uradno poslovanje);

- RTV Ljubljana in druge radijske postaje v Sloveniji, da dosledno oddajajo v oddajah, ki so namenjene Slovencev, v slovenskem jeziku;

- delegate skupščine SR Slovenije, da se enkrat pretresejo predloge amandmajev k Ustavu SFRJ (do katerih je stališče Društva slovenskih pisateljev javnosti znano) in izločijo vse, kar omogoča četudi samo virtualno centralizacijo in unitarizacijo;

- ker so vojaško sodišče v Ljubljani, vrhovno vojaško sodišče in predsedstvo SFRJ grobo kršili ustavo SR Slovenije (»v Sloveniji je uradni jezik slovenski«), pozivamo slovensko skupščino in predsedstvo SRS, da nemudoma sprožita na Ustavem sodišču Jugoslavije ustavni spor;
- slovensko SZDL oz. njen Svet za kulturo, ki je bil sklicatelj Zbora slovenskih kulturnih delavcev 2. 6. 1988, da zaradi nastalih razmer čimprej skliče Izredni zbor slovenskih kulturnih delavcev iz območja celotnega skupnega slovenskega kulturnega prostora;

- vse Slovence, da se izogonej vsakršni gesti arogance in nestrinjanosti do pripadnikov drugih narodov, saj niti posamezniki, ki prebivajo pri nas, niti narodi kot narodi nimajo ničesar s stopnjevano represijo.

★ ★ ★

Upor v »izrednih večerih« in njihova napoved sta bila utemeljena v »pritiskih in grožnjah slovenski demokratični javnosti«. Vendar pa je treba dodati, da kvalifikacija »dogodkov« in dogajanja, ki je bil v resnici izredno stanje z elementi zastraševanja in politične in pravno ustavnega provokacije s strani tistih, ki so si sodni proces umislili — vse to vedenje in občutenje stvari nikakor ni pomenilo, da je bila prva misel v DSP misel na zgodovinske premike, na zgodovinske zakonitosti ali na nekakšne višje interese. Ne. Vsi večeri, posamezne sestavine, tudi ti isti z ravne političnega diskurza, so nosile v ospredje najprej skrb za zapornike in šele potem, tako rekoč skozi njihovo individualno usodo je prihajala refleksija o brutalni ataki na proces demokracije v Sloveniji (in Jugoslaviji). Šele v drugi vrsti so bile akcije, ki so segale čez začetno in čez reševanje priprtih. Kot da smo tedaj na DSP že poznali Milošzevo Četrto učno uro (... Resnični sovražnik človekov je posploševanje./ Resnični sovražnik človekov, tako imenovana zgodovina./ Se priporoča in straši s svojo množino.) in mislili na gospodično Jadvigo, »majhno debeluško, knjižničar-ko po pokliku, ki je umrla v zaklonišču tiste hiše«, katere »zadnje ure niso nikomur znane« (vse pa vemo o Zgodovini!). Pa vendarle in spet: seveda je šlo za temeljne človekove in državljanske pravice, za demokracijo, za pluralno družbo, za svobodo individualne osebe, za suverenost slovenske države, za civilno družbo in pravno državo — vendar nam je bilo nekako brezbesedno jasno, da so ti cilji izgubljeni v trenutku, ko bi v njihovem interesu »pozabili« na enkratno, individualno, zapleteno usodo zaprtih. — V svetu, ki ga živimo, v svetu, ki mu manjka celota, žrtve niso možne, ne pos-

večja dejanja. Žrtvovanje posameznikov v imenu višjih interesov je žrtvovanje prav teh ciljev, torej odpoved.

Podobno je treba razumeti branje in poslušanje literature. Pesmi, eseji, prozni in dramski odlomki, ki so jih brali avtorji ali gledališki igralci, glasba, ki so jo delali glasbeniki — vsa celokupna in tam nastopajoča umetnost v ničemer ni bila povzeta, ni bila nikoli zgolj sredstvo ali instrument za poslušanje, branje in videnje neke družbeno politične utopije ali ideologije. Kot da so se poslušalci (včasih jih je bilo samo okoli trideset; včasih, npr. ko je nastopil J. Vidmar s svojo presunljivo izjavo, pa so bili prostori Društva, stopnišče in vrt pred stavbo nabiti z množico, kot da gre za shod »neliterarne« narave) odprli za literaturo »po sebi«, kot takšno, in hkrati dihali presunljivo vedenje, da gre za zgodovinski trenutek, ko slovenska literatura spet združuje. Mogoče tudi za spoznanje, da je mogoče samo na taki masivni, trdni, a ideološko in utopijsko odprti podlagi graditi upanje — v zbranosti ustvarjanja smisla — za novi, tudi politični jezik, ki naj bi šele nastal in ki naj bi postopoma vendarle prinesel celotni projekt osvoboditve iz stisk in zgroženosti človeka, nad katerega so se zgrnili oblaki, ki dušijo dihanje posameznika, pa tudi še tisto obliko nacionalne suverenosti, ki jo je že bil skusil.

V masivnem, vročem poletnem ozračju združevanja je trepetal eros pričakovanja in energetski naboj večno moralnega v sicer potencialnih konkretnih projekih političnega diskurza. Ne hrepenenje po konkretni utopiji, ne energija za določen politični projekt in novo ideologijo, marveč združevanje energij za tisto etično v novi politiki, ki naj bi se zgodila... V tem je bila integrirajoča sila sodelujočih (pesnikov in poslušalcev), ne pa v zavezavnosti za popolnoma določen politični program. (Prav zato so se izkazali večeri, v katere je bila uvrščena »splošna« literatura, bolj primerna, kot pa tako imenovani tematski.) Zgodilo se je, kar se je v zgodovini slovenskega naroda že marsikdaj v preteklosti — ob Trubarju, ob gibanju za Zedinjeno Slovenijo, leta 1941 na primer. Ne vojska, ne gospodarska moč, ne konkretni politični program — literatura in z njo celotna kultura tega prostora je strnila posameznike v narod in družbo.

Ko danes v globoki zimi, pol leta po onem vročem poletju in dober mesec po ustanovitvi SDZ pišem tele vrstice, sem skoraj prepričan, da se je v bloku šestinidesetih protestnih večerov dogajalo tisto razpiranje duha in duše, ki je omogočilo voljo po dejanju, kot se ta trenutek kaže v ustanavljanju eminentno političnih grupacij ali celo strank, npr. SZD, Socialdemokratska stranka.

Prav skozi to in takšno pričakovanje so prostori na DSP res postali hram, svetišče porajajoče se demokracije in civilne družbe (kot je dogajanje označila agencija Reuter); prostor še ne artikularnih možnosti; prostor dihanja, ki je omogočilo stvari na novo videti; prostor svobodnega in neobremenjenega oblikovanja novih vprašanj; godil se je obred, da bi si zmogli postaviti vprašanja osvoboditve in da bi dobili moč prislusnihi odgovora, ki bodo prišli... Dogajala se je »odprta struktura«, kot jo že davno poznamo iz naše fikcije, iz slovenske literature, tudi iz Strniševе pesmi Barbarova molitev: »Gora, gora v temi, velika gora v temi!«

Papir vse prenese, tudi časopisni

Časopis je kot sveža zemlja: danes je še aktualen, jutri že neužiten. Novice o mitingih, kongresih, podražitvah... nas danes še vznemirijo, jutri pa bomo mednje že trebili solato ali pa bodo - bog obvaruj - končale v najintimnejšem kotičku stanovanja. Kakorkoli že, papir marsikaj prenese, pa naj mislimo pri tem tisto, kar je na njem napisano, ali tisto, kar se s časopisom dogaja potlej. O tem drugem, neslavnem delu usode nekega časopisa naši sogovorniki, ki smo jih na ulici pocukali za rokav, sicer niso govorili. Kot kaže, časnike še vedno uporabljajo pretežno v bralne namene, kar nas časnikarje navdaja z zadoščenjem.

Marko Šluga: »Redno berem Delo, Dnevnik in Nedeljca. Najbolj me zanima šport, zato časopis berem od zadaj naprej. Tudi politika v svetu me zanima, domačo pa si pogledam na TV. Sicer pa so časopisi uporabni tudi zato, ker objavljajo TV spored in programe kino predstav.«

Meta Bohorč: »Bolj kot časopisi me zanimajo revije: berem Jano in Anteno, tudi Nedeljski dnevnik rada pogledam. Najraje berem razvedrilne rubrike za bralce, v vsakem časopisu pa najprej preberem horoskop. Novice me ne vznemirjajo, tudi horoskop ne, saj verjamem le dobrim napovedim.«

Tone Bradač: »Glas, Delo, Nedeljski dnevnik, Dnevnik so časopisi, ki jih redno prebiram. Preberem vse od kraja, le obsežnejše prispevke v Delu izpustim. Slaba novica pa je zame tista, ki je v različnih časnikih različno objavljena.«

Francka Drolc: »Naročena sem na Gorenjski glas, Delo preberem pri sinu, Stop in Nedeljskega kupujem. Kar dosti denarja gre za časopis, toliko, da smo jih nekaj že morali opustiti. Preberem jih od začetka do konca, le šport izpustim.«

Marjan Grašič: »V dnevnikih, pa tudi v Gorenjskem glasu vztrajno spremljam politiko, pravkar sem si oddahnil od dolge seje CK. Dnevne novice redno berem, da sem na tekočem. Tudi slabih novic v tisku ne manjka, najslabše so tiste o podražitvah.«

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

MARINKA ČUK

Sedmo leto se že cvetličarka Marinka Čuk iz Škofje Loke vozi v Žiri, kjer ima nasproti farne cerkve prodajalno rož. Veliko jih je bilo, ki so jo svarili, češ nikar ne hodi v Žiri, domačini te ne bodo sprejeli za svojo...

A so se krepko zmotili. Marinka Čuk poznajo vsi Žirovci in jo cenijo. Čeprav ima lokalček odprt le od devetih dopoldne do štirih popoldne, jo lahko kadarkoli pokličejo domov v Škofjo Loko, če rabijo žalni venec za tega ali onega umrlega. Marinka si v takih primerih brž priskrbi

sveže cvetje pri Agrarii v Ljubljani in odhiti v Žiri, da so lahko venci čimprej v mrliški vežici.

»V Agrarii so zelo prijazni,« pravi Marinka. »Ni mi vselej treba v Ljubljano, večkrat mi pošljejo cvetje z avtobusom, ki prek Logatca vozi v Žiri. S tem mi prihranijo veliko časa in stroškov. Zelo dobro bi bilo, če bi bili v cvetličarni zaposleni dve, da bi sama imela več časa za nakupe, ogleda in izdelavo različnih cvetnih aranžmajev, a se, žal, ne bi izšlo z denarjem. Žiri vendarle niso velik kraj. Ljudje tudi sami gojijo rože na svojih vrtovih. Poleti bi prodajalno skorajda lahko zaprla. Pozimi več kupujejo. Če je stanovanje lepo pospravljeno, kliče vsaj po skromnem šopku svežega cvetja.«

Blizu je osmi marec, dan, ko imajo cvetličarji več kot preveč dela. Cene so še zavite v skrivnost. »Moti me, ker sem morala naročila oddati že mesec dni prej in lahko samo upam, da se nisem pretirano uštel. Kaj ljudje največ kupujejo? Trenutno ciklame in drevesa življenja, za šopke pa nageljne in gerbere.«

H. Jelovčan

NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Na sporedu bo v sredo, 15. februarja 1989, med 16. in 19. uro v okviru glasbene srede Radia Žiri. Na željo Stanka Logarja, Majde Jerman, Helene Kalan, Mateje Glavač in drugih bo tokrat gost oddaje ansambel Slovenija iz Dravograda oziroma Galičevi. Z njimi se bo v živo pogovarjala Irma Mahnič v studiju Radia Žiri, odprta pa bo tudi telefonska linija neposredno v oddajo in sicer na številki 69-214.

Zato bo oddaja tokrat odstopala od običajnega koncepta in ne bo na sporedu rednih rubrik oddaje v ritmu valčka in polke; Novosti in novice iz glasbene rešetarnice, Na kratko - 064, Predstavljamo vam...

Zavrtili pa vam bomo februarsko narodnozabavno lestvico Radia Žiri.

Iz pretekle oddaje so se na prvih pet mest uvrstile naslednje viže:

1. Očetu — Alpski kvintet
2. Mi smo muzikantje — Ansambel Ivana Ruparja
3. Šolska ljubezen — Štirje kovači
4. Za vse hvala ti — Ansambel Franca Miheliča
- Predlog novih narodnozabavnih viž:
6. Selška dolina — Ansambel Lojzeta Slaka
7. Echo polka — Ansambel Borisa Kovačiča
8. Dom pod Biegošem — Slovenija
9. Dobro jutro — Alpski kvintet
10. Te domače viže — Fantje z vseh vetrov

Kupon

Ime in priimek .....
 Naslov .....
 Glasujem za .....
 Prihodnji gost oddaje .....

Izmed poslanih kuponov objavljenih v Gorenjskem glasu sta bila izžrebana: Bernarda Stanonik, Gorenja vas 84, Gorenja vas in Stefan Balazic, Gubčeva 6, Kranj. Po pošti bosta prejela glasbeni kaseti. Tudi tokrat izrežite objavljeni kupon in izpolnjenega pošljite najkasneje do 28. 2. 1989 na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, Žiri 64226. Sodelujte!

Nagradna križanka

Rešitev križanke iz prejšnje številke: iniciala, založnik, odor, kna, Planica, sprava, Urfa, Krasko, nart, briškola, Anaa, Rim, aker, nn, ala, Tit, Ulaga, na, Ist, prenos, Enare, eter, Liv, Matjaž, kis, med, Debelak, motika, Irena Kolesar, Nana, ož, otre.

Naša Klavdija je izžrebala naslednje reševalce: 1. nagrada: Ivanka Jošt, Poljšica 16, Podnart; 2. nagrada: Tone Frantar, Gosposvetska 13, Kranj; 3. nagrade: Julijana Kavšek, Igriška 3, Ljubljana; Cveta Gruđen, Gorenjskega odreda 4, Kranj in Marjan Trškan, Jaka Platiše 3, Kranj.

Cestitamo! Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 20.000 dinarjev
2. nagrada: 15.000 dinarjev
3. nagrade (tri) po 10.000 dinarjev.

Rešitve pošljite do srede, 15. februarja, na naslov: Gorenjski glas, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

Kaj je pisal Gorenjec, decembra 1938

Orodna telovadba je koristna

Res žalostno je, da je med nami še mnogo ljudi, ki trdijo, da je telovadba na orodju naravnost škodljiva in torej na noben način koristna.

Že sama beseda telovadba pomeni, da si pri tem delu uredimo telo in krepimo mišice, kar se v največji meri doseže s pravilnim sistemom. Iz zdravstvenega vidika so te vaje koristne in potrebne, saj se pri njih izredno razširi prsni koš in s tem povečajo pljuča. Prav tako pa so se pokazale dolgoletne izkušnje, da je zlasti orodna telovadba skoraj nujno potrebna za lep in zdrav telesni razvoj.

Vaj na orodju ne zmanjka. Imamo toliko pestrih in zanimivih kombinacij, da morajo navdušiti in razveseliti vsakega gledalca, kaj šele telovadce. Starši naj upoštevajo, da je telovadba zdravstveno koristna in naj pošljejo v našo telovadnico pripeljejo svojo mladino, da bomo Slovenci res narod z zdravim telesom in zdravo dušo...

Miloš Likar

GLAS	RIMLJ. VOJAŠKA ENOTA, OK. STO MOZ.	PRITOK DONAVE NA MADŽAR.	PRESTOL	PEVEC DARIAN	SEČ	GL. SESTAVINA OKLE-POV PRI RAKIH	DOBRA ZENEC
	RIBJA KOŠČICA				GL. MESTO ITALIJE RUDI VALENCIČ		
	TEŽA OVOJNINE						
SLOVAN: OB LABI PTIČ, KI SE SELI							
GLAS	SL. LIMETNI ZGODOVINAR (FRANCE)	JAPONSKI DENAR PRIMORSKO VINO	REKA NA TAJSKEM	JEZERO V TIBETU	STAREJŠI ČLAN (V SPORTU)	REDKO ZEN. IME	NATRU
NEKDANJI SOVJET DIKTATOR					MESEC JUDOV KOLEDARJA		
TRAKULJA					ŠPANSKA PRINCESA		
GL. MESTO ARMENIJE					SRBSKO ZEN. IME		ITALIJSKO MESTO V POKRAJINI TERAMO
IME VEČ SLOVEN. KRAJEV		OPERA RICHARDA STRAUSSA	AVTOR KRIŽANKER. NOČ		ORGANIZ. ZDRUŽENIH NARODOV	MEJNA REKA MED POLJSKO IN NDR.	
EMIL NOLDE		CIRIL STANI	STROČNICA	ANGL. DRAMATIK IN PESNIK (GEORGE)	ETNIČNA SKUPINA V SEV. NIGERIJU	POLJSKI SEKSPROLOG (JAN)	
	FRANC. TISKOVNA AGENCIJA			OKZA POT V SNegu		FRN. MEHANIČ AM. SELA DATELJ (CHARLES)	
	NORVEŠKI PISATELJ (JONAS) JOSIP STRITAR			MAJHEN OVEN		ZDAR IVAN KONJSKO TEK	
				RADO ČASL. ERICH SEGALL		SURHO REČNO KROGITO V RUŠČAVI VICENZA	ANDREJ STOJAN
				ŠIROKA VELE-MESTNA ULICA			
	MESTO V JUŽNI FRANCIJI			ZVER IZ RODU MACK			BEGRAJ IGRALKA (EVA)

10 ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

NOVOST V POSLOVANJU S TEKOČIMI RAČUNI

S 1. februarjem 1989 je maksimalni znesek dovoljene prekoračitve na tekočem računu (limit) povečan na 1.000.000 din.

Pri imetnikih tekočih računov, ki imajo limit že odobren, bo dovoljena prekoračitev spremenjena avtomatsko.

1.000.000 din

Temeljna banka Gorenjske

Se je kranjska odbojka naveličala životarjenja

Vrnitev ambicij in motivov

Položaju kranjske odbojke v letu 1988 so na zadnji skupščini Odbojarskega kluba Triglav dali negativni predznak, kar ni posledica samo zadnjega leta, ampak predhodnih let stagnacije. Kranjska odbojka, tako moška in ženska (obe želi klub še naprej negovati in se odpoveduje delitvi ali celo izločitvi ene ali druge iz kluba) je z izpadom iz prvih slovenskih lig izgubila stik s kakovostnim vrhom, zanj pa tudi z organizacijo kakovostnih odbojarskih prireditev v Kranju ni poskrbela. Nazadovanje je občutno tudi pri mlajših kategorijah, čeprav tega po videžu kar mnogih mladih obrazov na občnem zboru človek ne bi sodil. Delo z mladimi se je sicer zboljšalo, na osnovni šoli Matije Čopa na Planini so se pogoji za vadbo boljše. Turnirji pionirjev niso bili pretirano množični, prav tako pa je odbojka še na mnogih osnovnih šolah drugorazredni šport, seveda ob redkih izjemah. Na parihi osnovnih šolah za odbojko navdušeni učitelji telesne vzgoje sami vadijo najmlajše, kar pa je za klub izziv, da te prilike izkoristi. Izpad iz prvih lig je odbojkarje udaril tudi finančno, rebalans s strani ZTKO ni bil popolnoma uresničen, sponzorja ni in tako se je klub zadovoljil s skromnostjo in za vso dejavnost porabil le 9 milijonov dinarjev!

Vrnitev ambicij in motivov je za preporod kranjske odbojke nujna. Ta se sicer v kranjski občini kar precej igra, vendar na rekreativni ravni, kar pa za vzpon in uveljavitev tega športa ni dovolj. Najmanj, kar je nujno, to so v klubu tudi zapisali v letošnji program, je vrnitev obeh ekip (ženski bo to verjetno lažje, vendar so na skupščini opozarjali na vedno manjšo resnost in ambicioznost igralcev ter na razhajanje med trenerjem in igralci) v prvi slovenski ligi. Če ne bo motivacije in ambicioznosti ter tudi odprtosti do gorenjske odbojke, potem tudi nujno povečana finančna sredstva ne bodo zalegla. Na skupščini so klubski voz usmerili v pravo smer: v organizacijsko utrde klub, v bogatitev vaditeljskega in trenerskega kadra, v delo s šolarji in mlajšimi selekcijami, v organizacijo kakovostnih turnirjev, ki edini lahko privabijo občinstvo, v profesionalizacijo vsaj enega strokovnjaka, s tem pa v dvig tega športa in njegov prodor iz anonimnosti. Žal je marsikdo že pozabil, da se v Kranju odbojka sploh še igra. Prva liga je prvi korak k temu in to mora biti motiv, igralcem in vsem drugim v klubu. Brez vidnejših uspehov bo tudi 30. letnica organizirane odbojke v Kranju leta 1990 skromnejša kot bi, tudi glede tradicije tega športa v Kranju, lahko bila.

J. Košnjek

Nocoj ob 19. uri v dvorani Telematike na Laborah

Športniki zmoremo vse

Kranj, 8. februarja - Organizatorja drevišnje prireditve pod pokroviteljstvom Ljubljanske banke, temeljne banke Gorenjske, sta Gorenjski glas in Zveza telesnokulturnih organizacij kranjske občine. Na njem bomo podelili pokale in priznanja najboljšim gorenjskim športnikom v letu 1988, ZTKO Kranj pa Ručigajevе značke, plakete in priznanja. Bodite točni, s seboj pa ne pozabite prinesiti vabil, ki veljajo kot vstopnica!

Sicer vsakoletno prireditev z najboljšimi gorenjskimi športniki tokrat organiziramo nekoliko drugače. Organiziramo jo skupno z ZTKO Kranj, zasnovana pa je kot celovečerna kulturnozabavna prireditev z glasbo in plesom, jedajo in pijačo. Prireditve bosta vodila Miša Molk in Miran Šubic, za popestritev programa in ples pa bo skrbel znani ansambel RŽ. V programu bo sodelovala še plesna skupina Helena iz Kranja in butik Neno z modno revijo. Organiziran bo srečolov. Če bi kdo še želel na prireditve, naj pokliče Zvezo telesnokulturnih organizacij Kranj, telefon 21 - 176, Marjana Lampreta ali Boruta Farčnika. Vabila so kot vstopnica in brez njih ne bo mogoče v dvorano Telematike na Laborah.

Na prireditve smo povabili mnoge nekdanje in sedanje gorenjske in kranjske športnike. Pričakujemo udeležbo lani najboljših gorenjskih športnikov Borisa Urbanca, Matjaža Zupana in Darjana Petriča, Polone Frelih, Mojce Dežman in Barbare Mulej ter blejskih veslačev, ki so na olimpiadi v Seulu osvojili bronasto kolajno, in jeseniških hokejistov. Prišli bodo vaterpolisti kranjskega Triglava, ki so bili izbrani za najboljšo lansko ekipo v kranjski občini, razen njim pa bomo na prireditvi zaploskali še okrog 40 športnikom in športnim delavcem iz kranjske občine, ki bodo prejeli Ručigajeva odličja.

J. Košnjek

NTK Merkur

Sponzor podaril avtomobil

Kranj, 8. februarja - Kot je povedal predsednik Namiznoteniškega kluba Merkur iz Kranja Darko Klevišar, je trgovsko podjetje Merkur iz Kranja, ki je pokrovitelj kranjskega namiznoteniškega kluba, podarilo klubu stoenko, staro tri leta. Avtomobil je izredno primeren za potovanja na razna tekmovanja, na katera grede običajno razen trenerja in hkrati soferja še po trije, ali štirje igralci. Pred dnevi sta se sestali tudi vodstvi klubov Merkur iz Kranja in Kovine Olimpije iz Ljubljane. Dogovorili so se za strokovno sodelovanje in izmenjali izkušnje o delu ter težavah v klubih. Na osnovni šoli Simona Jenka je uspela akcija pridobivanja novih igralcev. Okrog 50 učenec in učencev, izbranih na testiranjih, sedaj že vadi na kranjski gimnaziji. Ena skupina najmlajših vadi na Primskovem, ena pa v Stražišču. V vsaki je po 15 naraščajnikov.

V drugi polovici februarja se bo začel na Ekonomski srednji šoli v Kranju tečaj za inštruktorje namiznega tenisa pod vodstvom Mirka Janškovec in Jožeta Mikelna. Na tečaju bo okrog 20 ljudi. Kdor bi še želel sodelovati, naj to sporoči Darku Klevišarju na telefon (061) 216 - 422.

J. K.

Kranj Duplje jutri gosti ekipo Igmana

Kranj, 7. februarja - To soboto bodo v spomladanski del tekmovalne startale rokometarice v drugi zvezni ligi. Ta odmor so dobro izkoristile rokometarice Kranja Duplje, saj so se skrbno pripravljale. Pod vodstvom trenerja Andreja Kavčiča so imeli pet dni skupnega treninga v Poreču. Jesenski del so Kranjčanke zaključile na četrtem mestu z minimalnim zaostankom za prvimi tremi.

Jutri, v soboto, v dvorani na Planini gostijo ekipo Igmana iz Sarajeva, ki so jo v prvem kolu na gostovanju premagale. Zelja vseh ljubiteljev rokometu v Kranju je, da bi tudi v soboto dobile to srečanje. Tekma bo ob 15. uri v dvorani na Planini!

D. H.

Svetovno prvenstvo v biatlonu

Pomladansko prebujenje naših biatloncev

Bistrica ob Dravi, 7. februarja - Na Koroškem, v Bistrici ob Dravi, se je začelo letošnje svetovno prvenstvo v biatlonu. Skupaj nastopa nad sto tekmovalcev in tekmovalk iz petindvajsetih držav Evrope, Azije, Amerike, Japonske in Kanade. Uvodni start je bil tek na 20 km za moške in 15 km za ženske. Svetovna prvaka sta 29-letni Norvežan Erik Kvalfoss in Zahodna Nemka Petra Schaaf. Pri moških so se imenitno izkazali tudi naši. Sašo Graif je bil osemnajsti, Jure Velepec pa dvajseti!

Že uvodna tekma moških na 20 kilometrov je pokazala, da vzhodni Nemci in Sovjeti niso več med tistimi velesilami, ki bi osvojile naslove svetovnih prvakov. Prekosili so jih Norvežani in zahodni Nemci ter tudi Bolgari. Seveda ne smemo zanemariti naših biatloncev. Po olimpijskih igrah v Sarajevu so bili pri Smučarski zvezi že skoraj odpisani. Začeli so znova, in začetne težave so mimo. Še več z gotovostjo lahko zapišemo, da so se na uvodni tekmi tega svetovnega prvenstva v Bistrici imenitno izkazali. To je bilo pravo pomladansko prebujenje. Sašo Graif in Jure Velepec sta z osemnajstim in dvajsetim mestom pokazala, da bodo naši biatlonci čez sezono ali dve že v svetovni »spici« biatlonu in to na 20 in 10 kilometrov. Šesterica naših, ki premaguje začetne težave, gara naprej. Tehnični vodja Janez Vodičar in predsednik biatlonu Zoran Polič sta tista dva, ki noč in dan bedita na njimi. Že letošnji rezultati so pokazali, da ne zman. Ta šesterica je prava tovariška družina, ki dela drug za drugega.

Organizatorji tega svetovnega prvenstva v moški in ženski konkurenci so v Bistrici, Pöllan ob Dravi, dokazali, da so iznajdljivi in delavni. Vsa okolica, kot pri nas, je brez snega. Na progso so navozili 80 tovrnjakov snega, da so teren za tekmo pripravili. KAPO dol pred prizadevnim delom. To delo in bilo zaman. Še najbolj veseli so bili na pustni torek Norvežani. Njihovi gledalci na tribunah, vseh gledalcev je bilo okoli dva tisoč, so bili naj-

bolj glasni. In kako tudi ne, saj si je zmago pritekel in pristreljal devetindvajsetletni Erik Kvalfoss, drugi je bil njegov tovariš iz reprezentance Gisle Fenne in tretji Zahodni Nemeč Fritz Fischer. To je bila zmogovalčeva druga pomlad. Svetovni prvak je bil že leta 1982 in olim-

pijski zmogovalec v Sarajevu leta 1984. Takrat je bila njegova disciplina sprint na 10 km, sedaj pa je svetovni prvak na 20 kilometrov. Prav Norvežani in zahodni Nemci so pokazali vse svoje sposobnosti in s svetovnega prestola vrgli vzhodne Nemce in Sovjete. Vodilni v svetovnem pokalu Frank Peter Rötsch je bil šele osmi, Čepikov iz SZ pa sedmi.

Vsa naša četverica Jure Velepec, Boštjan Lekan, Sašo Graif

BIATHLON-WELTMEISTERSCHAFTEN '89
5.-12. FEBRUAR 1989
FESTWITZ DRAU - PÖLLAN

in Uroš Velepec so bili izvrstni. Še posebej Sašo Graif. Zanj je to prva biatlonska sezona in če ne bi imel treh zgrešenih strelcev, bi bil zaradi hitrosti teka med prvimi desetimi. Enako bi lahko rekli za Jureta Velepca. Ta je bil precizen pri vseh dvajsetih streljih, nikoli ni zgrešil, le tekel je nekoliko počasneje, vendar pa je bil na koncu še vedno na odličnem dvajsetem mestu.

Rezultati - 1. Kvalfoss 58 : 13,4 (1), 2. Fenne (oba Norve-

ška) za 1:07,8 (0), 3. Fischer (ZRN) za 2:35,.... 18. Graif za 6:22,6 (3), 20. J. Velepec za 6:36,4 (3). U. Velepec 12:18,7 (5), 68. Lekan (vsi Jugoslavija) za 13:29,5 (6), ženske 10 km - 1. Schaaf (ZRN) 1:06,2 (2), 2. Elvebakk (Norveška) 20,4 sekunde zaostanka (3), 3. Davidova (SZ) za 1:14,3 (3).

D. Humer

Foto: G. Šinik

Smuk karavanških kurirjev prestavljen

Jesenice, 7. februarja - Z Jesenic so sporočili, da je 35. smuk karavanških kurirjev, ki bi moral biti v nedeljo, 12. februarja, prestavljen na kasnejši termin. O datumu bodo pravočasno obvestili.

Vse povabljene na svečano podelitev priznanj zaslužnim športnikom in športnim delavcem iz jeseniške občine pa obveščamo, da podelitev 11. februarja (jutri) v Kosovi graščini bo, kot je napisano na vabilih.

J. K.

Hokej na ledu

Odločitev drevi v Ljubljani

Jesenice, 7. februarja - Četrta tekma polfinala za vstop v finalni obračun za državnega prvaka. Jesenice : Kompas 6 : 2 (1 : 1, 2 : 0, 3 : 1), dvorana Podmežakljo, gledalcev 6000, sodniki Ilić, Gavrović in Šumenković (vsi Beograd).

Strelci za Jesenice: Magazin 2, Šuvak, Smolej, Horvat, Klemenc po 1, za Kompas Olimpijo pa Kontrec in Kuret. Po obojestranski hitri in napadalni igri v prvi tretjini sta se izenačeni ekipi razšli z neodločnim izidom 1 : 1. V drugi in nato v zadnji tretjini so Jeseničani pokazali vse svoje znanje pred golom odličnega vratarja gostov Bolte. Bili so v vseh pogledih boljši nasprotnik in zaslužno so visoko premagali starija tekmeča za državni naslov Kompas Olimpijo. Ta visoka zmaga Jesenic na domačem ledu je pripravila, da bo odločitev o drugem finalistu za državni naslov v sezoni 1988-89 padla drevi, v petek, ob 18. uri v dvorani Tivoli v Ljubljani. Sedaj je po štirih tekmah izid 2 : 2. Prvi finalist je že Medveščak Gortan iz Zagreba, ki je v treh srečanjih z lahkoto premagal Partizana iz Beograda.

D. H.

Prva B zvezna ženska košarkarska liga

Pričakovani poraz Kranjčank

Kranj, 7. februarja - I. B ZKL ženske Kranj : Jugoplastika 62 : 94 (30 : 41), dvorana na Planini, gledalcev 50, sodnika Sabljčič (Ljubljana), Bernetić (Zagreb).

Kranj : Znidar 14, Merlak 11, Podrekar 2, Rakovec 6, Gartner 15, Čufer 6, Horvat 4, Hodžaj 4, Jugoplastika : Birk 8, Taraparić 3, Titlović 4, Listeš 20, Coce 14, Palović 9, Djukić, Pivalica 4.

Ve se, kdo je že prvak. To so dekleta Jugoplastike iz Splita, ki bodo v naslednji sezoni igrali v prvi A ligi. Tokrat so v Kranju na gostovanju pokazale zrelo igro, ki je botrovala visokemu porazu Kranjčank. Dekleta Kranja so tokrat pokazale dopadljivo in dobro igro. Niso se tako zlahka predale. Igrale so zavzeto in dobro polnile koš Splitčankam. Igra, borbenost ter dobri meti Kranjčank so obet, da bodo v soboto v sedemnajstem kolu v Puli nadigrade domačinke, KK Gradina, in ji zadale drugi poraz z njimi v tej ligi.

D. H.

Skakalci na Gorenji Savi

Kranj, 9. februarja - Smučarski skakalni klub Iskra Delta Triglav iz Kranja organizira v nedeljo, 12. februarja, ob 11. uri na 45-metrski skakalnici na Gorenji Savi slovensko prvenstvo pionirjev do 13 let v smučarskih skokih. Prijave bodo sprejemali pred začetkom tekmovanja ob skakalnici.

J. J.

NOVO V KINU

Ameriška pravljica je ameriška risanka, ena od številnih prijetnih risank o živalih, ki prihajajo pred luže. Tudi ta je seveda namenjena otrokom, a tudi vsak odrasel bo ob njej užival, podoživljal z junaki filma. V kinu Center v Kranju bo Ameriška pravljica na sporedu v petek, 10., in v soboto, 11. februarja, ob 16. uri in v nedeljo, 12. februarja, ob 15. uri.

Zaljubljeni porotnik je ameriška filmska komedija režiserja Petra Bogdanovića. Richard Dice je prijeten in pameten fant, včasih pa tudi malo zmeden. Svojo drago je našel v postelji z drugim in jo zapustil. Vrne se domov k mami. Tam dobi sporočilo, naj se javi na sodišče za porotnika. Sodijo dekletu, v katero je bil zaljubljen še v šolskih klopih. Prepričan je, da ni kriv in se odloči, da ji pomaga. Toda zadeva je zapletena... Premiera bo v kinu Center v nedeljo, 12. februarja, ob 21. uri.

Sovražno ozemlje je ameriški akcijski film. Zaradi pomanjkanja denarja zavarovalniški agent Barry pristane, da bo zbiral zavarovalne police tudi v siromašnih newyorških četrtih. Nekega večera se zadrži v visoki stanovanjski zgradbi, v kateri žive večinoma črnci, kjer vlada mladoletna banda Vampir. Ko ta večer pade eden njenih članov, postane Barry skupaj s črnim telefonistom preganjana žival... Zgradba se je spremenila v bojišče, ki ga ne more pomiriti niti policija niti kdo drug.

Legenda o biseru je hongkonški avanturistični film. Skrivnostni Howard Hope raziskuje piramide v Egiptu in sreča Filipa Wylsija, ki se zanima za "zlati biser". Med njima nastane tekma, kdo bo prej prišel do Nepala in si vzel "zlati biser", ki ga varujejo budistični menihi v pečini nekje pod Katmandujem. Po legendi je ta "zlati biser" od nekdaj prinesel zmag, ga spustil v Himalajo, ta biser pa daje neomejeno moč tistemu, ki ga ima. Kaj je pravzaprav ta biser, bomo spoznali na koncu filma. Film bo na sporedu v kinu Storžič v nedeljo, 12. februarja, ob 20. uri.

TV SPORED

PETEK 10. februarja

9.10 Video strani
9.20 Kaj je film
10.10 Tednik
11.00 Slovenci v zamejstvu
11.30 Da, Giorgio, ameriški film
13.15 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Tednik, ponovitev
18.05 Video strani, spored za otroke in mlade
18.10 Spored za otroke in mlade: Drejček in trije marsovkci, lutkovna serija
18.30 Zlati dež, danska nadaljevanka
18.55 Mali koncert
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naše akcije
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.00 Jesenice: DP v hokeju Kompas Olimpija: Jesenice, vključitev v 3. tretjino
20.20 Propagandna oddaja
20.25 Naš edini svet: Coprnije brez kemije, angleška dokumentarna serija
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Detektiva iz Miami, ameriška nanizanka
21.50 TV dnevnik 3
22.00 Strašilo, ameriški film
23.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi
19.00 Domači ansambli: Ansambl Jožeta Burnika, ponovitev
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.05 Iz koncertnih dvoran: Koncert simfoničnega orkestra SF, Neposredni prenos
22.05 Skupščinska kronika, oddaja TV BG
22.25 En avtor, en film, oddaja TV Zagreb
M. Karadžić: Ponoči
22.40 Satelitski program - poskusni prenosi

TV Zagreb I. program

8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Zimski počitniški spored
10.30 Poročila
10.30 Zimski počitniški spored
12.30 Poročila
12.35 Nevestin oče, ameriški film
15.15 Noč in dan, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Narodna glasba
19.10 Risanka
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Detektiva iz Miami, ameriška nanizanka
20.55 Ljubo doma, kdor ga ima, humoristična serija

21.35 TV dnevnik 3
21.50 Oddaja iz Kulture

SOBOTA

11. februarja:

8.00 Video strani
8.10 Otroška matineja: Radovedni Taček: Ptica Lonček kuhaj: Jajčna omleta
8.25 N. Kurent: Obuti maček, lutkovna igra
9.10 Poleti pesem, nanizanka TV SK
9.40 Hop se meh razpoči, smeh iz njega skoči
10.00 Otroci glasbe, ameriška zabavnoglasbena oddaja
10.20 Slovenski ljudski običaji: Cerkljanska laufarja, ponovitev
10.50 Pogledi ob slovenskem kulturnem prazniku, ponovitev
12.05 Video strani
15.00 Video strani
14.35 Oliver Twist, angl. mladinski film
15.10 SP v Biatlonu: 10 km sprint, posnetek iz Bistrice na Koroškem
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Challani, češkoslovaški mladinski film
17.50 Propagandna oddaja
16.55 Vail: SP v alpskem smučanju, veselalom (ž), prenos 1. teka
18.50 Risanka
19.15 Video strani
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Vail: SP v alpskem smučanju, veselalom (ž), prenos 2. teka
21.05 Propagandna oddaja
21.10 Zrebanje 3 x 3
21.20 S. Conran: Čipke, ameriška nadaljevanka
22.00 TV dnevnik 3
22.10 Propagandna oddaja
22.15 Mednarodni montand, zabavnoglasbena oddaja, 2. del
23.05 Benjamin, francoski film
0.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

12.45 Mostar: Turnir v nogometu - Partizan: Hajduk, prenos Jugoslavija, dober dan, oddaja TV ZG
16.30 Novi Sad: DP v košarki - Vojvodina: Partizan, prenos
18.00 Slavno sedenje vseh treh zborov telepatske skupščine občine Butale
19.30 TV dnevnik
20.10 Propagandni program
20.15 Propad Rimskega cesarstva

III. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Nevarna linija sovjetski, angleški film
13.00 Športno popoldne
16.13 SP v Biatlonu: Stafeta 4 x 7 (m), 5 km, posnetek iz Bistrice na Koroškem
16.45 Propagandna oddaja
16.50 Vail: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos, 1. teka

ameriško-španski film
23.10 Satelitski program - poskusni prenosi

I. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Otroška matineja
9.45 Igrani film
11.15 Iz črnega albuma, ponovitev dokumentarne serije
12.00 Opera na TV
12.30 Skice iz Indije, dok. serija
13.00 Družinski magazin
14.30 Sedem TV dni
15.15 Narodna glasba
15.45 TV dnevnik 1
16.00 Babica in vnuk, sovjetski mladinski film
17.30 Gruntovčani, ponovitev TV nadaljevanka
18.30 Živeti z naravo, dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.15 Zgodba z zahodne strani, ameriški film
22.50 TV dnevnik 3
22.35 Noč in dan: Hrestač, ameriška nadaljevanka, Nora hiša, humor. serija

NEDELJA

12. februarja:

8.55 Video strani: Otroška matineja
9.05 Živ žav
9.55 Zlati dež, ponovitev danske nadaljevanke
10.20 S. Conran: Čipke, ponovitev ameriške nadaljevanke
11.00 Videomeh
11.30 Ljudje in zemlja
12.30 Pod drobnogledom: Zabava vas Oliver, zabavnoglasbena oddaja TV Zagreb
13.00 Propagandna oddaja
13.30 Propad Rimskega cesarstva, ameriško-španski film, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Kavboji, ameriški film
18.50 Risanka
18.55 Video strani
19.15 TV mernik
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 Propagandna oddaja
20.20 G. Mihic: Srečno novo leto 1949, nadaljevanka TV Skopje
21.10 Smučajmo vsi
21.25 Zdravo
23.00 Video strani

II. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Nevarna linija sovjetski, angleški film
13.00 Športno popoldne
16.13 SP v Biatlonu: Stafeta 4 x 7 (m), 5 km, posnetek iz Bistrice na Koroškem
16.45 Propagandna oddaja
16.50 Vail: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos, 1. teka

III. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Nevarna linija sovjetski, angleški film
13.00 Športno popoldne
16.13 SP v Biatlonu: Stafeta 4 x 7 (m), 5 km, posnetek iz Bistrice na Koroškem
16.45 Propagandna oddaja
16.50 Vail: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos, 1. teka

17.45 Nadaljevanje športnega popoldneva DP v Rokometu - Lovčen: Medveščak, vključitev v prenos
19.15 Propagandna oddaja
19.20 Vail: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos 2. teka
20.25 Mač Islama, angleška dokumentarna odd.
21.10 TV galerija
21.50 Športni pregled

TV Zagreb I. program

9.20 Poročila
9.30 Otroška matineja
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Po brzokonočnosti sveta: Katmandu, izobraževalna oddaja
12.30 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja
13.00 Hišica v prerji, ameriška mladinska nadaljevanka
13.50 Nedeljsko popoldne
16.30 Življenje je življenje, reportaža
16.30 Čudažni napoj doktorja Jerryja, ameriški film
18.45 Risana serija
19.10 TV srčca
19.30 TV dnevnik
20.00 Portret Ilije Pevca, TV nadaljevanka
21.20 In pravica za vse, ameriški film
23.20 TV dnevnik
23.40 Noč in dan
1.40 Poročila

PONEDELJEK

13. februarja:

9.00 Video strani
9.10 Kaj je film, 6. oddaja - Izrazna sredstva filma: prostor v filmu in projekt kamera, kmetijski film
10.10 Utrip
10.25 Zrcalo tedna
10.40 TV mernik
10.55 Oči kritike
11.25 Metulj, ameriški film
13.50 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Utrip
17.00 Zrcalo tedna
17.15 TV mernik
17.30 Oči kritike
18.00 Smučajmo vsi, ponovitev
18.15 Video strani, spored za otroke in mlade
18.20 Radovedni Taček: Voda
18.35 Poleti pesem, nanizanka TV Skopje
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 D. Ugrešič - S. Tribuson: Kako preživeti do prvega?, drama TV Zagreb
20.15 Propagandna oddaja
21.10 Osmi dan
22.50 TV dnevnik 3
22.00 Propagandna oddaja
22.05 Antologija silenske violinske glasbe
23.05 Video strani

II. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi - poskusni prenosi

II. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi - poskusni prenosi

poskusni prenosi
17.45 Po brzokonočnosti sveta: Amasumu, Šum velike vode, izobraževalna serija TV Zagreb
18.15 Svet sporta
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.05 Po sledih napredka
20.35 Umetniški večer: Alberto Moravia, ameriški dokumentarni film
21.35 Ciociara, italijanski film

TV Zagreb I. program

8.20 TV koledar
8.30 Otroci, poje z nami, oddaja za otroke
8.45 Skrivnostno darilo, oddaja za otroke
9.00 Zimski počitniški spored
10.30 Poročila
10.35 Zimski počitniški spored
12.30 Poročila
12.35 Jan Bibijan, bolgarski mladinski film
13.50 Zimski počitniški spored
15.15 Noč in dan, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Nekaj več, izobraževalna oddaja
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Bataljon Feniks, dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Stremnička, TV drama
21.15 Videotit, oddaja o resni glasbi
22.15 TV dnevnik 3
22.35 Noč in dan
0.40 Poročila

TOREK

14. februarja:

9.10 Video strani
9.15 Kaj je film, 7. oddaja
10.10 Šolska TV
11.10 Video strani
16.20 Video strani
16.45 TV Mozaik, šolska TV, ponovitev
17.45 Divje rože: Osati
17.55 Video strani
18.00 Lonček kuhaj: Špageti
18.05 Periskop: PTT
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.00 N. Badalucco: Če nekoč potrkas na moja vrata, italijanska nadaljevanka
21.30 Propagandna oddaja
21.05 Omizje
22.35 TV dnevnik 3
23.10 Video strani

II. program TV Ljubljana

17.20 I. teka končnice DP v hokeju, prenos
20.00 PPZ v košarki - polfinale Cibona: Real, prenos
21.30 Magic Line, 2. del dokumentarne oddaje
21.55 Zabavni terek, vključitev

II. program TV Ljubljana

17.20 I. teka končnice DP v hokeju, prenos
20.00 PPZ v košarki - polfinale Cibona: Real, prenos
21.30 Magic Line, 2. del dokumentarne oddaje
21.55 Zabavni terek, vključitev

9.00 Zimski počitniški spored
10.30 Poročila
10.35 Zimski počitniški spored
12.30 Poročila
12.35 Počitniški spored
15.15 Noč in dan, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali, veliki, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Svetovni izziv, oddaja o znanosti
9.10 Risanka
9.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.05 Filmi po romanih Agathe Christie. Umor v treh dejanjih, ameriški film
21.45 TV dnevnik 3
22.05 Signali, kontaktni magazin
23.30 Poročila

SREDA

15. februarja:

9.05 Video strani
9.15 Kaj je film, 9. oddaja
10.10 Osmi dan
10.50 Video strani
16.20 Video strani
16.45 Osmi dan
16.45 Osmi dan
15.40 Nagelj s pesnikovega groba, oddaja TV Zagreb
17.25 Dokumentarec meseca: Ljudnica, mladinski raziskovalni tabor Hrstovec
18.05 EP Video strani
18.10 ZBIS: Cvet, ki večno cvete
18.25 Pengov-Simončič: Zlata Ribica, 1. del lutkovne igrice
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 Tednik
20.55 Propagandna oddaja
21.00 L. Mc Murtry: Umor Mary Phagan, ameriška nadaljevanka
22.00 TV dnevnik 3
22.10 Lahti 89
22.25 Retrospektiva jugoslovskega filma 30 let Nagrade Jelen novinar
23.50 Video strani

II. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi
18.15 Regionalni programi TV Ljubljana - studija Maribor
19.00 Zlahtna kapljica na Slovenskem, izobraževalna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.05 Košarka za pokal Radivoja Koraca, Polfinale - Partizan: Zadar, prenos
21.30 Poročila
21.40 Mali koncert
21.55 Nogomet - kvalifikacije za SP Portugalska: Belgija, prenos

II. program TV Ljubljana

8.25 TV koledar
8.30 Super babica, angleška nadaljevanka za otroke
9.00 Zimski počitniški spored
10.30 Poročila
10.35 Zimski počitniški spored
12.30 Poročila
12.35 Človek, ki je ubil Libertyja Walancea, ameriški film
14.35 Zimski počitniški spored
15.15 Prezri ste - poglejte

SREDA, 15. februarja:

15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minute za jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik

NEDELJA, 12. februarja:

11.00 Mi pa nismo se uklonili: Januar 1944 - obdobje silovitega nasilja na Gorenjskem - 11.30 Obvestila - 12.00 Nedeljsko popoldne - vmes čestitke poslušalcev in EP

PONEDELJEK, 13. februarja:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

TOREK, 14. februarja:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SREDA, 15. februarja:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ČETRTEK, 16. februarja:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

RADIO

PETEK, 10. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Kdor zna pa zna - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z ansambli Milana Ferleza - 20.30-23.00 Slovenecem po svetu - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 11. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glas-

ba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Kdor zna pa zna - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Z ansambli Franca Puharja - 20.00 Koncert iz naših krajev (Stahovica) - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 12. februarja:

Prvi program
5.00-8.00 Jutrarnji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Pop rock za mlade - 9.05 Se pomnite, tovariši - 10.05 Glasbena matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-17.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.00 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 13. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godelimo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Nenavadni pogovori - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambli Slavka Znidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 21.05 Radijska igra

TOREK, 14. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godelimo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Nenavadni pogovori - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambli Slavka Znidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 21.05 Radijska igra

TOREK, 14. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godelimo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Nenavadni pogovori - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambli Slavka Znidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 21.05 Radijska igra

SREDA, 15. februarja:

Prvi program
4.30-8.00 Jutrarnji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godelimo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Nenavadni pogovori - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambli Slavka Znidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 21.05 Radijska igra

KINO

KRANJ CENTER

10. februarja: premiera amer. celovečerna risanka AMERIŠKA PRAVLJICA ob 16. uri, amer. thriller film PRIČI NASILJA ob 18. in 20. uri, 11. februarja: amer. celovečerna risanka AMERIŠKA PRAVLJICA ob 16. uri, amer. thriller film PRIČI NASILJA ob 18. in 20. uri, premiera amer. akcij. filma SOVRAŽNO OZEMLJE ob 22. uri, 12. februarja: amer. risanka LARIFARI ZAJČEK ob 10. uri, amer. celovečerna risanka AMERIŠKA PRAVLJICA ob 15. uri, amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 17. in 19. uri, premiera amer. komed. ZALJUBLJENI POROTNIK ob 21. uri, 13. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16. in 18. uri, 14. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16. in 18. uri, 15. februarja: amer. komedija ZALJUBLJENI POROTNIK ob 16. in 20. uri, 16. februarja: amer. komedija ZALJUBLJENI POROTNIK ob 16. in 18. uri, FILMSKI ČETRTEK: amer. vojni film VOJAKOVA ZGODBA ob 20. uri, KRANJ STORŽIČ
10. februarja: amer. pust. film

INDIANA JONES ob 16., 18. in 20. uri, 11. februarja: anal. avstral. akcij. film BMX BANDITI ob 16., 18. in 20. uri, 12. februarja: ital. akcij. film BOMBARDER ob 16. in 18. uri, amer. srhljivka ob 18. in 20. uri, 13. februarja: Ni kinopredstavi, 14. februarja: amer. pust. film GUNISI ob 16., 18. in 20. uri, 15. februarja: amer. srhljivka GLAD PO KRVI ob 16., 18. in 20. uri, 16. februarja: amer. znan. fant. film NAVIGATOR ob 16., 18. in 20. uri

JESENICE ŽELEZAR

10. februarja: amer. ljubezen. film UMAZANI PLES (DIRTY DANCING) ob 16. in 18. uri, premiera amer. akcij. filma SOVRAŽNO OZEMLJE ob 20. uri, 11. februarja: amer. ljubezen. film UMAZANI PLES (DIRTY DANCING) ob 16. in 18. uri, predpremiera amer. komedije PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 20. uri, 12. februarja: slove. mlad. film MAJA IN VESOLJČEK ob 16. uri, amer. ljubezen. film UMAZANI PLES ob 18. in 20. uri, 13. februarja: amer. film LJUBEZEN V MINUSU ob 16., 18. in 20. uri, 14. februarja: hol. komedija MAJA JE PONORELA ob 16., 18. in 20. uri, 15. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 16. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 17. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 18. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 19. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 20. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 21. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 22. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 23. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 24. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 25. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 26. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 27. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 28. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 29. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri, 30. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri

20. uri, 16. februarja: amer. akcij. film SOVRAŽNO OZEMLJE ob 16., 18. in 20. uri

KAMNIK DOM

10. februarja: Ni kinopredstavi, 11. februarja: amer. film ZADNJA KRISTUSOVA SKUŠNJAVA ob 17. in 20. uri, 12. februarja: amer

POCENI CENEJE NAJCENEJE

**LONDON
MUNCHEN
TEL AVIV**

**LARNACA
BARI**

061315727

ADRIA

PREVOZNIK PO MERI POTNIKA

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

ZVOČNIKE 2 x 120 W 3-sistemske, prodam. Tel.: 631-784

VIDEOREORDER SHARP VP 311, prodam. Tel.: 631-784

Nov barvni TV Iskra z daljinskim upravljanjem, prodam. Tel.: 633-312

Prodaj nov kombiniran ŠTEDILNIK gorenje (2+2). Tel.: 45-121, popoldan

Ugodno prodam skoraj nov KIPERBUS ŠTEDILNIK. Informacije tel.: 35-166 1592

Prodaj KOSILNICO BCS. Ljubno 29, Podnart 1643

KOMPRESOR, nov, rezervoar 50 litrov, ugodno prodam. Tel.: 45-548 1657

Prodaj barvni TV gorenje. Tel.: 33-072 1673

Prodaj VIDEOREORDER gorenje v garanciji. Anton Čepin, Veljka Vlahoviča 9, Kranj 1699

Prodaj črno-belo TV riz, stara 1 leto in KASETOFON philips. Golnik 19, dopoldne 1704

Plinsko katalitično PEČ iskra, novo, za četrtino ceneje prodam. Tel.: 22-682 1708

Prodaj RAČUNALNIK atari 130 XE, XC 12, deklariran. Toni Majcen, Sp. Gorje 202, Zg. Gorje 1719

Prodaj PEČ za centralno kurjavo 45 kW. Tel.: 75-938 1752

Prodaj PARNI SESALEC 100 gradi. Tel.: 79-084 1765

Prodaj nov VIDEOREORDER blaupunkt. Informacije na tel.: 38-185 1773

Prodaj pitljev PIREKS 32 s pnevmatsko glavo. Tel.: 64-378 1775

Prodaj barvni TV gorenje. Informacije na tel.: 83-500 1777

Prodaj barvni TV itt. Tel.: 78-722 1778

Prodaj ZVOČNIKE hitachi HS 3, 80 W. Tel.: 26-175 1779

Prodaj kombiniran ŠTEDILNIK in HLADILNIK. Tel.: 25-708, od 16. do 18. ure 1783

Prodaj COMMODORE 64 in KASETOFON BC, OJAČVALEDC, skoraj nerabljen, deklariran, v črni barvi, prodam. Tel.: 57-350 1819

Prodaj PEČ za centralno kurjavo tam stadler 48.000 kalorij. Tel.: 36-491 1801

JVC komponente, digitalni turner, KASETOFON BC, OJAČVALEDC, skoraj nerabljen, deklariran, v črni barvi, prodam. Tel.: 57-350 1819

Prodaj prenosni barvni TV, ekran 15 cm, skupaj z radiem, uro in kasetofonom. Tel.: 50-852 1820

Prodaj ŠTEDILNIK kiperbusch, star 2 leti, kot nov, z novo opeko, za 40 SM, CIRKULAR z pokvarjenim stikalom in HAVBO za Z 101. Ogled do 14.30. Marjan Mihelič, C. v Vintgar 8, Bled 1821

Prodaj starejši PRALNI STROJ zopas, brezhiben, za 300.000 din. Mohor Bogataj, Selo 20/a, Žirovnica 1823

DINAMO za manjšo električno centralo 3,5 KS, poceni prodam. Tel.: 57-449 1828

Ugodno prodaj HLADILNIK. Tel.: 25-935 1831

Prodaj barvni TV gorenje, še v garanciji, za 500.000 din ceneje. Andrej Plahuta, A. Vavkna 8, Cerklje 1721

Ugodno prodaj uvožen ŠIVALNI STROJ, še zapakiran. Ogled ves dan. Mikič, Zl. polje 3/c, Kranj 1724

Prodaj rabljeno KOSILNICO BCS, OBRACALNIK fogelnot in MLATILNICO. Tel.: 80-590 1727

Prodaj PRALNI STROJ gorenje. Tel.: 37-210 po 15. uri 1728

KOMPRESOR, CIRKULAR in VENTILATOR za odsesovanje oblana - žaganja, prodam. Tel.: 39-621 1731

Prodaj nov PRALNI STROJ gorenje. Predosije 73 1732

Ugodno prodaj barvni TV gorenje z daljinskim upravljanjem in termoakumulacijsko PEČ 3 kW. Struževo 21, tel.: 27-940 1738

Prodaj kombiniran vzdiljiv ŠTEDILNIK (drva - plin - elektrika). Praprotna polica 12, Cerklje 1748

Prodaj 4 leta staro črno-belo TV. Janez Jarc, Okroglo 20 1836

Prodaj dobro ohranjeno črno-belo TV. Tel.: 27-928 1843

Prodaj VIDEOREORDER mutitech z deklaracijo. Tel.: 66-913 1847

Prodaj 2 PRALNA STROJA, 2 daljinska barvna TV sony trinitron, ekran 42 cm in riz Zagreb, ekran 66 cm, SESALEC za prah, HLADILNIK. Tel.: 34-824 1850

Ugodno prodaj TRAKTOR same del-fino 35. Tone Kos, Javorje 59, Poljane 1862

VIDEOREORDER orion in GLASBENI STOLP prodam. Tel.: 73-876 1870

Prodaj industrijski ŠIVALNI STROJ piffaf. Grobovšek, tel.: 45-596 1876

Barvni TV, rabljen, prodam. Tel.: 26-361 1897

GRADBENI MATERIAL

SMREKOV OPAŽ 200 kv m prodam. Tel.: 33-007 od 13. do 16. ure 1641

Prodaj 30 kvad. m. hrastovega plastičnega PARKETA. Tel.: 27-338 1737

Bakreno PLOČEVINO prodam. Stupan, Cegelnica 46, Naklo, tel.: 48-138 1792

Prodaj ARMATURNE MREŽE 7 x 8, Rogelj, C. na Belo 25, Kranj 1795

Poceni prodaj 2 OKNI 60 x 90 cm. Tel.: 064/622-328, Škofja Loka 1826

Zelo poceni prodaj 8 kosov PLASTIČNIH ZALUŽIJ in 4 kose VRAT. Tel.: 38-498, popoldne 1845

POSESTI

Kupim zazidljivo parcelo ob cesti revolucije Kranjska gora - Kranj Sifra: ZDOMEČ 1639

Prodaj zadano GARAŽO v Radovljici na Gorenjski cesti. Informacije tel.: 061-575-772 po 18. uri 1647

Prodaj zazidljivo PARCELO. Tel.: 061/627-028 1680

Prodaj ali oddam v najem za 10 let GARAŽO. Tel.: 064/633-604, vsak dan od 15. do 18. ure 1729

Na Polici pri Kranju prodamo starejšo visokopritlično HIŠO z vrtom (600 kvad. m.), primerno za stanovanje ali obrt. Informacije na tel.: 061/264-837 ali 064/50.332 1797

V Stražišču najemam manjši PROSTOR, primerna tudi garaža, za mirno obrt, 5 let. Tel.: 28-206 1848

SLIKOPLESKARSTVO

KOČNIK STANE
POT NA JOŠTA 8
64000 KRANJ

Oglašja prosta dela in naloge

KV PLESKAR

Pogoji: končana poklicna šola, najmanj 2 leti delovnih izkušenj ter resnost in samostojnost pri delu.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe poslati v roku 15 dni po objavi.

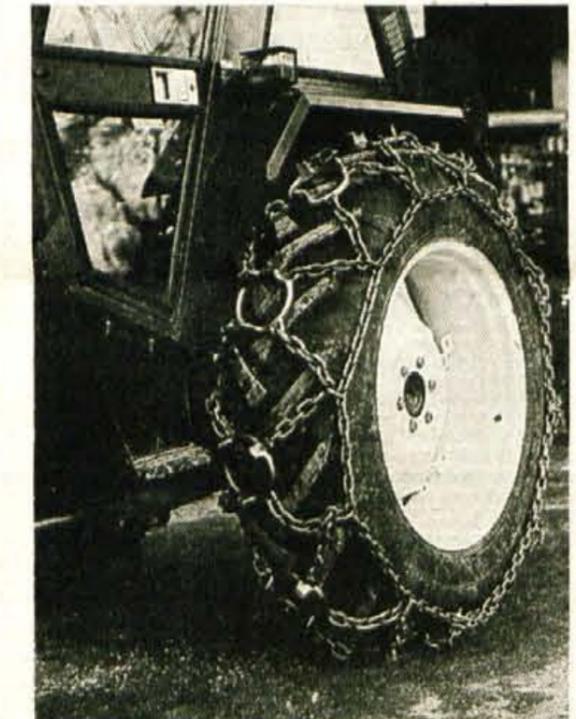
KUHANJE ZA MOŠKE

Ste že kdaj pomislili, da bi se spoprijeli z umetnostjo kulinarike? Znanje, ki bi ga pridobili v tečaju, bi vam služilo kot hobi ali pa za delitev dela v gospodinjstvu.

DELAVSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA bo organizirala 50 urni tečaj kuhanja za moške. Program bo obsegal vse vaše želje, predloge in pa utrinke iz raznih nacionalnih kuhinj.

Prijave do 20. 2. 1989, telefon 064/621-865

MERKUR

VELIKA IZBIRA VSEH VRST VERIG ZA TRAKTORJE, KAMIONE IN OSEBNE AVTOMOBILE

AKCIJSKA PRODAJA VERIG IZ STARE ZALOGE ZA VEČNAMENSKO UPORABO PO ZELO UGODNI CENI cca 2.000 din za kg

LESNI VIJAKI, ŽELEZNE, ALUMINIJSKE IN BAKRENE ZAKOVICE ZA OBRT IN INDUSTRIJO

SPECIALIZIRANA PRODAJALNA ZA PRODAJO PRIKLJUČNEGA MATERIALA ZA PNEVMATIKO IN HIDRAVLIKO

Informacije: **MERKUR KRANJ**

Prodajalna: **VERIGA LESCE**
Šobčeva ulica
tel.: (064) 74-578

Odprto:
ponedeljek - petek 7. - 15. ure
ob sobotah zaprto

MURKINA PRODAJNA AKCIJA

OD 10. DO 20. FEBRUARJA

talnih oblog - itisoni, tapisoni, topli podi preprog

v poslovalnici **DEKORATIVA Lesce** in **SUPERMARKET UNION Jesenice**

6 mesečni brezobrestni kredit s plačilom 25 % pologa

10 % popust pri nakupu z gotovino

- največja izbira na Gorenjskem
- ugodni nakup
- oglasite se

RAZNO PRODRAM

Prodaj IZPUŠNO CEV za VW 1303 J, Kapus, Žirovnica 52 A

Zamenjam novi strešni OKNI Lož 114 x 118 za 78 x 118 in prodaj FOTOAPARAT Chinon s flešem (za 1,5 mio). Tel.: 25-116, po 19. uri

Prodaj prvovrstni BOROV FABJON primeren za kmečko sobo oca 40 kv m in SASIJO za TA 6500 z vzmetni in kasonom. Tel.: 64-256 1603

Prodaj večjo količino DOMAČEGA ZGANJA. BRITOF 187, 35-924 popoldan 1640

V starem delu RADOVLJICE naprodaj manjša HIŠA, MEŠALEC za malto in ležeči 50-litrski BOJLER. Tel.: 75-723 1642

Ugodno prodaj PLETILNI STROJ singer, dvoredni, BETONSKI MEŠALEC liv, 150-litrski in tovrno PRIKOLICO, nosilnosti 500 kg. Tel.: 57-678, od 18. do 22. ure 1671

Prodaj bečjsko KOSILNICO v dobrem stanju, nov GUMI VOZ in 280-litrsko zamrzovalno SKRINJO. Forme 18, Zabcina 1676

Prodaj bukova DRVA in barvni TV grunding. Tel.: 50-006 1723

Prodaj 128 P, obnovljen, registriran do januarja 1990, dvoredni PLETILNI STROJ standard in 3 kW termoakumulacijsko PEČ. Ogled vsak dan popoldne. Jesenko, Partizanska 3, Žiri, tel.: 69-323 1734

Prodaj rabljene SALONIT PLOŠČE 40 x 68 cm, rabljeno belo GARNITURO za kopalnico in 150-litrski KOMPRESOR, 10 barov. Zg. Bitnje 136 - pri Puškarni 1741

Prodaj 10 dni starega BIKCA, KULTIVATOR z ježem in drobni KROMPIR. Dorfarje 31, Zabcina 1790

Poceni prodaj stoječo REZALCO in avtomobilsko PRIKOLICO. Brode 18, Škofja Loka 1824

V Kranju prodaj starejšo SPALNICO - komplet, HLADILNIK s 50-litrskim zamrzovalnikom, v garanciji, ŠTEDILNIK (3 plin + 1 elektrika), električni RADIATOR, KAVČ, OMARO, PRALNI STROJ in TV. Tel.: 51-481 1833

Poceni prodaj PEČ za centralno ogrevanje z VGRAJENIM BOJLERJEM 25 KW in TRAJNOŽAREČO PEČ kiperbusch ter GRADBENI ODER - pulte 8 m. Rozman Anton, Loka 3, Tržič 1865

Poceni prodaj PEČ na olje, ŠTEDILNIK na olje, otroško POSTELJICO z jogijem, trajnožarečo PEČ in kiperbusch. Tel.: 21-018 1893

STAN.OPREMA

Ugodno prodaj francosko POSTELJO in otroško POSTELJICO z jogijem, primerna za najhujšega otroka. Tel.: 35-077 1679

Prodaj KAVČ in dva FOTELJA. Tel.: 064/631-797 1691

Prodaj termoakumulacijsko PEČ 3 kW. Zdravko Pintar, Podlubnik 244, Škofja Loka, tel.: 064/622-030 1692

Ugodno prodaj JOGI z ogrođjem 190 x 130 in otroško POSTELJICO. Tel.: 37-930 1707

Ugodno prodaj JOGI 200 x 140 in otroški STOLČEK tribuna. Tel.: 39-783 1725

Dnevno SOBO artur Alples prodaj za 200 SM. Zakovšek, Finžgarjeva 8, Lesce 1760

Ugodno prodaj nov usnjen FOTELJ (meblo). Tel.: 73-472 1768

Prodaj KLUBSKO MIZICO in PREPROGO. Tel.: 33-216 1780

Ugodno prodaj novo SPALNICO, še zapakirano. Vardalič, Koroška c. 53, Kranj 1785

Poceni prodaj otroško POSTELJO s tremi predali in JOGI ter zakonsko POSTELJO z dvema jogijema. Tel.: 75-202 1787

Prodaj nov KUHINJSKI KOT iz masivnega lesa za 50 SM ceneje. Tel.: 66-148 1800

Prodaj trajnožarečo PEČ magma 7 za 30 SM, termoakumulacijsko PEČ 5 kW za 10 SM. Ogled v soboto, 11. 2. 1989 od 16. do 18. ure v Radovljici, Cankarjeva 2 1888

TROSED (kavč) ugodno prodam. Tel.: 24-006 1898

VOZILA

MANTO S, letnik 1972, prodam. Tel.: 631-784

Prodaj Z 101, letnik 1978. Tel.: 75-343

Prodaj R-4 GTL, letnik 87. Tel.: 74-715

Prodaj ZASTAVO 101. Pavlič Slavko, Zupanova 7, Šenčur

Ugodno prodaj JUGO 45 A, letnik 4/1987. Kern, Pštata 15, Cerklje, tel.: 42-820 1659

Prodaj 126 P, letnik 1977, registriran. Katarina Jazbec, Duplje 67 1660

Prodaj CITROEN GS, letnik 1978, registriran. Cena po dogovoru. Tel.: 58-052 1661

FIAT 126 PGL, letnik maj 1987, prodam. Robert Markič, Podbrezje 246, tel.: 70-462 1662

Prodaj JUGO 45 A, letnik november 1986. Tel.: 75-176 1664

Prodaj dobro ohranjen R 4, letnik 1976, po ugodni ceni. Horn, H. Verdnička 41/a, Jesenice 1666

Ugodno prodaj Z 101, letnik 1985. Dulič, Zl. polje 3/d 1667

Prodaj JUGO 1.1 GX, letnik 1987. Tel.: 064/622-575 1669

Prodaj AVTO DELE za VW. Tel.: 78-598 1672

Prodaja YUGO 55 A, letnik 1987, sivo zelene barve. Makuc, M. Pijade 44

Prodaja OPEL ASCONA 1.6, starejši letnik, garažirana, lepo ohranjena. HO-TAVLJE 68, GORENJA VAS 1579

Kupim blatnik za ŠKODO 100 sprednji desni. Hafner Jože, TRNJE 9, Škofja Loka 1646

126 P ugodno prodam. tel.: 82-046 1648

Prodaja obnovljen Z 750, letnik 1979, registriran do oktobra. Seme, Trojarjeva 16/a, Kranj 1649

Prodaja ŠKODO 120 LS, dobro ohranjeno, letnik maj 1982. Franjo Kutnjak, Smednik 75 1651

Prodaja JUGO 1.1 GX, letnik 9/1987, prevoženih 13.000 km. Gregoričeva 7, Kranj - Čirče, tel.: 37-051 1653

Prodaja Z 101, letnik 1978. Savska c. 58, Kranj 1654

Prodaja Z 101 GTL 55, letnik 10/1984. Tel.: 68-413 1655

Prodaja OPEL ASCONO 16 D, letnik 1984. Majda Pivk, Križe 169, tel.: 57-509, popoldne 1658

Po delih prodam R 12, Z 750 in DIATNO, razne dele za OPEL REKORD in MERCEDES tip 115 - prvo steklo in prvi pokrov motorja. Miro Medič, Koritenska 31, Bled, tel.: 78-693 1674

Prodaja DIANO, letnik 1980, registrirana cela leto ali menjam za KOMBI po dogovoru. Tel.: 50-660 1675

GOLF, letnik 1979, prodam. Tel.: 78-979 1677

Prodaja GOLF JLG, letnik 1981. Darko Dolinar, Oprešnikova 31, Kranj, popoldne 1682

Prodaja FIAT 126 PGL, star 4 mesece. Prosen, Log 42, Škofja Loka 1683

Ugodno prodam R 9, letnik september 1982. Tel.: 47-676 1684

Prodaja Z 101, letnik 1974, registrirana do maja 1989, dobro ohranjena. Franc Benedičič, Savska loka 10, Kranj 1686

Prodaja LADO 1200, letnik 1984, prevoženih 37.000 km, karambolirana. Tel.: 64-341 1687

SCIROCCO GT, letnik 1979, ohranjen in opremljen, prodam. Tel.: 79-567 1688

Prodaja VW hrošč 1200, letnik 1974. Primožič, tel.: 51-102 1689

Prodaja karamboliran FORD TAUNUS 17 M. Tel.: 82-359, popoldne od 15. do 18. ure 1690

JEANS CLUB

kranj, koroška c. 16 064/22-249
(nasproti Kina Center)

JEANS HLAČE	99.900
TERMO JEANS	109.900
ŽAMET HLAČE	79.900
	89.900
JEANS JAKNE (podložene)	199.900
ŽAMET JAKNE (podložene)	189.900
ZIMSKE JAKNE	189.900 DO 299.900
SRAJCE	69.900 DO 89.900
PULOVERJI	79.900 DO 89.900

ITALIJANSKI JEANS - NAŠE CENE

Prodaja MOTOR avtomatik, star 9 mesecev. Tel.: 064/621-843 1697

Ugodno prodam Z 101, letnik 1979, registriran vse leto. Uzeirovič, Alojza Travna 21, Jesenice 1756

Prodaja Z 126 P, letnik 1981, dobro ohranjen. Saje, Šmidova 11, Kranj - Čirče 1762

Prodaja R 4, letnik 1986. Tel.: 064/633-742 1763

Prodaja Z 101 GTL, letnik december 1985. Tel.: 28-449, popoldne 1764

FIAT 126 P, letnik 1984, registriran do januarja 1990, prodam. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Tušek, Frankovo nas. 155, Škofja Loka 1767

Z 750, letnik 1976, ugodno prodam. Zalog 5, Golnik, tel.: 46-137 1771

Prodaja JUGO 45 A, marca bo star 2 leti. Tel.: 21-647, v soboto cel dan 1774

Prodaja GOLF J, letnik 1977 za 12 M. Tel.: 26-206, Kenda, Oprešnikova 35, Kranj 1781

Prodaja TAM 110 T 10 kasonar, delno lahko za gradbeni material. Tel.: 064/631-560 1782

Prodaja Z 101, letnik 1975. Tel.: 78-002 1789

Prodaja SUBARU 700 SDX, letnik 1986. Dorfarje 31, Zebnica 1791

JUGO 45 E, letnik april 1987, prodam. Tel.: 34-662 1793

Prodaja Z 126 PGL, letnik 1988. Tel.: 28-630 1794

Prodaja WARTBURG karavan, letnik 1983. Urbančič, Predosije 5 1796

Prodaja VW KOMBI 7 + 1, letnik 1983. V račun vzamem osebno avto. Tel.: 68-755 1799

Prodaja Z 750, letnik 1976, registriran za 1,5 mio. Tel.: 80-020 1803

Prodaja R 4, letnik 1976, registriran do junija 1989. Miklavčič, Mlaška 107, Kranj 1806

Ugodno prodam VW 1200, letnik 1972, registriran do junija 1989 in VW po delih. Zg. Gorje 10 1807

Prodaja Z 101 konfort, letnik 1982, prevoženih 44.000 km, odlično ohranjena. Tel.: 39-710, po 15. uri 1808

Prodaja Z 126 PGL, letnik 1987. Tel.: 39-604 1810

Prodaja R 4 TL, letnik 1983. Rozman, Lancova 76, Radovljica 1811

Prodaja Z 101, letnik 1977. Andrej Čadež, Galetova 16/a, Kranj, tel.: 28-047 1816

Prodaja Z 750, neregistrirana, v voznem stanju. Ul. Andreja Vavka 31, Cerklje 1817

Prodaja Z 126 P, letnik 1977, registriran do januarja 1990. Hrastje 153 1844

R 4, letnik 1978, ugodno prodam. Tel.: 28-206 1849

Prodaja Z 101, obnovljeno, registrirano do februarja 1990. Erbežnik, Zl. polje 8, Kranj 1853

Prodaja dobro ohranjeno, garažirano Z 101, letnik 1979 in kombiniran MIZARSKI STROJ (žaganje in skoblanje). Informacije na tel.: 75-833 1855

Za 25 odstotkov ceneje prodam 4 nove GUME trajaj 145/13 tubeje. Trbič, Zanova 36, Kranj 1859

Prodaja LADO nivo, staro 1 leto in FIAT 126 P. Tel.: 21-746 1860

Ugodno prodam FIAT 127 L, letnik 1978, dobro ohranjen. Miltenovič, Valjavčeva 14, Kranj 1861

Prodaja karambolirano školjko za JUGO, letnik 1986. Tel.: 70-511 1864

Ugodno prodam MOTOR APN 6, letnik 1985. Florjan Koželj, Lahovče 18, Cerklje, tel.: 42-111 1866

Prodaja Z 101, dobro ohranjeno, letnik 1979. Tel.: 064/622-229 1873

Prodaja JUGO 45 A, letnik 1987, temno rdeč. Tel.: 064/633-320 1874

Prodaja JAMAHO 225 po ugodni ceni. Tel.: 83-270, od 17. do 19. ure 1877

Prodaja KLJUKO za novejšega golfa. Tel.: 25-003 1878

Prodaja Z 750, letnik 1980, generalno obnovljena. Tel.: 69-023 1879

Prodaja JUGO 45 A, letnik 1986. Tel.: 23-992 1880

Prodaja GOLF J, letnik 1978. Jože Jan, Mevkuz 5, Zg. Gorje 1882

Z 750, letnik 1983, VIDEOREKORDER multitech, deklariran in APN 6, nov, ugodno prodam. Tel.: 74-829 1886

Prodaja Z 101, letnik 1981. Tel.: 064/633-074 1887

Prodaja Z 101, letnik 1975, popolnoma obnovljena, registrirana do februarja 1990. Tel.: 50-242, po 16. uri 1890

Prodaja PEUGEOT 504, letnik 1971. Melihen, Križe 28, tel.: 57-649 1892

Prodaja GOLF diesel, letnik 9/1984, S paket, ohranjen in garažiran. Tel.: 064/621-587 1894

Prodaja GOLF diesel, letnik 9/1984, S paket. Tel.: 65-149 1895

STANOVANJA

Na Jesenicah prodam starejšo stanovanje 90 kv m ali oddam za mirno obrt. Šifra: UGODNO JESENICE 1564

Enosobno STANOVANJE 38 kvad. m., v Kranju na Planini, prodam. Informacije na tel.: 37-689, popoldne 1895

V Kranju oddam SOBO mlajši upokojenki. Želim pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Šifra: TAKOJ 1702

3-sobno STANOVANJE v okolici Kranja oddam. Šifra: FEBRUAR 1722

Zamenjam lastniško 1-sobno STANOVANJE, 34 kvad. m., s centralnim ogrevanjem, staro 6 let, za 3-sobno ali 2-sobno s kabinomom, staro lahko do 10 let, z doplačilom. Po možnosti v Kranju ali bližnji okolici. Ogled popoldne. Sujkovič, Zl. polje 2/a, Kranj 1788

Prodaja 2 STANOVANJA v centru mesta. Primerno za obrt ali gostinstvo. Tel.: 24-466, od 20. do 22. ure 1813

Oddam SOBO dvema samcema v mestu s centralnim ogrevanjem. Tel.: 34-824 1851

ŽIVALI

Prodaja KRAVO 3 mesece brejo, dobro mlekarico. Frantar, C. II. grupe odredov 7, Cerklje 1591

Prodaja 7 mesecev starega KOZLIČKA. Milnar, Moste 66, Zirovnica 1856

Prodaja 10 dni starega BIKCA. Tel.: 79-002 1670

Prodaja TELICO simentalco, staro 15 mesecev. Zbilje 1/c, pri cerkvi 1885

Prodaja TELICO za zakol in traktorski VILICAR. Sr. Bitnje 18 1694

Kupim mlado KRAVO, ki bo maja telila. Tel.: 73-875 1706

PUJSKE, težke od 20 do 50 kg, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 1710

OTROŠKA OBLAČILA »PEDENJED«

IZDELUJEMO SVEČANA OBLAČILA ZA BIRMO, OBHAJILLO IN KRST ZA VAŠE OTROKE. INFORMACIJE NA TEL.: (064) 21-874 ALI VODOPIVČEVA 13, O 15. DO 18. URE

VANJA RUPNIK

Prodaja tomos avtomatik, kot nov. Informacije na tel.: 21-874, Rupnik 1818

Prodaja VW hrošč, letnik 1968, registriran, dobro ohranjen. Ogled vsak dan od 7. do 13. ure. Tel.: 28-443 1822

Prodaja LADO 1300, letnik september 1986. Tel.: 064/621-154 1825

Prodaja FIAT 126 P, letnik 1988. Ogled na C. 1. maja 22, Kranj, popoldne 1829

Prodaja Z 126 P, letnik 1978. Tel.: 79-454 1834

Prodaja Z 750, letnik 1979, registrirano do 17. aprila. Cena 200 SM. Tončka Mulej, Podhom 57, Zg. Gorje 1835

Prodaja starejšo Z 101. Tel.: 27-824 1838

Prodaja JUGO koral 55, letnik 1988. Tel.: 70-194 1839

Z 750, letnik 1978, prodam. Bertonec, Britof 318 1840

Prodaja osebni avto TATRA, letnik 1979. Pavac, V. Vlahoviča 3, Kranj, popoldne 1841

JARKICE, rjave, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 1712

Prodaja TELIČKO simentalco, staro 5 tednov. Marjan Papler, Palovče 9, Tržič, tel.: 51-019 1739

Prodaja PRAŠIČA za zakol. Okroglo 15, Naklo 1744

Prodaja 10 dni starega BIKCA, črno-belega. Visoko 71, Senčur 1755

Menjam jalovo KRAVO za brejo. Voglje 95, Senčur 1757

KRAVO frizjiko, drugi brejo v 9 mesecu in BIKCA simentalca, starega 1 teden, prodam. Alojz Zaplotnik, Letence 15, Golnik 1761

Prodaja 1 mesec brejo SVINJO, težko 250 kg, 3 leta starega OVNA z rodovnikom in OVCO jezersko - solčavske pasme. Tel.: 76-491 1770

Prodaja ZAJCE, samice in samce. Dežmanova 1, Kranj - Kokrica 1784

Jalovo KRAVO zamenjam za brejo po dogovoru. Dežman, Ribno, V. dobje 2, Bled 1798

Prodaja mlado KRAVO s tetelom. Gasperlin, Zalog 17, Cerklje 1804

Oddam 3 leta starega VOLČJAKA, dobrega čuvaja. Tel.: 80-947 1805

Prodaja mlada delovnega VOLA lai menjam za goved. Strahinj 7, Naklo 1814

Prodaja teden dni staro TELIČKO simentalco. Avsenek, Gorica 11, Radovljica 1863

PRAŠIČE od 35 do 150 kg težke in breje KOZE, mladiče, prodam. Posavec 123, Podnart, tel.: 70-379 1871

Polovico mlade KRAVE ugodno prodam. Tel.: 061/611-332 1885

Prodaja KRAVI frizjiko, breji 3 in 6 mesecev. Berložnik, Za žago 20, Bled 1893

ZAPOSLOTITVE

HONORARNO ZAPOSLOMO VEČ ZA STOPNIKOVE - AKVIZITERJEV - DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE. TEL.: 38-206 1466

Samo ljudje, ki vedo kaj hočejo zaslužijo v akvizitertvu 4 plače mesečno. Tel.: 24-971 v petek po 11. uri 1628

Zaposlim delavca na stružnih avtomatih. Ropret, Hotemaže 47/a, Preddvor 1638

Iščem honorarno zaposlitev. Tel.: 35-345 popoldan 1645

Zaposlim KV in PKV PLESKARJA za nedoločen čas. Šifra: VESTEN PRI DE-LU 1696

Nudim honorarno DELO. Lasni prevoz. Tel.: 061/832-830, od 14.30 do 15.30 1703

Iščemo ČISTILKO za čiščenje 7-nadstropnega bloka. Plačilo 200.000 din mesečno. Perko, T. Vidmarja 10, Kranj, tel.: 34-585 1720

Potrebujemo več PRODAJALCEV za prodajo uporabnih izdelkov. Tel.: 75-335 1728

Mladim z veseljem do terenskega dela nudim odlične zaslužke. Tel.: 25-448 1746

Iščem honorarno DELO kemijske stroke ali prodaja v butik. Šifra: ZANES-LJIVO 1758

Imate avto, čas, pa premalo denarja? Samo pokličite 35-265, v nedeljo zvečer! 1812

Nudim honorarno DELO. Tel.: 21-188 1827

Iščem popoldansko DELO - kovinar. Tel.: 57-301, zvečer 1856

Mlajšo upokojenko za stalno POMOČ v gospodinjstvu pri 79-letni ženski v Bohinju iščem. Nudimo stanovanje, proste vikende in ugodno plačilo. Šifra: BOHINJSKO JEZERO 1867

KUPIM

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v Selški dolini. Šifra: NAVJEDITE CENO

Kupim KABINO za traktor Univerzal. Tel.: 69-266

Kupim rabljeno mizarstvo TRAČNO ŽAGO. Tel.: 84-752

Kupim mlado KRAVO, brejo 6 do 8 mesecev. Tel.: 66-117 1663

Na Gorenjskem nujno kupim ZAZIDLJIVO PARCELO ali PARCELO z začetno gradnjo. Šifra: GOTOVINA 1665

Kupim MOTOR za čoln tomos 18. Dušan Kogoj, Tomšičeva 98/a, Jesenice 1668

Kupim ŠROTAR za mletje žita. Tel.: 68-397 1678

Kupim manjšo HIŠO na relaciji Kranj - Škofja Loka - Gorenja vas. Kličite popoldne na tel.: 38-228 1750

Kupim 3 OKNA izolir 80 x 120 cm in VILICE za moped avtomatik. Sr. Bitnje 109 1759

Kupim MOTOR za fiat 132 - 2000. Tel.: 37-429 1769

Kupim malo rabljene RADIATORJE za eno etažo (4 sobe). Tel.: 27-612 1809

Malo voženo Z 750 - 850 kupim. Tel.: 061/781-435 1846

NAJDENO

Najdeno je bilo ŽENSKO KOLO. Tel.: 21-295 1896

OBVESTILA

POPRAVLJAM male gospodinjske aparate likalnice, mikserje, sesalce ter električna orodja vrtnalike, brusilke, žage itd. Odprto od 8.-12. in 14.-18., v soboto od 8.-12. ure. Huje 19, Kranj

ROLETE IN ŽALUZIJE, ZASTEKLITVE balkonov naročite Špilerjev, Gradnikova 9, Radovljica, tel.: 064/75-610. Cene konkurenčne, za rolete brezplačen prevoz. 168

IZDELUJEM CISTERNE za kurilno olje različnih oblik in velikosti. Opravljam tudi KLJUČAVNIČARSKA dela in splošno varjenje. Pokličite in zadovojni boste. Tel.: 79-855 248

Izdelujem INSTALACIJE centralnih kurjav, cisterne za vije, vezava cistem. Tel.: 79-820 1184

Ugodno in kvalitetno izdelam novo ali onovim obstoječo elektro instalacijo. JOŽE BENEČIČ, ELEKTROINSTALACIJE, PREZRENJE 22, PODNART, tel.: 70-482 1384

V Preddvorski fari sta 28. 1. 1989 praznovala ZLATO POROKO zakonca Pavla in Peter LIKAR iz Potoč. Za ta visoki jubilej jima čestitam in želimo še obilo zdravia in zadovoljstva. Sinovi z družinami 1698

Keramničarska, pečarsko - marmornata dela vam napravim in sprejemam naročila. Za takojšnja naročila popust. Informacije na tel. 45-519, Alojz Kropar, XXXI. divizije 46, Kranj 1830

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV gorenje na Bledu. Naročila sprejemam med 8. in 9. uro ter 14. in 16. uro. Milan Koprivec, Kolodvorska c. 3/c, tel.: 77-247 1852

ŽAGAM drva v Kranju in okolici. Tel.: 49-518 1854

IZDELUJEM betonske stebre za kozolec. Dežman, Strahinj 15, Naklo, tel.: 48-542 1891

OSTALO

Prodaja SENO. Jenko, Gorenja vas 142, 64224 Gorenja vas, tel.: 68-720 687

Prodaja SENO. Tel.: 40-593 1481

Prodaja kvalitetno SENO in OTAVO, BIZJAK, GRABČE 15, Zg. Gorje 1644

Iščem VARSTVO za dveletnega sina. Čirče. Kličite popoldne na tel.: 37-043 1650

Iščem VARSTVO za 15-mesečnega fantka vsak drugi teden. Tel.: 48-725 1652

Prodaja električne mini ORGLE casio MT 18. Tel.: 064/632-690 1693

Prodaja SENO. Anton Eržen, Gorenja vas 194, tel.: 68-479 1743

Prodaja kvalitetna zimska JABOLKA in drobni KROMPIR. Strahinj 10, tel.: 48-525 1749

Prodaja SENO. Marija Eržen, Bukovščica 13, Selca, tel.: 064/633-489 1766

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

Prodaja skoraj nov italijanski kombiniran VOZIČEK peg in rabljen SMET-NJAK. Tel.: 26-652 1772

Prodaja SENO in OTAVO ter PARNI SESALEC robo 2000. Globočnik, Zg. Otok 9, Radovljica 1776

Prodaja 3 tone SENA in kupim TELIČKA. Tel.: 68-136 1802

Prodaja suha kostanjeva DRVA. Krničar, Sr. vas 9, Golnik 1815

Ugodno prodam sočna JABOLKA. Štuler, Srakovlje 4, Kranj 1832

Prodaja jedilni beli KROMPIR igor. Tel.: 42-751, popoldne 1837

Prodaja krznen PLAŠČ - nutrija, štev. 40. Tel.: 43-083 1857

Prodaja 20 kub. m. bukovih DRV. Zg. Lipnica 8, Kamna gorica 1858

Prodaja VRATCA za kmečko peč, zunanja, svetla, krom, 45 x 55 cm. Cena 40 SM. Tel.: 84-451 1872

Prodaja neškropljena JABOLKA - voščene po 1.000 din za kg. Janko Kalan, Zg. Besnica 74, tel.: 40-613 1875

Počitniško PRIKOLICO brako, uvožen, odlično, poceni prodam. Tel.: 27-738 1881

Prodaja travno SILAŽO. Franc Roblek, Bašelj 20, Preddvor 1884

Prodaja suha mešana DRVA po 100.000 din. Tel.: 064/622-418 1888

Prodaja večjo količino SENA. Ljubno 23 1889

Pri zahvali za ANTONA JARCA smo se pomotoma pozabili zahvaliti vsem darovalcem lepega cvetja. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
Strahinj, Srednja vas, Goriče, Kokrica

Po težki bolezni nas je v 75. letu starosti zapustila naša draga mami

VERA RUTAR
roj. Benedik
bivša gostilničarka iz Strazišča pri Kranju

Pokopali jo bomo v petek, 10. 2. 1989 ob 16. uri v Kranju. Do pogreba leži v mrliški vežici na kranjskem pokopališču.

ZALUJOČI: mož Edvin, hčerka Maja z družino, sestra Stana z družino in ostalo sorodstvo

Kranj, 8. februarja 1989

V SPOMIN

Vsem, ki ste poznali našo

IVANKO LAVTAR

sporočamo, da bo 11. februarja 1989 minilo leto dni, odkar je umrla. Za nas, ki smo jo imeli radi, živi dalje, saj ljubezen ne prizna smrti.

NJENI

Kranj, 11. februarja 1989

ZAHVALA

Ob smrti ljubega moža in očeta

MARJANA ČEMAŽARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti; zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom, družinama Vidic in Gričar, tov. Dušici Klemenc, Antoniji Torkar, dr. Mulejevi, sodelavcem Kina Radovljica, Bled in Boh. Bistrica, Verigi Lesce, Elan - TB in SPIZ - ODE Kranj. Posebej se zahvaljujemo pevcem in godbi iz Lesce in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

VSI NJEGOVI
Lesce, 22. januarja 1989

14. FEBRUAR St. Valentin Dan zaljubljenih

Ta dan cvetličarni »MAK«, Titov trg 12, in Zlato polje 12/b, tel.: 25-638 nudita 10 % popust za rezano cvetje.

Nudimo vam ciklame po ugodni ceni 16.000 din.

Prodaja Z 750, letnik 1983. Tel.: 42-625 1700

Ohran GOLF, letnik 1981, prodam. Tel.: 37-353 1701

GOLF JX bencin, letnik 1986, prodam. Tel.: 77-576 1705

GOLF JGL, letnik 1982, ugodno prodam. Zupan, Gradnikova 3, Kranj 1709

Prodaja R 4, letnik 1980 in AMI break za dele. Tel.: 24-317, do 15. ure 1713

Prodaja Z 101 GTL, letnik oktober 1983. Rado Cvetko, Tomšičeva 19, Kranj 1714

FORD FIESTO, letnik 1987 in AVTO-PRIKOLICO prodam. Menges, Medvedova 4 1715

Prodaja ŠKODO 120 L. Tel.: 38-613 1716

Prodaja Z 101, letnik 1979, registrirana do avgusta 1989. Tel.: 36-098 1717

Ugodno prodam JEEP vilos, registriran celo leto. Janez Zalokar, Gorjuše 11, Boh. Bistrica, tel.: 76-100 1718

Prodaja JUGO 55 A, star 2 leti, prevoženih 34.000 km. Pokljukar, Sp. Gorje 124 1730

Prodaja JUGO, letnik 1984. Mraz, Pot na Jošta 25, Kranj 1733

Prodaja JUGO 45, letnik 1987. Ogled po 15. uri. Bogataj, Jezerska c. 48/c, Kranj 1735

Prodaja ALFO ROMEO - alfa sud 1.5, letnik 1982. Tel.: 27-338 1736

Prodaja LADO 1200, letnik 1983. Tel.: 45-595 1740

Prodaja tomos AVTOMATIK A 3 - KLS, letnik 1988. Tel.: 33-627, popoldne 1742

Prodaja JUGO 45 A, letnik 1987, dodatno opremljen. Udir, Sp. Besnica 177 1745

Prodaja Z 101 konfort, letnik 1980. Anjo Azman, Višelnica 21, Zg. Gorje, tel.: 77-921 1747

Prodaja nov, še nevozen MOTOR tomos BT 50 S. Tel.: 36-282 1751

Prodaja GOLF JGLD, letnik 1985. Džurčič, Tuga Vidmarja 12, Kranj - ogled v popoldanskih urah 1753

VW 1200, letnik 1976, z nekaj dodatne opreme, prodam. Stritar, Čirče 33, Kranj, tel.: 34-649 1754

Predstavitev pomembne gospodarske veje

Kranj, 9. februarja - Vodstvo Celovskega sejma je v tork v Kranju in v prostorih Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem, na podlagi sodelovanja 17 sejmov v prostoru dežel članic skupnosti Alpe-Jadran predstavilo na tiskovni konferenci letošnji sejem GAST, ki bo v Celovcu od 11. do 16. marca. Poleg novinarjev so se konference udeležili tudi predstavniki gospodarske zbornice in sorodnih dejavnosti, ki bodo na sejmu.

Gast, kot so poudarili na novinarski konferenci in zapisali tudi v skrbno pripravljenu gradivo za to prireditev, je strokovni sejem, na katerem se predstavlja gostinsko in turistično gospodarstvo s ponudbo in novimi težnjami. V Avstriji imajo dva takšna strokovna sejma; na začetku leta v Celovcu in v jesenskem času v Salzburgu. Prvi je nekakšna priprava na poletno sezono, drugi na zimsko. Oba pa sta v svetu dobro znana, saj je na celovškem kar tretjina razstavljalcev (prek 200) iz številnih tujih dežel.

Predstavitev letošnjega sejma in še bolj zanimiv pogovor na konferenci, sta potrdila, da je v Avstriji turizem resnično ena najpomembnejših gospodarskih vej, česar se še kako zavedajo. Koroska s 17 tisoč obrati, ki so poleti namenjeni gostu oziroma turizmu, in 218 tisoč posteljami zelo izžareva v prostoru Alpe-Jadran. Vse je podrejeno osnovnemu cilju, da bi prišli tuji gostje in odšli zadovoljni, kar je najboljša popotnica za ponovni obisk.

Medtem ko 5 do 6 milijard šilingov na leto investirajo v turizem in z več kot 20 milijardami

subvencionirajo kmetijstvo, je rezultat strokovne usmerjenosti v razvoj gostinstva, hotelstva in turizma, prav gotovo tudi poslovni promet, dosežen v dneh prireditve sejma Gast v Celovcu. Lani, na 20. sejmu, so zabeležili skoraj 2 milijardi šilingov.

Letošnja prireditev bo vsestransko predvsem zelo strokovna, namenjena pa predvsem spodbujanju in razvijanju kakovosti. In to na področju gastronomije, turizma in prehranske industrije ter industrije napitkov. Ob tem, da bodo v sejemskih dneh najrazličnejša strokovna posvetovanja, predstavitev in druge prireditve, pa je sejem namenjen tudi potrošniku. Vabilo velja seveda tudi za našo stran, pri čemer so povedali, da bodo vstopnice za ogled sejma za skupine po 40 šilingov in da bo posebna blagajna za dinarje.

Kot svojevrstno šilce grenčice z dobrim namenom za naprej pa je delovala na pogovoru v tork ugotovitev, da se iz slovenskega prostora oziroma območja Skupnosti Alpe-Jadran pri nas na sejmu, ki na mednarodnem trgu velja kot pomembna borza za to področje, žal ne udeležuje noben proizvajalec oziroma predstavnik (razen častne izjeme, Gorenje), čeprav imamo na sejmu svoj paviljon. Odločili smo se menda (Gospodarska zbornica Slovenije) samo za sodelovanje na sejmu Prosti čas, ki je kasneje. Naj tokrat in na tem mestu le ugotovimo: do tovrstnega trženja in marketinga še nismo prišli; ali pa nam je še vedno predbro...?!

A. Žalar

V Ljubnem so spet vlekli ploho

Opomin ali v posmeh dekletom

Ljubno, 7. februarja - Pravilo je bilo (menda) že nekaj, da so fantje (ta ledek) tisto leto, ko se v kraju od božiča do pusta ni omožilo nobeno dekle, v opomin ali pa v posmeh vlekli ploho... V Ljubnem, kjer so ta običaj oživili letos na pustni tork popoldne, smo slišali tudi drugačno razlago. Kakorkoli že; ljubenski fantje so Pusta primerno proslavili in se na račun ploha s krajani vred nasmejali in povesečili...

Najbrž ga ni bilo domačina, pa tudi sosednjega Posavca v krajevni skupnosti Ljubno so prišli, ki si v tork popoldne ne bi ogledal vleke ploha skozi vas Ljubno. Kako tudi ne, saj so ga ljubenski fantje (zdaj že možje) zadnjikrat vlekli pred deseti leti. Če drži razlaga o ohceti, potem je ta v teh zadnjih letih v tem času v Ljubnem vedno bila.

Vendar pa se 84-letna Marija Fajfar, rojena v Praprošah, v Ljubnem pa živi že 60 let, ne strinja z njo. Ko si je vesela ogledovala pustni spreved in fante, ki so vlekli

35 metrov dolg ploho (smučarsko) skozi vas, se je spomnila mladih dni. »O, večkrat so včasih fantje takole vlekli ploho; zadnjič v Ljubnem pred desetimi leti. Vendar pa ni veljalo zgolj za dekleta, če se niso omožile, pač pa tudi za fante, če se niso oženili...« Ne bi želel biti razsodnik med obema trditvama, čeprav bi nekako laže pritrtil tisti prvi, ki velja samo za dekleta. Včasih je za katero v vasi veljalo, da je štmana, pa zbirčna... Zgodilo se je tudi, da je kakšna takrat za pusta doma jezikalala (in žalovala) pred starši: No, zdaj pa imate, ploho... Ampak se ne po-

smehujejo meni, marveč vam...

Pa so ga ljubenski fantje, člani TVD Partizan, v tork popoldne kar dobro zvlekli; od vrha vasi, do doma in kar skozi precej ozkih ovinkov. Seveda so ga morali vmes tudi prežagati. Pomembno pa je bilo, da je poveljnik gasilcev, ki je bil na čelu voza, dobro »vižal« (pomagal mu je tudi avto s sireno) in da je predsednik TVD Partizan Vili Praprotnik ves čas med potjo dobro »čaral«. Da je vse to okrog 20 fantov lahko počelo od zgodnjega popoldneva tja v noč, pa sta bila zasluzna Andrej in Matjaž Cvenkelj, ki sta smreko podarila. Menda so za tri kubične metre in pol lesa dobili tudi dobrega kupca. Pa še med potjo so nekaj nabrali... Nazadnje je bilo res še najmanj pomembno tisto, zakaj so ploho vlekli. Pusta so pa le veselo proslavili...

A. Žalar

Nekajkrat na leto maša tudi v domu dr. Janka Benedika v Radovljici

Ustavna pravica in zakonska možnost

Radovljica, 7. februarja - V domu dr. Janka Benedika v Radovljici je bila 6. januarja letos, na praznik treh kraljev, prvič maša za (krščansko) verne upokojece, ki starost življenja preživljajo v domu. Če gre verjeti obljubam, potem januarski cerkveni obred v domu ni bil zadnji, ampak bo vernim omogočena ustavna pravica še nekajkrat na leto, predvsem ob velikih praznikih, kot sta velika noč in božič. Ker gre v tem primeru za verski obred zunaj cerkve (sakralnega objekta), mora po zakonu o verskih skupnostih za vsak tak obred posebej dati soglasje sekretariata za notranje zadeve SO Radovljica, kajpak na osnovi mnenja občinske komisije za verska vprašanja.

Anton Toman, predsednik koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica, je povedal, da so se v občini že nekaj let prizadevali, da bi vernim v domu, med katerimi je tudi precej takih, ki ne morejo sami hoditi, omogočili vsaj nekajkrat na leto obiskovanje maše v prostorih doma. Svet doma je kljub prostorski stiski prislusnil vernim in sprejel načelno odločitev, da naj bi bila

maša v domu trikrat na leto - kajpak ob spoštovanju hišnega reda in ob pogoju, da obred ne bo motil drugih.

V radovljiški občini so ta problem rešili med zadnjimi na Gorenjskem. To pravzaprav ni nič slabega, če ne bi tudi zdaj nekateri bolj ali manj odkrito nasprotovali odločitvi, ki pravzaprav ne pomeni ničesar drugega, kot le uveljavljanje v ustavi zapisanih človekovih (verskih) pravic in spoštovanje zakona o verskih skupnostih. Janko Stuček, sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica, je na četrtkovi seji dejal, da se "ne moremo samo deklarirati, v praksi pa delati drugače". Velja mu le pritrčiti - tudi zato, ker raziskava Slovenske javno mnenje kaže, da "gre za povsem realna razsežja množično razširjenega počutja vernikov, ki sodijo, da v praksi ni popolne enakopravnosti državljanov glede na (ne)verska prepričanja" oziroma da je vse več tistih, ki menijo, da načeloma in po ustavi ni zapostavljanja vernikov, v praksi pa se to dogaja. Čeprav je opozorilo, da so verski obredi zunaj cerkve zelo občutljivo vprašanje, upravičeno, pa se ne moremo strinjati s tistimi, ki že za domala vsakim grmom vidijo velikega zajca - klerikalizem.

C. Zaplotnik

Izgubljena prva bitka z usodno naglico

Kranj, 8. februarja - Drugi najpogostejši vzrok vseh prometnih nesreč je hitrost. Od 483 lanskih nesreč na gorenjskih cestah se jih je četrtna zgodila zaradi brezglave hitrosti, končale pa so se s 16 mrtvimi in 153 ranjenimi. Tudi letos je pretirana naglica na cesti že terjala prve žrtve, največ na vpadnicah v Kranju, kar je milici narekovalo vrsto preventivnih akcij. Radarski nadzor, ki smo mu bili priča, je pokazal porazno sliko: vsak drugi s prehitro vožnjo ogroža sebe in druge. To popoldne so na kranjskih cestah ustavili 480 voznikov, 302 so kršili prometne predpise, od teh jih je 139 vozilo prehitro, nekateri med njimi se bodo zaradi prekoraitve hitrosti več kot 30 kilometrov na uro zagovarjali pred sodnikom za prekrške in se za nekaj mesecev poslovili od vozniškega dovoljenja.

hitrosti ugotavljamo tudi druge kršitve: kar polovica voznikov se ne privezuje z varnostnim pasom, najdejo se vozniki brez izpita, motoristi brez čelade in podobno.

Dušan Vuško, prometni miličnik: »Vozniki se še zdaleč ne držijo omejitve hitrosti, ugotavljamo pri radarski kontroli, saj je samo na regionalni cesti Kranj - Brnik prek 60 odstotkov prekoraitev. Podobno pa velja tudi za ostale vpadnice v Kranju, ceste skozi Kokrico, Mlako, Žabnico. Ob preveliki

Stane Ficko komandir Postaje milice Kranj: »Nadzor smo usmerili izključno na ceste, kjer je bilo lani in letos največ prometnih nesreč. Na vpadnicah v mesto vozniki najmanj upoštevajo določila o omejitvi hitrosti, tam so se nam zgodile tudi vse letošnje prometne nesreče, ki so do danes zaradi izsiljevanja prednosti in zaradi hitrosti terjale že 8 smrtnih žrtev. Ob poostrenem nadzoru voznike, ki do 30 kilometrov na uro prekoraitijo dovoljeno hitrost, mandatno kaznujemo, prekoraitelje nad to mejo (tudi teh je veliko) pa pošljemo v postopek sodniku za prekrške.«

na uro. Prometne nesreče doslej še nisem imel, upam, da bom imel še naprej tako srečo.

Matjaž Štefe, Alpetourov kontrolor tehničnih pregledov: »Ob današnjem nadzoru prometa pregledujemo tudi tehnično brezhibnost vozil. Pri svojem vsakdanjem delu ne srečujem toliko pomanjkljivosti, sodeč po današnji akciji pa je kar 70 odstotkov vozil tehnično oporečnih. Največ napak je na pnevmatikah in svetlobnih telesih, najdejo pa se tudi druge pomanjkljivosti, najnevarnejše so tiste na krmilnem in zavornem mehanizmu. Tako smo imeli opravka s tovornjakom, naloženim do vrha, pa tako rekoč brez zavor - kaj bi se zgodilo, če bi moral na hitro ustaviti... Sicer pa opažam, da skozi naselja, kot so, denimo, Lahovče, vsi vozijo prehitro.«

D. Z. Žlebir

Franc Perko, voznik: »Sem med zmernimi kršitelji, danes so mi na radarju namerili 15 kilometrov na uro preveč. Mislim, da nisem edini voznik, ki malce prehitro pripelje v mesto, tudi med miličniki bi se našel takšen. Kazen 20.000 dinarjev je za tako kršitev kar dovolj visoka.«

Kompasovi rezultati, načrti in problemi

Po prenočitvah nad povprečjem

Sežana, 8. februarja - Vodstvo delovne organizacije Kompas Jugoslavija je na novinarski konferenci, ki je bila v sredo v "njihovem" motelu v Sežani, ocenilo rezultate poslovanja v minulem letu, predstavilo načrte Kompana na mejnih prehodih Sentilj in Karavanke, nekatere najpomembnejše naložbe v letošnjem in prihodnjih letih (gradnja zdraviliško-turističnega centra na Bledu, luksuznega hotela v Ljubljani...), in problematiko, ki je tudi v gostinsko-turistični dejavnosti ne manjka. Kot je dejal glavni direktor Egon Conradi, so v delovni organizaciji še najbolj ponosni na devizni priliv, ki je lani znašal 73 milijonov dolarjev (35 odstotkov več kot leto prej) in od katerega so sami porabili devet milijonov dolarjev.

Vse njihove prenočitvene zmogljivosti je lani »obiskalo« 248 tisoč gostov - 20 tisoč več kot leto prej. Skupno število prenočitev je bilo predvsem zaradi slabše zasedenosti kampov manjše za 9.431 ali manj kot za en odstotek (v hotelih je bilo celo 10-odstotno povečanje), toda tudi to je bilo nad povprečjem - v Sloveniji je namreč število prenočitev upadlo za tri odstotke, v Jugoslaviji za 2,3.

NESREČE

Iščejo vlomilca

Kranj, februarja - Delavci javne varnosti še vedno iščejo 57-letnega Franca Zaletelja iz Kranja, ki ga utemeljeno sumijo, da je zadnje čase vlomil v več stanovanjskih hiš in vikendov v okolici Kranja in na območju Novega mesta. Ker je pričakovati, da bo še naprej vlamjal, prosijo vse, ki bi karkoli vedeli o osumljenju, da o tem takoj obvestijo najbližjo postajo milice ali UNZ Kranj (telefon 22-171).

Sopotnica umrla

Ljubljana, 7. februarja - Zvečer je v ljubljanskem Kliničnem centru umrla še ne 17-letna Milena Erjavec iz Kranja. Bila je sopotnica v osebnem avtomobilu Marka Boštjančiča iz Milj, ki se je dva dni predtem ponesrečil v križišču regionalnih cest na Kranjskem polju. Voznik je še istega dne umrl v bolnišnici.

Prepoznali ponesrečenca

Meja, 6. februarja - Voznik osebnega avtomobila Bojan Zorman je na magistralni cesti Kranj - Jepca pri Meji do smrti povozil neznanega pešca. Ponesrečenca, ki so ga svoji pogrešali od 5. februarja, so zdaj prepoznali. Gre za 48-letnega Marjana Vidmarja iz Kranja.

D. Z.

manjši promet kot leto prej. Zličničarji so prepeljali namesto načrtovanih 25 tisoč vsega dva tisoč gostov in, obeta se prava katastrofa, ob kateri bo treba tako kot v avstrijskih in italijanskih smučarskih središčih razmišljati o ustreznih davčnih olajšavah, o drugih ugodnostih in kajpak tudi o nabavi snežnih topov. Kranjsko goro je pomanjkanje snežnih padavin

Kompas načrtuje letos za deset odstotkov večji obseg poslovanja in prav toliko večji devizni priliv (80 milijonov dolarjev), povečanje števila zaposlenih za okrog dvesto in za približno 240 milijard dinarjev naložb (po decembrskih cenah). Največ denarja bo vložil v širitev poslovne mreže na mejnih prehodih Sentilj in Karavanke, sicer pa bo pripravil načrte za nov hotel v Ljubljani, obnovil hotela Alp v Bovecu in Alpino v Kranjski gori, zgradil depandanso v Bohinju, se odločil za zdravstveno-turistični center na Bledu... Naložbeni načrt bo uresničil le, če bo pridobil tuj kapital.

Glavni pobudnik za gradnjo zdravstveno-turističnega centra na Bledu je znani kardiolog dr. Radovanovič iz Sremske Kamenice. Njegova "ekipa" je namreč pripravljena, da bi na leto opravila v tem centru 300 do 350 operacij. To bi bila klinika za petične goste in za vse tiste, ki imajo kaj pod palcem. Operacija bi stala povprečno 15 tisoč dolarjev, sicer pa v Kompasu pravijo, da brez tujega kapitala načrta ne bodo mogli uresničiti.

prav zaradi umetnega snega manj prizadelo, v Kompasovih hotelih Bled so imeli v letošnjem januarju celo več gostov kot v lanskem, v Bohinju pa vozijo goste na smučišča v Avstrijo ali v Kranjsko goro.

C. Zaplotnik

V petek, 17. februarja, ob 19. uri bo v kranjskem hotelu Creina

GLASOVA PREJA

Misli na temo

SODNIKI IN ŽRTVE

bodo predevali Igor Torkar, dr. Boštjan M. Zupančič in voditelj Glasovih prej mag. Viktor Žakelj

Vabimo Vas, da se nam pridružite!

Rezervacije sprejemamo na telefon 21-860 in 21-835